C:\Users\Plazma\Desktop\A\Asimov_Isaac-Lucky_Starr_1-David Starr-Tulak_po_hvezdach.pdb

PDB Name: Asimov-LS1-David Starr Tulak po
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 4.11.2007
Modification Date: 4.11.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Isaac Asimov
Lucky Starr
David Starr - Tulák
po hvězdách

Přeložila Hana Volejníková
Ivo Železný Praha

Copyright © 1993 by Bantam Books
Preface copyright © 1978 by Isaac Asimov
Published by arrangement with Doubleday, a division of Bantam Doubleday Dell Publishing Group, Inc.
Translation © Hana Volejníková, 1999

ISBN 80-240-0630-8

Předmluva
V padesátých letech jsem napsal šestici dobrodružných románů o Davidu "Lucky" Starrovi a jeho zápasech se zločinci z celé Sluneční soustavy. Každý román se odehrával v jiném místě soustavy, ale ve všech případech jsem využil astronomická fakta, jak byla známa v té době.
"David Starr, Tulák po hvězdách", vznikl v roce 1951, když se ještě předpokládalo, že na Marsu jsou kanály, o jejichž existenci se objevily první zprávy už před pětasedmdesáti lety. Byla tu tedy nezanedbatelná pravděpodobnost, že na Marsu existuje inteligentní život, nebo tam kdysi existoval.
V následujících letech jsme k Marsu vyslali sondy, které vyfotografovaly jeho povrch. V roce 1976 zde dokonce přistála malá vesmírná laboratoř a díky tomu mohly být prozkoumány vzorky půdy.
Na Marsu nejsou žádné kanály. Místo toho se tam vyskytují krátery, gigantické sopky a obrovské kaňony. Atmosféra je oproti Zemi stokrát řidší a vzduch se skládá téměř výhradně z oxidu uhličitého. Na celé planetě se nepodařilo objevit jedinou stopu po životě a možnost výskytu jeho vyšších forem je tak patrně navždy vyloučena.
Kdybych psal tuto knihu nyní, musel bych její zápletku přizpůsobit výše uvedeným faktům.
Přesto doufám, že se čtenáři budou při čtení tohoto románu dobře bavit, stejně jako u jiných dobrodružných knih.
Nezapomeňte ale při tom, prosím, že vědecký pokrok může předstihnout i toho nejsvědomitějšího autora science fiction a že mé astronomické popisy již neodpovídají skutečnosti.
Isaac Asimov

1. Švestky z Marsu
David Starr se přímo díval na toho muže, takže viděl, co se mu stalo. Viděl, jak zemřel.
David nevzrušeně čekal na doktora Henreeho a čas si krátil tím, že vychutnával atmosféru zbrusu nové restaurace v Metropoli. Chtěli tu konečně oslavit dokončení jeho studií i přijetí za řádného člena Akademie věd.
Čekání mu nijak nevadilo. Hvězdná restaurace se celá třpytila čerstvým chromosilikonovým nátěrem. Tlumené světlo se rovnoměrně rozlévalo nad celým prostorem a zdálo se, že září samo od sebe. Na stěně za Davidovým stolem žhnula malá krychle s miniaturními postavami hudebníků, jejichž hudba se měkce linula v pozadí. Nepatrná taktovka se dirigentovi komíhala v ruce. Samotný stůl pak představoval poslední výstřelek v oblasti využití silového pole, byl totiž až na záměrné záblesky neviditelný.
Davidovy klidné hnědé oči klouzaly od jednoho stolu ke druhému, všechny stály napůl ukryté ve výklencích. Nepozoroval je z nudy, ale proto, že ho lidé zajímali mnohem víc než všechny vědecké zázraky, které mu nabízela zdejší restaurace. Holovize a silové pole byly žhavou novinkou před deseti lety, dnes je všichni považovali za samozřejmost. Zato lidé se nezměnili; i deset tisíc let od stavby první pyramidy a pět tisíc let od výbuchu první atomové bomby představovali nevysvětlitelnou záhadu a neotřelý zázrak.
Mezi návštěvníky nechyběla mladá dívka v krásných šatech, tiše se smála s mužem, sedícím proti ní; našel se tu i muž v středních letech v nepohodlném svátečním obleku, který vyťukával objednávku na klávesnici mechanického číšníka, přičemž ho jeho manželka a dvě děti důstojně sledovaly; byli tu i dva obchodníci, kteří živě konverzovali nad zákuskem.

A právě v okamžiku, kdy se David u nich letmo zastavil pohledem, se to stalo. Jeden z mužů zrudl v obličeji, křečovitě sebou trhl a pokusil se vstát. Jeho společník vykřikl, vymrštil ruku v neurčitém náznaku pomoct, ale první obchodník se mezitím svezl na židli a začal z ní sklouzávat pod stůl.
David hned při první známce rozruchu vyskočil a třemi dlouhými skoky překonal vzdálenost mezi oběma stoly. Teď stál v boxu, prstem se dotkl elektronického kontaktu vedle holovize a spustil tak fialový závěs se světélkujícími vzory. Nikomu to nepřijde divné. Spousta hostů využívá možnost povečeřet v soukromí.
Muži se konečně vrátil hlas. "Manning je nemocný. Mívá podobné záchvaty. Vy jste lékař?"
Davidův hlas zněl klidně a vyrovnaně. Vyzařovala z něho jistota. "Jen žádnou paniku. Jakmile sem přijde ředitel restaurace, pokusíme se udělat, co bude v našich silách."
David uchopil nemocného muže v podpaží a zdvihl ho jako hadrovou hračku, i když to byl pořádný pořízek. Jak posouval stůl stranou, sevřel neviditelnou desku dvěma prsty a mezi nimi vznikla mezera. Položil muže na sedadlo, rozepnul mu magnetické zipy na košili a začal mu dávat umělé dýchání.
David příliš nedoufal, že by se mužův stav mohl zlepšit. Příznaky byly zcela jednoznačné: náhlé zrudnutí v obličeji, ztráta hlasu a dechu, několikaminutový zápas o život a neodvratný konec.
Roh závěsu se pohnul. Majitel restaurace zareagoval obdivuhodně rychle na nouzový signál, kterým ho David přivolal ještě od svého stolu. Ředitel byl malý, baculatý chlapík v černém, přiléhavém obleku konzervativního střihu. Tvářil se rozrušeně.
"Někdo mě..." Zdálo se, že se celý scvrknul, jakmile přeletěl očima scénu.
Obchodník, který byl v pořádku, mu začal s překotnou hysterií vysvětlovat: "Právě jsme večeřeli, když můj přítel dostal záchvat. A pokud jde o tohoto muže, tak ho neznám."
David se vzdal marných pokusů přivést muže k životu. Odhrnul si z čela husté hnědé vlasy. "Vy jste ředitel?"
"Jsem Oliver Gaspere a řídím Hvězdnou restauraci," odpověděl tlouštík zmateně. "Nouzové volání přišlo od stolu číslo 87, když jsem tam ale přišel, nikdo u něho neseděl. Bylo mi řečeno, že nějaký mladík právě vběhl do čísla 94, a tak jsem zamířil za ním. Okamžitě zavolám našeho lékaře." David ho zarazil: "To je zbytečné. Ten muž je mrtvý."
"Cože!" vykřikl druhý obchodník a prudce se vrhl ke svému společníkovi. "Manningu!"
David Starr ho strhl zpátky a přitiskl k neviditelné desce stolu. "Jen pomalu. Svému kamarádovi už nepomůžeš a na křik není vhodná doba."
"Ano, zcela správně," souhlasil Gaspere rychle. "Nesmíme vystrašit ostatní hosty. Jedna věc je ale jistá, lékař sem musí přijít, aby určil příčinu smrti toho nebohého muže. Ve své restauraci nestrpím žádné obcházení předpisů."
"Lituju, pane Gaspere, ale nikdo se ho ani nedotkne."
"Nerozumím vám. Pokud někdo zemře na infarkt -"
"Prosím. Plané řečnění je tady k ničemu, raději se pokuste spolupracovat. Jak se jmenujete, pane?"
"Eugene Forester," odpověděl obchodník bezvýrazně.
"Můžete mi, pane Forestere, říct, co jste se svým společníkem večeřeli?"
"Pane!" Malý ředitel vytřeštil na Davida oči. "Chcete snad naznačit, že jídlo nebylo v pořádku?"
"Já nic nenaznačuju. Já kladu otázky."
"Na to nemáte právo. Kdo jste? Nějaký mladíček. Trvám na tom, aby toho ubožáka okamžitě prohlédl lékař."
"Pane Gaspere, tenhle případ spadá do kompetence Akademie věd."
David si povytáhl rukáv z pružného kovového materiálu a otočil ruku tak, aby bylo vidět na vnitřní stranu zápěstí. Po chvíli se mu na kůži vynořila oválná skvrna a postupně tmavla. Uvnitř černého oválu se mihotaly žluté tečky a blikaly ve známém tvaru souhvězdí Velkého vozu a Orionu.

Řediteli se zachvěly rty. Akademie věd nepatřila k oficiálním vládním orgánům, ale její členové měli v podstatě větší moc než ministři.
"Promiňte, pane," omluvil se.
"Omlouvat se není třeba. Vraťme se k mé první otázce. Můžete na ni, pane Forestere, odpovědět?"
"Objednali jsme si speciální večeři číslo tři," zamumlal Forester.
"Oba?"
"Ano."
"A nezměnili jste některý z chodů?" zeptal se David. Ještě u svého stolu se při pročítání menu zastavil u čísla tři. Hvězdná restaurace nabízela pochoutky z jiných planet, ale tohle jídlo se skládalo jen z chodů pozemské provenience: zeleninové polévky, telecích kotlet, pečených brambor a hrášku, zmrzliny a kávy.
"Ano, jednu změnu jsme udělali," Forester svraštil obočí. "Manning si jako desert vybral kompotované švestky z Marsu."
"A co vy?"
"Já jsem si je nedal."
"Kde jsou teď?" David tyhle švestky znal. Pěstovaly se v obrovských sklenících na Marsu, byly šťavnaté a bez pecek, s jemnou skořicovou příchutí.
"Snědl je přece," odpověděl Forester. "Co jste myslel jiného?"
"A za jak dlouho se mu udělalo špatně?"
"Asi za pět minut. Ještě jsme ani nedopili kávu." Forester smrtelně zbledl. "Byly otrávené?"
David mu neodpověděl. Místo toho se obrátil na ředitele.
"Co mi k tomu můžete říct?"
"Ty švestky byly v naprostém pořádku. Za to vám ručím." Gaspere rozčileně popotahoval za závěs, ale natolik se

ovládal, že nezapomněl šeptat. "Jde o čerstvou zásilku, která prošla řádnou kontrolou potravinářské inspekce. Jen za poslední tři dny jsme naservírovali celé stovky porcí."
"Přesto vám radím, abyste je okamžitě přestali nabízet a počkali, dokud je znovu důkladně neotestujeme. Pro případ, že to přece jen nebyly švestky z Marsu, přineste mi krabici, abychom do ní mohli dát všechno, co zbylo od večeře."
"Hned to zařídím."
"Jistě vám nemusím připomínat, abyste si všechno nechal pro sebe."
Ředitel byl vmžiku zpátky. Jemným kapesníkem si osušoval obočí. "Neumím si to vysvětlit. Vážně tomu nerozumím," opakoval.
David složil použité plastové talíře se zbytky jídel do krabice a přidal k nim nedojedené opečené housky. Pak zakryl víčkem kelímky s kávou a odložil je stranou. Gaspere se bleskurychle napřáhl po vypínači na hraně stolu.
David byl přesto rychlejší. Ředitel sebou trhl, když ucítil, že má zápěstí sevřená v kleštích. "Pane, ty drobky je třeba uklidit!"
"V žádném případě." David vytáhl kapesní nůž, aby jím shrnul i ty nejmenší zbytky jídla. Ostrá střenka bez námahy klouzala po nehmotném silovém poli. David měl svoje pochybnosti o přednostech podobných desek. Díky naprosté průhlednosti vyvolávaly v lidech všechno možné, jen ne uvolnění. Pohled na talíře a příbory visící ve vzduchu hosty znervózňoval, a proto se pole záměrně rozfázovalo, aby stůl jiskřil a vytvářel tak iluzi něčeho hmotného.
V restauracích byl tento typ stolu velmi oblíbený, protože když hosté dojedli, stačilo jen o zlomek rozšířit silové pole a všechny drobky i kapky okamžitě zmizely. David nejdříve shrnul všechny stopy po jídle a teprve potom dovolil Gasperovi, aby stůl vyčistil. Ten odklopil kryt bezpečnostního zámku a pak do něho zasunul speciální klíč. Povrch stolu se okamžitě zaleskl jako zrcadlo.
"Mějte ještě chvíli strpení." David se podíval na kovový ciferník náramkových hodinek a poodhrnul kousek závěsu. Tiše zavolal: "Doktore!"
Dlouhán v středních letech seděl na místě, které ještě před čtvrthodinou patřilo Davidovi. Po zavolání se napřímil a překvapeně se rozhlédl kolem sebe.
David se usmál. "Tady jsem!" řekl a položil si prst na pusu.
Doktor Henree vstal. Šaty na něm volně visely a řídnoucí šedivé vlasy měl pečlivě přečesané přes viditelnou pleš.
"Davide, ty už jsi tady? Myslel jsem, že ses někde opozdil. Stalo se něco?"
David se přestal usmívat. "Máme další případ."
Doktor Henree vstoupil za závěs, podíval se na mrtvého muže a zamumlal: "Můj bože."
"Svěřit se do rukou božích je taky řešení," poznamenal David.
"Myslím," ozval se doktor Henree, sundal si přitom brýle a vyčistil je kapesním laserem. Znovu si je nasadil a pokračoval: "Myslím, že budeme muset restauraci zavřít."
Gaspere otevřel a zavřel pusu, jako kdyby byl němý. Pak ze sebe vysoukal: "Zavřít restauraci! Vždyť jsme otevřeli teprve před týdnem. To bude náš konec. Absolutní konec!"
"Myslel jsem na hodinu. Je třeba odnést tělo a provést kontrolu v kuchyních. Jistě máte zájem na tom, abychom vás, bude-li to v našich silách, zbavili podezření, že vaše jídlo je otrávené. Nepochybně by vám nevyhovovalo, abychom nezbytné kroky podnikali za přítomnosti vašich hostů."
"Ovšem. Zařídím všechno nezbytné. Potřebuji ale hodinu na to, aby přítomní hosté v klidu dojedli. Doufám, že na veřejnost nic nepronikne."
"To vám mohu slíbit." Na doktorově zbrázděném obličeji se zračilo znepokojení. "Davide, zavolej do Akademie a spoj se s Conwayem. Pro podobné případy jsme vypracovali jistý postup, takže už bude vědět, co má dělat."
"Musím tady zůstat?" zeptal se Forester najednou. "Necítím se nějak dobře."
"Kdo je to, Davide?" zeptal se doktor.
"Večeřeli spolu. Jmenuje se Forester."
"Je mi to líto, pane Forestere, ale zatím se nemůžete vzdálit."

V restauraci bylo chladno a její prázdnota působila odpudivě. Mlčenliví inspektoři přišli a zase odešli. Předtím ale všechno v kuchyních podrobili zevrubné kontrole. Zbyli tu už jen doktor Henree a David Starr. Seděli v prázdném jídelním boxu. Nikde se nesvítilo a holovize na stolech vypadaly jako obyčejné skleněné krychle.
Doktor Henree zavrtěl hlavou. "Opět nic nezjistíme. To už dobře vím. Je mi to moc líto, Davide. Takhle jsme si naši oslavu určitě nepředstavovali."
"Ta klidně počká. V dopise ses zmiňoval o otravách z jídla, v tomto ohledu jsem proto nebyl překvapený. Co jsem si ale neuvědomil, byla nutnost zachování naprosté diskrétnosti. Kdybych to tušil, postupoval bych obezřetněji."
"Ne, to je k ničemu. Stejně nemůžeme donekonečna skrývat pravdu. Nedokážeme zabránit úniku informací. Lidé vidí, jak někdo zemře během jídla, a pak se doslechnou o dalších případech. Je to špatné a bude to ještě horší. Zítra to probereme zevrubněji na schůzce s Conwayem."
"Počkej!" David se pronikavě podíval do očí svého postaršího společníka. "Mně nenahání hrůzu jen smrt jednoho muže či další tisícovky jiných. Za tím je ještě něco jiného. Něco, o čem nevím. Co to je?"
Doktor Henree si povzdechl. "Obávám se, Davide, že Země je ve velkém nebezpečí. Většina členů akademické rady to považuje za nesmysl a Conway sám tomu věří jen z poloviny, já ale tvrdím, že za otravami jídla se ve skutečnosti skrývá ďábelsky chytrý a krutý pokus, jak získat nadvládu nad Zemí, nad její ekonomikou. A my nemáme sebemenší tušení, kdo stojí za touhle hrozbou, ani jak to provádějí. Jsme úplně bezmocní!"

2. Vesmírná obilnice

Hektor Conway, prezident Akademie věd, stál u okna své pracovny v nejvyšším patře štíhlé věže Paláce vědy, která se tyčila nad severním předměstím Metropole. Světla velkoměsta se v přibývajícím soumraku pomalu rozsvěcela. Zanedlouho se objeví bílé pruhy podél vyvýšených zón pro pěší. Budovy se rozsvítí jako drahokamy, z jejich oken bude vyzařovat život. Téměř přímo před ním se v dálce tyčily kupole Kongresu a mezi nimi se choulila budova vlády. Conway osaměl ve svém úřadu; automatický zámek byl nastavený pouze na otisky prstů doktora Henreeho. Conway cítil, jak jeho deprese polevuje. Za chvíli uvidí Davida Starra, který tak najednou a zázračně dospěl a byl připravený přijmout svůj první úkol jako člen Akademie. Měl pocit, jako kdyby čekal na vlastního syna. V určitém smyslu to byla pravda. David Starr byl jeho syn: jeho a doktora Augusta Henreeho.
Kdysi tvořili trojici: on, Gus Henree a Lawrence Starr. Na Lawrence nikdy nedokáže zapomenout! Na to, jak společně studovali, připravovali se na práci pro Akademii, jak podnikli první průzkumy; a potom Starra povýšili. Nebylo to nic neočekávaného, byl z jejich trojice nejschopnější.
Dostal za úkol řídit přechodnou stanici na Venuši - bylo to poprvé, kdy se oni tři rozdělili. Lawrence odjel se svou manželkou a synem. Jmenovala se Barbora. Byla tak krásná! Ani Henree, ani on sám se nikdy neoženili a v jejich paměti se jí žádná jiná dívka nemohla vyrovnat. Když se narodil David, strýčkové Gus a Hektor se kolem něho neustále točili, takže se někdy spletl a volal na tátu strýčku Lawrenci.
Cestou na Venuši jejich loď přepadli piráti. Všechny na palubě zabili. Piráti neměli ve zvyku brát zajatce a během dvou hodin zavraždili víc než stovku lidí. Byli mezi nimi i Lawrence s Barborou.
Conway si pamatuje přesně den i minutu, kdy sem do Paláce vědy ta zpráva dorazila. Vyslali do vesmíru průzkumné lodě, vypátrali piráty a vztekle se na ně vrhli. Jestli mezi nimi byli i zlosyni, kteří měli na svědomí vyvraždění lodi směřující na Venuši, to už nikdo nezjistí. Jisté ale je, že z toho úderu se piráti už nevzpamatovali.
Průzkumné lodě nalezly ale něco jiného: malý záchranný člun, který nejistě směřoval k Zemi a vysílal automatické rádiové signály o pomoc. Uvnitř člunu se našlo dítě. Vystrašený čtyřletý chlapec, který nechtěl promluvit a jen opakoval: "Maminka mi nakázala, že nesmím brečet."
Byl to David Starr. Příběh nahlížený očima dítěte vypadal zmateně, ale jeho vysvětlení bylo až příliš jednoduché. Conway si živě dovedl představit poslední minuty uvnitř zničené lodě: Lawrence Starr umírá na můstku, zatímco piráti se probíjejí dovnitř; Barbara s blasterem v ruce v zoufalém gestu strčí Davida do záchranného člunu a snaží se co nejpřesněji nastavit parametry, než ho vyšle do kosmu. A co bylo dál?
Měla zbraň. Pokud to šlo, bojovala proti nepříteli a nakonec ji obrátila proti sobě.
Conwaye ta představa pálí. Se stejnou palčivostí ho zabolí, že se tehdy nemohl osobně zúčastnit průzkumného letu a vlastníma rukama neproměnil pirátské doupě na asteroidu v ohnivý oceán, v němž se všechno rozplynulo. Vysvětlili jim tehdy, že členové Akademie mají příliš vysokou cenu na to, aby mohli podstoupit riziko trestné výpravy. Nezbylo mu než zůstat sedět doma a číst si zprávy na teletextu.
Mezitím společně s doktorem adoptovali Davida Starra a ze všech sil se snažili, aby zapomněl na hrůzné zážitky z kosmu. Stali se jeho matkou a otcem, osobně dohlíželi na jeho výchovu, připravovali ho na život s jediným záměrem: aby se podobal svému otci Lawrencovi.
David překonal jejich očekávání. Výškou se vyrovnal tátovi, měřil přesně sto osmdesát centimetrů, měl štíhlé, trénované tělo a pevné nervy atleta a zároveň byl obdařený pronikavým intelektem špičkového vědce. Na druhé straně svými zvlněnými hnědými vlasy, široce posazenýma klidnýma očima stejné barvy a malým důlkem na bradě, který při úsměvu zmizel, se podobal své matce.
Proletěl jako meteor svými studentskými roky, zůstala za ním stopa jisker a popele z překonaných rekordů na poli sportovním i studijním.
Conwaye to dovádělo k úžasu. "To je proti přírodě, Gusi. Nechává tátu daleko za sebou."
A Henree, který neměl rád prázdné tlachání, jen bafal z dýmky a hrdě se usmíval.
"Nerad to říkám," pokaždé pokračoval Conway, "protože vím, že se mi budeš smát, ale na tom všem je něco nadpřirozeného. Jen si vzpomeň, jak to dítě dva dny bloudilo vesmírem a před slunečním zářením ho chránil jedině tenký plášť záchranného člunu. Byl pouhých sedmdesát miliónů mil od Slunce v době, kdy sluneční skvrny dosahovaly maxima."
"Jinými slovy," opakoval Henree, "podle tebe se David měl uškvařit."
"Já vážně nevím," mumlal si Conway pro sebe. "Vliv radiace na živou tkáň, na lidskou živou tkáň je záhadný."
"To jistě. V téhle oblasti není příliš vhodné experimentovat."
David dokončil studium s nejlepšími možnými výsledky. Napsal originální práci z biofyziky. Stal se dosud nejmladším řádným členem Akademie věd.
Conway tohle všechno sledoval jen zprostředkovaně. Před čtyřmi roky byl zvolen za prezidenta Akademie. Za tuto poctu by býval obětoval i život. Uvědomoval si ale, že kdyby žil Lawrence Starr, volba by padla na něho.
Kvůli své funkci Conway ztratil možnost se občas vídat s mladým Davidem Starrem, protože v jeho postavení se očekávalo, že svůj život podřídí žhavým problémům galaxie. Za poslední čtyři roky s ním nemluvil více než čtyřikrát.
Když uslyšel, jak se otevírají dveře, rozbušilo se mu srdce. Otočil se a šel jim rychle naproti, aby je přivítal.
"Gusi, ty starý brachu." Potřásl mu silně rukou. "Davide, chlapče!"

Uplynula hodina. Nastal už večer, když přestali mluvit o sobě a začali se věnovat vesmíru.
Byl to David, kdo otevřel nové téma. "Včera jsem prvně viděl, jak zemřel muž na otravu z jídla, strýčku Hektore. Věděl jsem dost, abych zabránil panice. Přál bych si ale mít dost poznatků, abych otravy dokázal zastavit."
Conway suše poznamenal: "Tolik o tom neví nikdo. Předpokládám, Gusi, že za tím opět vězely potraviny z Marsu."
"Přesně tak, Hektore. Tentokrát šlo o švestky."

"Co kdybyste mi řekli všechno, co můžete?" zeptal se David.
"To není nic těžkého," prohlásil Conway. "Je to až děsivě jednoduché. Za poslední čtyři měsíce zemřely dvě stovky lidí a pokaždé to mělo souvislost s jídlem z Marsu. Ten jed je naprosto neznámého původu a příznaky neodpovídají žádné známé nemoci. Víme jen, že dochází k rychlé a úplné paralýze nervů řídících bránici a hrudní svaly. Následkem toho přestanou pracovat plíce a smrt nastane během pěti minut.
To ale není všechno. V několika případech se stačilo nasadit umělé dýchání, podobně jako ses o to pokusil ty. A přesto všechny oběti do pěti minut zemřely. Jed zasáhne i srdce. Pitva pak neukáže nic víc než rozklad nervové tkáně, ke které musí dojít neuvěřitelně rychle."
"A proč se nesoustředíte na otrávené jídlo?" zeptal se David.
"To se snadno řekne, ale hůř provede," odpověděl Conway. "Pokaždé uplyne dostatečně dlouhá doba, aby se otrávená věc nebo porce stačila sníst. Ostatní jídlo na stole nebo v kuchyni je nezávadné. Zkoušeli jsme ho testovat na zvířatech, a dokonce i lidských dobrovolnících. Rozbor obsahu žaludků obětí také skončil ve slepé uličce."
"Jak tedy můžete vědět, že se jedná o otrávené jídlo?"
"Protože podobné případy jsou bez výjimky spojené s potravinami z Marsu. To už nemůžeme brát za pouhou shodu náhod."
David pronesl zamyšleně: "Zdá se, že to není nakažlivé povahy."
"Není. A děkujme hvězdám na nebi, že se nejedná o infekci. I bez toho je situace velmi vážná. Zatím se nám ve spolupráci s pozemskou policií podařilo všechno udržet v tajnosti. Dvě stovky případů za čtyři měsíce představují v poměru k celkovému počtu obyvatel Země ještě zvládnutelný jev, ale co když jich začne přibývat? Jakmile by lidé zjistili, že lžíce potravy z Marsu se může stát i jejich poslední, vedlo by to k nedozírným důsledkům. Nic by nepomohlo zdůraznění, že se měsíčně jedná o padesát případů a že lidí na Zemi žije pět miliard - každý by se viděl na místě jednoho z těch padesáti."
"Ano," souhlasil David, "znamenalo by to úplné zhroucení dovozu potravin z Marsu. Tamější farmářský syndikát by to naprosto zruinovalo."
"To by bylo to nejmenší," Conway pokrčil rameny, aby dal najevo, že farmáři ho v tomto okamžiku nezajímají. "Zkus ale uvažovat dál."
"Zemědělství na Zemi nedokáže uživit pět miliard lidí."
"Přesně tak. Bez potravin z jiných planet nemůžeme existovat. Do šesti týdnů by na Zemi vypukl hladomor. Jakmile se lidé začnou bát jídla z Marsu, nedokážeme jim to nějak vyvrátit. Stejně tak nevím, jak ještě dlouho se nám bude dařit tuhle hrozbu odvracet. Každý další mrtvý znamená nové ohrožení. Bude to právě ten případ, kterého si všimne televize? Vyjde pravda najevo? A to už vůbec nemluvím o Gusově teorii."
Doktor Henree klidně seděl a nacpával si dýmku. "Jsem si jistý, Davide, že tahle epidemie otrav nemá přirozenou podstatu. Na to má příliš mnoha ohnisek. Jeden den udeří v Bengálu, druhý den v New Yorku a pak se objeví v Zanzibaru. Za tím musí někdo stát."
"Říkám ti -" přerušil ho Conway.
"Nech strýčka Guse domluvit," vložil se David do rozhovoru.
"Kdyby se nějaká skupina pokoušela ovládnout Zemi, nedovedu si představit nic lepšího než zaútočit na naše nejzranitelnější místo, což jsou potraviny. Země je nejlidnatější planeta v celé galaxii. To už vyplývá z toho, že je kolébkou lidské civilizace. Na druhé straně se ale díky tomu stáváme nejslabším článkem v celém řetězu. Nejsme soběstační v potravinách, naše obilnice jsou ve vesmíru: na Marsu, Ganymédu, Europě. A každé omezení dovozu, ať za tím stojí útok pirátů, nebo tenhle mnohem rafinovanější způsob, pro nás znamená přímý zásah. Taková je holá skutečnost."
"Kdyby to byla pravda," uvažoval David nahlas, "proč se tedy žádná skupina neohlásila? Mohla by přece klást vládě ultimáta."
"Možná jen vyčkávají, až čas dozraje. Nebo jednají přímo s farmáři z Marsu. Kolonisté mají svou vlastní hlavu, nevěří nám. Nedá se vyloučit, že se s těmi zločinci spolčí, jejich vlastní existence je přece ohrožená. Možná za tím vším stojí oni sami," usilovně potáhl z dýmky. "To už bych ale jen čistě spekuloval."
"A pokud jde o mě?" zajímal se David. "Co mám udělat?"
"Hned ti to vysvětlím," ozval se Conway. "Davide, poletíš do ústředních laboratoří na Měsíci. Budeš pracovat ve výzkumném týmu, který se zabývá tím problémem. Posíláme tam vzorky všech zásilek potravin z Marsu. Dříve nebo později musíme narazit na otrávenou položku. Polovinu vzorků testujeme na krysách a zbývající analyzujeme všemi dostupnými prostředky."
"Rozumím. Ovšem s ohledem na teorii strýčka Guse bych řekl, že další skupina je přímo na Marsu. Mám pravdu?"
"Ano, poslali jsme tam svoje nejzkušenější lidi. Zpátky ale k tobě. Můžeš odletět na Měsíc nejpozději zítra večer?"
"Samozřejmě. Nebude vám vadit, když kvůli tomu hned teď odejdu?"
"Jen běž."
"Dovolíte mi letět vlastní raketou?"
"To je v naprostém pořádku."

Oba vědci osaměli v místnosti, upřeně pozorovali pohádková světla velkoměsta pod sebou. Uplynula dlouhá doba, než znovu promluvili.
"Hrozně se podobá Lawrencovi!" řekl Conway nakonec. "Jenže je příliš mladý. Bude to nebezpečné."
"Vážně si myslíš, že to vyjde?" optal se Henree.
"O to se s tebou klidně vsadím!" zasmál se Conway. "Slyšel jsi přece jeho poslední otázku o Marsu. Ani ho nenapadne

letět na Měsíc, natolik dobře ho znám. Poskytneme mu tak ale ochranu. Oficiálně letí na Měsíc; centrální laboratoř dostala pokyn ohlásit jeho přílet. Jakmile se dostane na Mars, ty tvé spiklence, pokud vůbec existují, nenapadne, aby ho podezírali, že jsme ho vyslali, a on sám si to za každou cenu nechá pro sebe, protože si myslí, že my o tom nevíme."
"Nikoho lepšího nemáme," dodal Conway. "Možná dokáže něco, co není v silách nás ostatních. Díky svému mládí je ještě ovladatelný. Za pár let už to bude vyloučené, snadno nás prokoukne."
Komunikační přístroj na prezidentově stole jemně zazvonil. Conway ho rychle zdvihl. "Prosím?"
"Přišla vám soukromá pošta, pane."
"Mně? Hned ji pošlete." Rozčileně se podíval na doktora.
"Panebože, ať to nejsou ti tví spiklenci, co o nich pořád vykládáš."
"Tak tu zprávu otevři a uvidíš," poradil mu Henree.
Conway roztrhl obálku. Na okamžik se upřeně zadíval na list papíru. Pak se trošku nervózně zasmál, dopis poslal vzduchem k doktorovi a sám se zády opřel o křeslo.
Henree papír zdvihl. Někdo na něj rychle napsal krátký vzkaz. "Pochopil jsem! Letím na Mars." Následoval podpis "David".
Henree se rozesmál. "Tenhle manévr se ti vážně povedl."
Conway se mohl jedině přidat k jeho smíchu.

3. Farmářští dělníci z Marsu

Pro pozemšťana Země jednoduše představovala planetu, na které se narodil. Ležela jako třetí planeta od Slunce, kterému obyvatelé galaxie zdrobněle říkali sluníčko. Oficiálně však Země znamenala mnohem víc: zahrnovala všechna tělesa sluneční soustavy. Z tohoto hlediska byli obyvatelé na Marsu považováni za stejné pozemšťany, jako kdyby žili na domovské planetě. Volili své zástupce do celozemského kongresu, podobně jako prezidenta.
Praxe se od teorie ovšem dost lišila. Pozemšťané z Marsu se považovali za samostatnou, lepší rasu a každý příchozí ze Země měl před sebou dlouhou cestu, než se na něho místní začali dívat jinak než jako na bezvýznamného turistu.
David Starr se o tom přesvědčil na vlastní kůži, jakmile vešel do Burzy práce. Vedle něho se okamžitě vynořil cizí střízlík. Byl opravdu malý, neměřil víc než stopětapadesát centimetrů. Kdyby se postavili proti sobě, nesahal by Davidovi špičkou nosu dál než k hrudníku. Světle rezavé vlasy měl sčesané dozadu a v obličeji mu tak vynikla široká ústa. Na sobě měl typickou, u krku rozepnutou kombinézu, jakou nosili farmářští dělníci na Marsu, a na nohou pestrobarevné holínky, které mu sahaly až do pasu.
David právě mířil k přepážce s rozsvíceným nápisem Práce na farmě, když vtom ho předběhl něčí klapot a pak se ozval slabý tenor: "Ne tak zhurta, kamaráde." Skrček se mu díval přímo do tváře. "Přejete si?" zeptal se David.
Muž si ho zevrubně prohlížel, kousek po kousku, pak ho jednou rukou nedbale píchnul do boku. "Kdy si dal vale té staré kocábce?"
"Jaké staré kocábce?"
"Přeci slavné matičce Zemi. Už se tam nemůžete vejít?"
"Ano, pocházím ze Země."
Chlapík svěsil ruce a ostře se jimi plácl do stehen. Místní farmářští dělníci tohle gesto používali jako varování.
"Tak se laskavě zařaď do fronty a počkej, až si našinec vyřídí, co potřebuje."
"Prosím."
"A jestli ti to náhodou nevoní, můžeme to probrat venku, až tady skončíme, nebo někdy jindy. Já jsem Čára. Správně se jmenuju John Čára Jones, ale všichni mi tady ve městě říkají Čára." Odmlčel se a potom dodal: "To je moje přezdívka, zeináku. Nějaké námitky?"
"Žádné," pronesl David vážně.
Muž na to řekl: "To bych si taky vyprosil!" Pak zamířil k přepážce. David se usmál, teprve když skrček byl k němu bezpečně otočený zády, sedl si a čekal ve frontě.
David přiletěl na Mars teprve před dvanácti hodinami, ale už si stačil zaregistrovat svou loď pod falešným jménem. Raketu nechal ve velkém podzemním silu za městem a sám se ubytoval v hotelu. Dopoledne se několik hodin procházel po městě pod obrovitou skleněnou kupolí.
Na Marsu byla jen tři podobná města, což bylo dáno náklady na jejich údržbu, stejně jako na dodávky energie, potřebné pro udržení teploty a gravitace jako na Zemi. Wingrad, největší ze tří středisek, dostalo jméno po muži, který jako první pozemšťan dosáhl Marsu - jmenoval se Robert Clark Wingrad.
Bylo stejné jako města na Zemi. Vypadalo to, jako kdyby někdo vzal kousek pozemského města a přenesl ho na jinou planetu. Jako kdyby lidé na Marsu chtěli sami před sebou utajit fakt, že od nejbližší civilizace je dělí pětatřicet miliónů mil. A tak uprostřed města, kde kupole dosahovala výšky až čtvrt míle, stály dvacetipatrové domy.
Jediná věc tu chyběla. Slunce a modrá obloha. Kupole byla průzračná a sluneční světlo se tak mohlo stejnoměrně rozptýlit po všech deseti čtverečních mílích. Jeho intenzita byla ale tak slabá, že místní "obloha" měla jen bledě žlutou barvu. Připomínalo to silně zamračené dny na Zemi.
V noci se kupole ztratila v černi bez hvězd. V té chvíli se ale rozsvítila pouliční světla a město víc než kdy jindy působilo pozemským dojmem. Uvnitř samotných budov se umělé osvětlení používalo nepřetržitě.
David Starr zdvihl hlavu, jakmile zaslechl zvýšené hlasy.
Čára stál u překážky a křičel: "Tohle je diskriminace. Strčili jste mě na černou listinu, krucinál."
Muž za překážkou vypadal trochu nervózně. Prsty se neustále popotahoval za licousy. "Žádné černé listiny nevedeme, pane Jonesi -"
"Jmenuju se Čára. Mám to brát, jako že už nejsme kamarádi? Dřív vám nevadilo říkat mi Čáro."

"Žádné černé listiny neexistují, Čáro. Prostě není poptávka po dělnících."
"Co to říkáte? Tim Jenkins u vás předevčírem sehnal flek za dvě minuty."
"Jenkins umí obsluhovat raketu."
"To já taky."
"Jenže já mám tady napsáno, že jste sekáč."
"A perfektní. Ty snad nepotřebujete?"
"Podívejte se, Čáro," řekl muž za přepážkou. "Mám vás na seznamu. Víc pro vás udělat nemohu. Dám vám hned vědět, jakmile se nějaká nabídka objeví." Soustředil se na psaní poznámek a dával při tom najevo předstíraný nezájem. Čára se otočil a zakřičel přes rameno. "Jak chcete, já mám času dost, klidně tady počkám. První flek, který dostanete, je můj. Jestli mě nechtějí, ať mi to řeknou do očí. Mně osobně, rozumíte?"
Muž za přepážkou na to nijak nereagoval. Čára si sedl a mumlal si pro sebe. David Starr vstal a zamířil k úředníkovi. Tentokrát se nikdo nebouřil, že ho předbíhá v řadě.
"Hledám práci," řekl.
Muž zdvihl hlavu a přistrčil mu formulář. "O jakou práci máte zájem?"
"O jakoukoli na farmě."
Muž přestal psát. "Odkud jste? Vy nejste místní."
"Ne, pane. Jsem ze Země."
"Lituji, ale nemohu vám nic nabídnout."
David se nevzdával. "Podívejte se. Já se práce nebojím a nutně ji potřebuju. Měříte snad pozemšťanům jiným metrem?"
"Ne, ale bez praxe se pro vás práce na farmě těžko najde."
"Nemůžu zůstat bez práce."
"Tady ve městě je spousta pracovních nabídek. Pošlu vás ke kolegovi vedle."
"Nemůžu vzít práci ve městě."
Muž se na něho zamyšleně podíval. David si snadno domyslel, co ten pohled znamená. Lidé přijížděli na Mars z různých důvodů a mimo jiné i proto, že jim na Zemi začala hořet půda pod nohama. Pokud na Mars dorazila žádost vypátrat nějakého uprchlíka, města důkladně prohledali (koneckonců byli součástí Země), ale ještě se nestalo, aby někdo pátral na zdejších farmách. Pro majitele byl nejlepším pracovníkem člověk, který se neodvážil nikam hnout. Takové lidi si chránili a nevydali je pozemským úředníkům, které z poloviny ignorovali a ještě více jimi opovrhovali.
"Jak se jmenujete?" zeptal se úředník a oči znovu sklopil k formuláři.
"Dick Williams." David uvedl jméno, pod kterým si zaregistroval loď.
Úředník po něm nepožadoval žádnou identifikační kartu. "Kde vás zastihneme?"
"Hotel Landis, pokoj číslo 212."
"Pracoval jste někdy v podmínkách nízké gravitace?" Dotazy pokračovaly jeden za druhým, většina kolonek ale zůstala prázdná. Úředník s povzdychnutím zasunul formulář do úzké štěrbiny, text se automaticky převedl na mikrofilm a zařadil mezi ostatní záznamy.
"Dáme vám vědět," řekl úředník, jeho hlas ale nezněl příliš optimisticky.
David se obrátil a odcházel pryč. Od téhle návštěvy si od samého počátku nic moc nesliboval, nicméně žádostí o práci de facto zlegalizoval svůj zdejší pobyt. Jako příští krok -
Prudce se otočil. Do úřadu vešli tři muži a skrček jménem Čára se vymrštil ze sedadla. Zamířil přímo k nim, ruce svěšené podél těla, nicméně nebyl ozbrojený, pokud to David dobře viděl.
Trojice mužů se zastavila a jeden z nich se hlasitě rozesmál. "Jestli mě zrak nešálí, tak tohle je Čára, dlouhán mezi habány. Šéfe, asi tu shání práci." Příchozí byl pořádná vazba, s nosem připlácnutým k obličeji. Z pusy mu visela užmoulaná, nezapálená cigareta z místního zeleného tabáku a bradu měl zarostlou několikadenním strniskem.
"Griswolde, ticho," řekl muž, který šel jako první. Byl podsaditý, nepříliš vysoký a kůži na tvářích a zátylku měl leskle hladkou. Mužova kombinéza se střihem nijak nelišila od ostatních, byla ale ušitá z mnohem jemnějšího materiálu. Jeho vysoké boty byly zdobené spirálami v růžových odstínech.
Ani při pozdějších cestách na Mars David Starr nikdy neviděl dva páry bot do pasu se stejným vzorem, nebo aby jejich barva byla jiná než křiklavá. Tímhle způsobem farmáři vyjadřovali svou individualitu.
Čára se přiblížil na dosah ke skupince, slabý hrudník se mu nadouval a obličej měl zkřivený vztekem. "Vraťte mi zpátky pracovní doklady, Hennesi. Mám na to právo."
Podsaditý chlapík vpředu se jmenoval Hennes. Tiše odpověděl: "Ty nemáš právo na nic."
"Bez nich žádnou práci neseženu. Pracoval jsem pro vás dva roky a dělal jsem poctivě."
"Já si pracanta představuju jinak. Uhni z cesty." Těžkým krokem prošel kolem něho k přepážce a řekl: "Potřebuju zkušeného sekáče. Musí být dobrý a dost vysoký, aby viděl na práci, ne jako ten kluk, co jsem ho musel propustit."
Čára se chopil příležitosti. "U všech hromů," zakřičel, "víte dobře, že jsem na hodiny nikdy nekoukal. Dělal jsem, i když jsem už dávno měl padla. Proto jsem vás viděl, jak jedete o půlnoci do pouště. Druhý den jste si ale nic nepamatoval a já dostal padáka jen proto, že jsem si dovolil to říct nahlas, a nedal jste mi ani doporučení -"
Hennes se rozmrzele ohlédl přes rameno. "Griswolde, vyhoď toho tlachala ven," přikázal mu.
Čára před ním necouvl, i když proti Griswoldovi byl sotva poloviční. "Dobrá," vypískl. "Však se ještě najde příležitost."
David Starr se mezitím pohnul z místa, jeho pravidelná chůze vypadala ošidně pomale.
Griswold se na něho obrátil: "Stojíš mi v cestě, kamaráde. Potřebuju vyhodit tohle smetí."
Čára stojící za Davidem na něho zavolal: "Do tohohle se nepleť. Tohle je moje věc."
David si ho nevšímal. Řekl Griswoldovi: "Tohle je veřejné místo, příteli. Nemáte právo odsud nikoho vyhazovat."
"To se ještě uvidí," odpověděl Griswold a rukou se chystal Davidovi vrazit do ramene, aby ho odsunul stranou.

Davidova levačka se vymrštila a sevřela Griswoldovu napřaženou ruku do kleští, zatímco pravačkou ho udeřil do ramene. Griswold se otočil jako na obrtlíku, odstředivá síla ho vrhla na plastovou přepážku, která rozdělovala místnost na dvě části. "Příště se, kamaráde, raději neper," řekl David. Úředník mezitím vyskočil na nohy a zaječel. Jeho kolegové se shlukli kolem děr v přepážce, nikdo se ale netvářil, že se chce do věci míchat. Čára se smál a plácal Davida po zádech. "Na chlapíka ze Země to bylo dost dobrý."
Hennes jako kdyby na okamžik zkameněl. Poslední z trojice mužů, malý s bradkou, jehož bílá kůže prozrazovala, že tráví příliš času venku pod slabým sluncem místo pod umělými slunečními lampami ve městě, zůstal civět s pusou otevřenou dokořán.
Griswold se opatrně nadechl. Pak zatřepal hlavou. Doutník, který mu vypadl z pusy, odkopl od sebe. Potom se podíval vzhůru, oči měl podlité krví. Odlepil se od stěny a v ruce se mu zableskl nůž.
David uskočil stranou a rychle si sáhl do podpaží. Malý váleček, který tam měl nenápadně ukrytý, mu rukávem sklouzl do dlaně. David ho pevně sevřel.
"Pozor, Griswolde. Má blaster," vykřikl Hennes.
"Odhoď ten nůž na zem," přikázal mu David.
Griswold divoce zaklel, pak se ale ozvalo charakteristické cinknutí. Čára přiskočil a zdvihl ho, přičemž se škodolibě zasmál.
David nůž uchopil a zběžně si ho prohlédl. "Pěkná hračička, jen co je pravda. Není jeho držení náhodou nelegální?"
David věděl, že se jedná o jednu z nejzákeřnějších zbraní v celé galaxii. Na první pohled vypadal jako krátký list z nerezavějící oceli, který se pohodlně vešel do dlaně, a jeho střenka byla jen o trochu silnější než u normálního nože. Uvnitř ale byl miniaturní motor, generující neviditelné, dvaadvacet centimetrů dlouhé silové pole tenké jako žiletka, které projelo čímkoli. Obrana proti němu nebyla žádná, a protože svazek paprsků prošel kostí stejně snadno jako tkání, způsobené zranění končilo téměř vždy smrtí.
Hennes se mezi ně postavil. "Kde ty máš povolení nosit blaster, zemáku? Odlož ho a budeme si kvit. Jdi napřed, Griswolde."
"Moment," řekl David, zatímco se Hennes chystal odejít pryč. "Hledáte dělníka, je to tak?"
Hennes se otočil, pobaveně přitom zdvihl obočí. "Ano."
"A já zas hledám práci."
"Potřebuju zkušeného sekáče. Umíš to?"
"Abych řekl pravdu, tak ne."
"Pracoval jsi někdy při sklizni v poušti? Umíš jezdit s terénním autem? Abych to zkrátil, soudě podle oblečení...," a ustoupil o krok dozadu, jako kdyby si chtěl Davida lépe prohlédnout. "O pozemšťana, co náhodou umí zacházet s blasterem, nemám zájem."
"A co když mě dejme tomu," David začal šeptat, "zajímají otrávené potraviny?"
Hennes zachoval kamennou tvář, oči mu ani nemrkly. "Nevím, o čem mluvíš."
"Možná, kdybyste se víc snažil." David se nepatrně usmíval, ale jeho úsměv neměl s humorem nic společného.
"Práce na farmě je dřina."
"Nejsem žádná měkkota."
Hennes si ještě jednou prohlédl jeho štíhlou postavu. "Dobrá, ubytování a jídlo je zdarma, kromě toho dostaneš troje oblečení a pár bot. Roční mzda je padesát dolarů a vyplácí se až na konci. Pokud neodpracuješ celý rok, strhnu si padesátku jako pokutu."
"To beru. Co budu dělat?"
"Jedinou práci, kterou zvládneš. Pomocníka v kuchyni. Když se osvědčíš, dostaneš zodpovědnější práci, v opačném případě strávíš v kuchyni celý rok."
"Platí. A co bude s Čárou?"
Ten z nich nespouštěl pohled a okamžitě zavřeštěl: "Ne, díky, hochu. Pro tuhle písečnou veš nehnu prstem a ani tobě to neradím."
David k němu prohodil přes rameno: "Ani kdyby to bylo na krátkou dobu, než ti vrátí pracovní doklady?"
"No, na měsíc by to šlo," souhlasil Čára.
"Vy dva patříte k sobě?" zeptal se Hennes.
David přikývl. "Bez něho nikam nepojedu."
"Dobrá, vezmu ho. Na jeden měsíc a bude držet jazyk za zuby. Nedostane žádnou mzdu, jen papíry. A teď jdeme. Auto mám venku."
Trojice mužů vykročila k východu, David s Čárou šli za nimi.
"Prokázals mi přátelskou službu, kamaráde. Máš to u mě," řekl Čára.
Terénní auto mělo staženou střechu, Davidovi ale neušly štěrbiny, z nichž se v případě potřeby vysunuly ochranné štíty proti marsovským prachovým bouřím. Pneumatiky byly co nejširší, aby se na minimum snížilo nebezpečí zapadnutí do písku. Pokud jde o sklo, bylo použito omezeně, a i v těchto případech plynule přecházelo v kovovou část. Na ulicích bylo poměrně dost lidí, nikdo ale nevěnoval pozornost obvyklému obrazu terénního vozu s farmáři.
"My zůstaneme vpředu a vy dva si sednete dozadu," oznámil jim Hennes.
S těmi slovy se posadil na místo pro řidiče. Ovládací panel byl umístěný uprostřed přední části zakončené ochranným sklem. Griswold si k němu přisedl zprava.
Čára zamířil k zadnímu sedadlu a David šel za ním. Cítil něčí pohled v zádech. David se napůl otočil, když vtom na něho Čára zakřičel: "Pozor!"
Druhý z Hennesových pochopů se krčil ve dveřích, obličej bílý jako tvaroh měl zkřivený napětím. David uskočil

stranou, ale už bylo příliš pozdě.
Poslední, co si pamatoval, bylo žhnoucí ústí zbraně v mužově ruce, pak ještě zaslechl tiché zavrnění. Najednou nic necítil a jen z velké dálky k němu dolehl čísi hlas: "V pořádku, Zukisi. Nastup si a dávej pozor." Měl pocit, jako kdyby ta slova přicházela z konce dlouhého tunelu. Na zlomek vteřiny jako by zaznamenal pohyb vpřed a potom ho zahalila tma.
David Starr se zhroutil na sedadlo a přestal vnímat poslední známky života kolem sebe.

4. Mimozemské bytosti
Kolem Davida Starra se vznášely šmouhy světla. Pomalu identifikoval palčivou bolest v těle a tlak v zádech. Ten byl způsobený tím, že ležel na zádech na tvrdé matraci. O bolesti věděl, že souvisí s použitím paralyzujícího plynu, který zasahuje nervová centra v mozku.
Ještě před tím, než znovu začal světlo vnímat spojitě a než si začal uvědomovat své okolí, ucítil, jak někdo třese jeho rameny, a jen vzdáleně pociťoval štípavou bolest políčků. Pak mu světlo zalilo oči a on s námahou zdvihl ruku, aby odrazil příští políček.
Byl to Čára, kdo se nad ním nakláněl, drobný králičí obličej s kulatým tupým nosem měl přitisknutý až k němu. "Hernajs, myslel jsem, že je načisto po tobě."
David se ztěžka opřel o loket. "Skoro mám ten pocit. Kde to jsme?"
"Ve vězení na farmě. Odsud se nedostaneme. Dveře jsou zavřené a na oknech mříže." Vypadal sklíčeně.
David si prohmatal podpaždí. Jeho zbraň zmizela. Přirozeně! Co jiného mohl čekat? Zeptal se Čáry: "Tys taky dostal dávku?" Střízlík zavrtěl hlavou. "Zukisovi stačilo mě jen praštit pažbou pušky." S neskrývanou nechutí si prsty nahmatal místo na hlavě. Potom chvástavě dodal: "Nejdřív jsem mu ale málem zlomil ruku."
Venku se ozvaly něčí kroky. David se posadil a čekal. Dovnitř vešel Hennes a spolu s ním postarší muž s dlouhým unaveným obličejem, z něhož nápadně vystupovaly vybledlé modré oči pod huňatým šedivým obočím, které jako by bylo neustále svraštěné. Na sobě měl normální městské šaty. Dokonce neměl ani zdejší boty až do pasu.
Hennes se nejdřív obrátil na Čáru. "Běž do kuchyně. Nezkoušej odtud bez dovolení vyklouznout, jinak tě roztrhnu jako hada."
Čára se zamračil a rozloučil se s Davidem: "Ještě se uvidíme, pozemšťane." Pak pyšným krokem zamířil pryč, boty mu při tom klapaly.
Hennes počkal, až vyjde ze dveří, a pak za ním zavřel. Otočil se k muži se šedivým obočím. "Tohle je on, pane Makiane. Tvrdí o sobě, že se jmenuje Williams."
"Proč jste na něm, Hennesi, zkoušeli plyn? Svrběla vás ruka, co? Kdybyste ho bývali zabili, ztratili bychom nenávratně cennou stopu."
Hennes pokrčil rameny. "Byl ozbrojený. Nemohli jsme nic riskovat. Buď jak buď, teď je tady."
Davida napadlo, že o něm mluví, jako kdyby tam vůbec nebyl, nebo jako kdyby patřil k neživému inventáři v místnosti.
Makian se k němu otočil, v očích měl tvrdý pohled. "Tahle farma je moje. Táhne se sto mil na všechny strany. A jedině já rozhoduju o tom, koho pošlu do vězení, kdo bude mít práci a kdo bude hladovět, dokonce i kdo bude žít a kdo zemře. Mluvím dost jasně?"
"Ano," odpověděl David.
"Když budeš mluvit pravdu, nemusíš se ničeho bát. Jestli se ale pokusíš nám něco zatajit, najdeme si už způsob, jak tě přivést k rozumu. Možná tě budeme muset zabít. Rozumíš mi?"
"Naprosto."
"Jmenuješ se Williams?"
"Pod žádným jiným jménem mě na Marsu neznají."
"Dobrá. Co víš o otrávených potravinách?"
David se posadil na posteli a nohy svěsil dolů. "Má sestra zemřela po jedné odpolední svačině, když snědla chleba s džemem," začal. "Bylo jí dvanáct a ležela tam mrtvá, se zavařeninou na obličeji. Zavolali jsme doktora. Řekl, že jídlo bylo otrávené. Nakázal nám, že nesmíme jíst nic, co máme v domě, dokud se nevrátí se zvláštními přístroji. Nikdy se už neukázal.
Místo něho se ale objevil někdo jiný. Někdo vysoce postavený. Doprovázeli ho muži v nenápadných oblecích. Museli jsme mu popsat, jak to všechno bylo. Tvrdil nám, že se jedná o infarkt. Namítli jsme, že je to vyloučené, protože má sestra měla srdce úplně zdravé, on nás ale neposlouchal. Varoval nás, že jestli budeme šířit absurdní historky o otráveném jídle, že se dostaneme do velkých potíží. Pak si odnesl sklenici s džemem. Rozzlobil se na nás za to, že jsme sestře zavařeninu otřeli z úst.
Snažil jsem se promluvit s naším doktorem, ale sestra jen opakovala, že není v ordinaci. Když jsem tam konečně vnikl, řekl mi, že stanovil nesprávnou diagnózu. Zdálo se, že se o tom bojí mluvit. Šel jsem na policii, nikdo mě ale neposlouchal.
Džem, který si ten muž odnesl s sebou, jedla jedině má sestra. Právě jsme tu sklenici otevřeli, byla dovezená z Marsu. Jsme staromódní lidé a máme rádi tradiční jídla. Žádný jiný výrobek z Marsu jsme v domě neměli. Pátral jsem v novinách o zprávách o dalších otravách. Všechno mi to připadalo podezřelé. Jel jsem dokonce do Metropole. Přestal jsem pracovat a rozhodl se, že musím zjistit, kdo zabil mou sestru, že musím chytit pravé viníky. Mé pátrání ale k ničemu nevedlo a pak mě přišla zatknout policie.
Naštěstí jsem s tou možností počítal a o vlásek se mi podařilo jim uniknout. Přijel jsem na Mars ze dvou důvodů. Za prvé, byl to jediný způsob, jak uniknout vězení - i když teď to tak zrovna nevypadá. Kromě toho mě sem přivádí jediná skutečnost, kterou se mi v Metropoli podařilo zjistit. V restauracích tam za podezřelých okolností zemřeli dva nebo tři

lidé a ve všech případech bylo na jídelníčku jídlo z Marsu. Rozhodl jsem se proto hledat odpověď přímo tady."
Makian si zamyšleně přejížděl palcem po bradě. "Dává to smysl. Co myslíte, Hennesi?"
"Bude lepší, když nám řekne jména a data, ať si tu jeho historku můžeme ověřit. Co když si všechno vymyslel?"
Makianův hlas zněl téměř naštvaně. "Víte dobře, že to nejde. Další rozruch kolem celé záležitosti si nemůžeme dovolit. Zničilo by to celý syndikát." Otočil se k Davidovi. "Pošlu sem za vámi Bensona, je to náš agronom. Promluví si s vámi." Pak se znovu obrátil k Hennesovi: "Počkejte tady na něho."
Než se Benson objevil, uplynula asi půlhodina. David si čekání krátil tím, že se nenucené natáhl na lůžko a tvářil se, že Hennese nevidí. Ten naopak předstíral, že David je vzduch.
Nakonec se otevřely dveře a něčí hlas prohlásil: "Jmenuju se Benson." Ten hlas působil klidným, trochu nerozhodným dojmem. Patřil muži kolem čtyřicítky s kulatým obličejem, řídnoucími pískově žlutými vlasy a brýlemi bez kovových obrouček. Jeho malá ústa se automaticky roztáhla do úsměvu.
"A vy musíte být Williams," pokračoval Benson.
"Přesně tak," odpověděl David Starr.
Benson si mladého pozemšťana pečlivě prohlížel, jako kdyby ho zkoumal pod mikroskopem. Pak se zeptal: "Nevrhnete se na mě, ne?"
"Nejsem ozbrojený," zdůraznil David. "Kromě toho je farma plná mužů, kteří by mě zabili, jen kdybych se o cokoli pokusil."
"Zcela správně. Můžete nás nechat o samotě, Hennesi?"
Hennes rozhořčeně vyskočil. "Je to nebezpečné, Bensone."
"Prosím, Hennesi." Bensonovy mírné oči za skly brýlí se nepohnuly ani o píď.
Hennes nespokojeně zabručel, nesouhlasně plácl rukou o stehno a pak vypochodoval ven. Benson za ním zamkl dveře.
"Abyste tomu rozuměl, Williamsi," řekl omluvně, "za poslední půlrok se ze mě stal veledůležitý člověk. Dokonce i Hennes mě poslouchá. Ještě jsem si na to nestačil zvyknout." Znovu se usmál. "Pan Makian mě informoval v tom smyslu, že jste byl svědkem smrti způsobené onou podivnou otravou."
"Ano, viděl jsem, jak umírá moje vlastní sestra."
"Bože!" Benson zrudl. "To je mi strašlivě líto. Vím, že to musí být pro vás bolestivé, ale chtěl bych vás požádat, abyste mi její smrt popsal co nejpodrobněji. Je to velmi důležité."
David mu zopakoval příběh, který předtím vylíčil Makianovi.
Benson k tomu poznamenal: "Všechno se seběhlo tak rychle."
"Ano. Od chvíle, kdy posvačila, neuplynulo víc než pět-deset minut."
"To je strašné. Opravdu strašné. Nemůžete ani tušit, jaká je to ve skutečnosti katastrofa." Nervózně si mnul ruce. "V každém případě vám teď musím dopovědět zbytek. Většinu jste si domyslel sám, přesto cítím, že to musím udělat kvůli tomu, co se stalo vaší sestře. My všichni na Marsu za to neseme zodpovědnost do té doby, než se nám podaří celou záhadu objasnit. Tyhle otravy totiž trvají už celé měsíce. Není jich sice zase tolik, ale stačí na to, abychom byli s rozumem v koncích.
Víme s naprostou jistotou, že otrávené potraviny nepocházejí ze žádné farmy na Marsu. Zjistili jsme, že všechno otrávené zboží je expedováno z Wingradu, ostatní dvě města jsou v tomto ohledu zatím čistá. Z toho se dá usuzovat, že zdroj nákazy je ve městě. Hennes prověřuje tohle podezření. Jezdí v noci do města, pátrá na vlastní pěst, ale zatím se mu nic nepodařilo zjistit."
"Teď už rozumím, na co narážel Čára," řekl David.
"Cože?" Benson se zatvářil nechápavě, potom se mu ale tvář vyjasnila. "Vy myslíte toho mrňavého chlapíka, co neustále povykuje. Ano, jednou přistihl Hennese, když odjížděl, a ten ho kvůli tomu propustil. Hennes jedná příliš impulzivně. V každém případě si myslím, že jeho teorie není správná. Fakt, že se otrávené potraviny objevují ve Wingradu, ještě nic nedokazuje, je to přece hlavní překladiště pro celou hemisféru.
Pan Makian je přesvědčený, že někdo otravu šíří záměrně. On a několik dalších členů farmářského syndikátu dostalo nabídku na odkoupení jejich farem za směšně nízké ceny. Samozřejmě v ní není ani zmínka o otrávených potravinách, takže se nedá prokázat přímá souvislost mezi návrhem na odkoupení a touhle špinavou záležitostí."
David ho soustředěně poslouchal. Pak se zeptal: "Kdo přišel s těmi nabídkami?"
"Jak to máme vědět? Viděl jsem ty dopisy a nestojí v nich nic víc, než že v případě přijetí nabídky má syndikát vyslat kódovanou zprávu na určeném mezihvězdném vlnovém pásmu. Cenová nabídka se přitom každý další měsíc sníží o deset procent."
"Copak se ty dopisy nedají vystopovat?"
"Bojím se, že ne. Přišly normální poštou a podle známky byly poslány z oblasti asteroidů. Jak chcete pátrat v takovém bludišti?"
"Informovali jste policii?"
Benson se tiše zasmál. "Podle vás by se pan Makian nebo někdo další ze syndikátu měl obrátit na policii? Tohle je vyhlášení soukromé války. Zřejmě správně nechápete mentalitu zdejších lidí. Tady se neběží s prosíkem za policií, když se dostanete do potíží, pokud nechcete připustit, že to sám nezvládnete. Ještě jsem neslyšel o majiteli farmy, který by to kdy udělal. Navrhl jsem, aby o dopisu informoval Akademii, ale pan Makian o tom nechce ani slyšet. Prohlásil, že velevážení vědci, pokud jde o otravy, stejně nic nevypátrali a že bez takových pitomců se docela dobře obejde. Proti takovému názoru se těžko vymýšlejí argumenty."
"Vy sám se zabýváte otravami?"
"Ano. Jsem zdejší agronom."
"Tak vás pan Makian také představil."

"Hmm. Zcela přesně řečeno, agronom se specializuje na experimentální zemědělství na vědecké bázi. Studoval jsem principy úrodnosti a střídání plodin a další podobné otázky. Jsem odborník na místní podmínky. Není nás tady příliš mnoho, takže není velký problém najít si dobré místo na farmě, i když si někdy o nás myslí, že jsme vystudovaní idioti, co nemají sebemenší ponětí o praxi. Já osobně jsem si k agronomii ještě přidal botaniku a bakteriologii, proto mě pan Makian pověřil, abych vedl výzkumný program zabývající se oněmi otravami. Ostatní členové syndikátu se mnou spolupracují."
"Co se vám podařilo zjistit, pane Bensone?"
"Stejně tak málo jako akademikům, což není tak překvapivé, když vezmeme v úvahu, jak skromné jsou mé možnosti ohledně vybavení a podpory. Přesto jsem si vypracoval několik teorií. Otrava je tak rychlá, že ji nemůže způsobovat nic jiného než bakteriální toxin. Tomu odpovídá nervová degenerace, ke které přitom dochází, a další příznaky. Domnívám se, že jde o bakterii z Marsu."
"Cože?"
"Mars není bez života. Když sem dorazili první pozemšťané, našli tu jednoduché formy života. Například gigantické řasy, jejichž modrozelená barva byla rozpoznatelná teleskopy už v době, kdy se ještě meziplanetárně nelétalo. Na těchto řasách pak žily bakterie a dokonce i drobný hmyz, který se mohl volně pohybovat, ale produkoval potravu jako rostliny."
"Ty formy života se zachovaly ještě i dneska?"
"Samozřejmě. Na půdě, kde jsme začali farmařit a kam jsme nasadili vlastní bakteriální kmeny nutné pro růst rostlin, jsme je zničili. Avšak na neobdělávaných částech Marsu se původním organismům velice dobře daří."
"Jak to ale souvisí s našimi rostlinami?"
"To je dobrá otázka. Je třeba si uvědomit, že zdejší farmy se liší od pozemských. Nejsou vystaveny přímému vlivu Slunce a vzduchu. Zdejší slunce nedokáže dát rostlinám ze Země dostatek tepla a navíc tady neprší. Na druhé straně je tu dobrá, úrodná půda a dostatek kysličníku uhličitého, bez něhož se rostliny neobejdou. Zkrátka a dobře plodiny na Marsu se pěstují v obrovitých sklenících. Celý proces od zasetí až po sklizeň je téměř plně automatizovaný, takže místní farmáři jsou vlastně mechanici. Farmy se uměle zavlažují pomocí celoplanetárního systému potrubí, které sahá až k ledovým čepičkám na pólech.
Vykládám vám to tak podrobně, aby vám bylo jasné, že je téměř vyloučené, aby za normálních okolností došlo k nakažení rostlin. Pole jsou uzavřená, hlídaná ze všech stran, kromě cesty zespodu."
"Co tím myslíte?" zeptal se David.
"Pod nimi jsou jeskyně a v nich možná Marťané."
"Chcete říct bytosti?"
"Bytosti ne, ale organismy stejně inteligentní jako lidé. Mám důvod věřit, že se ze všech sil snaží nás, pozemské vetřelce, vyhnat ze své planety!"

5. Večeře
"Proč by to Marťané dělali?" nechápal David.
Benson zrozpačitěl. Jednou rukou si pomalu přejel po hlavě a uhladil prořídlé prameny světlých vlasů, které nedokázaly zakrýt růžové lysiny pod nimi. "Neznám jediný důvod, kterým bych mohl přesvědčit akademiky. Nebo alespoň pana Makiana. Přesto jsem si jistý, že mám pravdu."
"Máte chuť mi o tom něco říct?"
"Nevím. Upřímně řečeno, už dlouho jsem nemluvil s někým jiným než s farmáři. Na vás je vidět, že jste studovaný člověk. Jakou máte specializaci?"
"Historií," odpověděl David okamžitě. "Napsal jsem práci o mezinárodní politice v počátcích atomového věku."
"Aha," Benson vypadal zklamaně. "A co přírodní vědy?"
"Absolvoval jsem dva kurzy z chemie a jeden ze zoologie."
"To je výborné. Napadlo mě, že bych možná dokázal přesvědčit pana Makiana, aby vám dovolil pomáhat mi v laboratoři.
Moc byste toho dělat nemohl, když jste neprošel odborným školením, ale bylo by to lepší než práce, kterou vám přichystal Hennes."
"Upřímné díky. Můžete mi ale vysvětlit, jak je to s těmi Marťany?"
"Proč ne. Je to dost jednoduché. Možná netušíte, že pod povrchem Marsu se v hloubce několika mil nacházejí rozsáhlé jeskyně. Tolik alespoň víme z údajů o zemětřesení, správněji bych asi měl říct marsotřesení. Někteří odborníci se kloní k názoru, že jeskyně vznikly přirozeným působením vody v době, kdy na Marsu existovaly oceány. Jenže pak se narazilo na záření, které nezapříčinili lidé, ale které na druhé straně musí mít nějaký inteligentní zdroj. Ty signály jsou příliš zřejmé, než aby se daly vykládat jinak.
Když se nad tím člověk zamyslí, zapadá to do sebe. Na počátku měla planeta dostatek vody a kyslíku pro vznik života, jenže díky gravitaci, která dosahuje jen dvou pětin pozemské hodnoty, obě složky začaly unikat do vesmíru. Pokud tady existovali inteligentní Marťané, museli být schopní takový vývoj předvídat. Možná vystavěli podzemní obrovité jeskyně a uchýlili se do nich s dostatečnými zásobami vody a vzduchu. Mohou v nich žít ještě dneska, pokud se jim podařilo udržet populaci na stabilní úrovni. A teď si představme, že tihle Marťané zjistili, že povrch jejich planety se stal útočištěm pro jinou formu inteligentního života - pro život z jiné planety. Mohli se na nás za to naštvat nebo se třeba bojí konečného střetu s námi. My si myslíme, že jde o otravu z jídla, ale ve skutečnosti se může jednat o bakteriologickou válku."
David zamyšleně pronesl: "Jistý smysl by to dávalo."

"Bude si to ale myslet i syndikát farmářů? Nebo akademici? Nechme to teď být. Zařídím co nejdříve, abyste začal pracovat u mě, a třeba se nám je ještě podaří přesvědčit."
Usmál se a podal mu svou měkkou ruku, která se doslova utopila v Davidově obrovité dlani.
"Myslím, že vám brzy dovolí vyjít ven," řekl Benson.
Měl pravdu a David tak prvně dostal příležitost poznat život na marsovské farmě. Podobně jako města byla ukrytá pod kupoli. To mu bylo jasné od okamžiku, kdy se probral z bezvědomí. Nemůžete dýchat a pohybovat se stejně jako na Zemi, pokud vás nechrání mocný příkrov. Přirozeně, tenhle byl mnohem menší, než viděl ve Wingradu. V nejvyšším bodě dosahoval maximální výšky třiceti metrů, jeho průsvitný plášť byl dobře rozpoznatelný, pásy bílých fluorescenčních lamp zastiňovaly blikavé sluneční světlo. Území pokryté kupolí měřilo asi půl čtvereční míle.
Po prvním večeru ale Davidovi už nezbýval čas, aby svá pozorování dál rozšířil. Farma doslova přetékala lidmi a všichni museli dostat třikrát denně najíst. Hlavně večer to vypadalo, že fronta nemá konce. David stál apaticky za jídelním pultem a kolem něho procházeli dělníci s umělohmotnými talíři. Tyhle talíře, jak se David dověděl, byly speciálně vyrobeny pro Mars. Když jste je zahřáli v dlani, uzavřely se jako leknín, takže jídlo zůstalo teplé a chráněné před prachem, což bylo nutné v případech, kdy se jedlo venku v poušti. Uvnitř farmy stravníci talíře jednoduše znovu narovnali.
Dělníci na farmě si Davida moc nevšímali. Jen Čára, jehož drobná postavička se proplétala mezi stoly a stavěla na ně láhve s omáčkami a kořenky, mu zamával. Tahle práce pro něho znamenala hroznou společenskou degradaci, přesto tu pohanu snášel stoicky.
"Je to jen na měsíc," řekl Davidovi v kuchyni, kde právě připravovali dušené maso a kuchař je nechal na chvíli o samotě, "kromě toho většina chlapů ví, proč to dělám, takže mě nechávají na pokoji. Samozřejmě je tady ještě Griswold, Zukis a jejich nohsledi: ty krysy se drápou nahoru a před Hennesem se můžou přetrhnout. Co je mi ale po nich. Já si to tady odkroutím raz dva."
Při jiné příležitosti mu radil: "Nenech se vytočit chlapama, i když tě štvou. Vědí, že seš zemák, ale neví jako já, že seš prima chlap. Hennes ze mě nespustí oči, určitě nařídil Griswoldovi, aby mě hlídal. Chce mít jistotu, že se k ostatním nedostanu, chce mi tak zavřít pusu. Jenže já se k nim dostanu."
Nebylo to ale hned. Davidovi čas odměřovaly neměnné veličiny: dělník s talířem, na který mu nalil bramborovou kaši, naběračkou přidal hrášek a malý biftek (maso bylo na Marsu dost vzácné, protože se muselo dovážet ze Země). Muž si pak sám vzal kus koláče a hrnek kávy. A už tu byl další strávník s talířem a celý rituál se opakoval. Zdálo se, že David Starr je pro ně jednoduše pozemšťan s naběračkou v jedné ruce a velkou plechovou vidličkou v druhé. Nepamatovali si jeho tvář, jen naběračku a vidličku.
Kuchař strčil hlavu do dveří, malé oči mu sotva vykukovaly z tváří obtěžkaných sádlem. "Hej, Williamsi, pohni kostrou, ve vedlejší jídelně už čekají na jídlo."
Makian, Benson, Hennes a další, kteří byli považováni za důležité osoby díky svému postavení nebo délce služby, jedli odděleně. Seděli u stolu a jídlo se jim roznášelo. David věděl, co má dělat. Jídlo naservíroval na speciální talíře a na vozíku je převezl do místnosti.
Pohyboval se tiše po jídelně, nejdříve obsloužil stůl, u něhož seděli Makian, Hennes a další dva muži. U Bensonova stolu se snažil zdržet co nejdéle. Benson si vzal talíř, usmál se na něho a zeptal se ho, jak se mu daří, a pak se s chutí pustil do jídla. David mu v záchvatu svědomitosti smetl se stolu neviditelné drobky. Přitom se k němu těsně naklonil a téměř nehybnými rty se ho zeptal: "Zemřel tady na farmě někdo na otravu?"
Benson sebou překvapeně trhl, tuhle otázku nečekal. Rychle se podíval na Davida. Se stejnou rychlostí pak od něho odvrátil pohled a snažil se tvářit nevšímavě. Jen zavrtěl hlavou.
"Zelenina je přece odtud, je to tak?" zamumlal David.
Vtom se místností rozlehl ještě jeden hlas. Na opačném konci někdo chraplavě křičel.
"U všech ďasů, ty pozemské bidlo, kde se flákáš?"
Byl to Griswold, obličej měl pokrytý věčným strniskem. Davida napadlo, že se někdy ale musí holit, protože měl vousy pořád stejně dlouhé.
Griswold seděl u stolu, který přicházel na řadu jako poslední. Nepřestával si mumlat pro sebe, vztek z něho ještě nevyprchal.
Zavrčel na Davida: "Podej mi tamhleten talíř a hejbni kostrou."
David mu vyhověl, nijak při tom ale nepospíchal. Griswoldova ruka s vidličkou švihla vzduchem. David rychle uhnul a vidlička s jasným zazvoněním narazila do plastového podnosu.
David jednou rukou zachytil podnos a druhou sevřel do kleští Griswoldovo zápěstí. Pevně ho držel. Zbývající tři muži u stolu odstrčili židle a vyskočili.
Davidův ledově klidný hlas zněl právě tak silně, aby mu Griswold dobře rozuměl: "Jestli nepustíš tu vidličku a nepožádáš slušně o jídlo, vyliju ti ho na hlavu."
Griswold se snažil vykroutit ze sevření, ale David nepovolil. Kolenem se navíc zapřel o Griswoldovu židli, takže ten nemohl vstát. "No tak," řekl David. Usmál se s hranou laskavostí. "Dokaž, že máš slušné vychování."
Griswold prudce dýchal. Ze zmrtvělých prstů mu vypadla vidlička. "Dej mi můj podnos," zavrčel.
"To je všechno?"
"Prosím," vyštěkl.
David položil podnos na stůl a pustil Griswoldovo zápěstí, které za tu dobu celé zbělelo, jak do něho nemohla proudit krev. Griswold si ho třel druhou rukou a sáhl po vidličce. Když se ale šílený vztekem podíval kolem sebe, uviděl v očích ostatních jen pobavení nebo nezájem. Farmy na Marsu nebyly žádné mateřské školky, tady se každý musel o sebe postarat sám.

Makian se zdvihl od stolu. "Williamsi," zavolal. David k němu přistoupil. "Přejete si?" Makian se nevrátil ke scéně, která se právě odehrála, místo toho si Davida chvíli pozorně prohlížel, jako kdyby ho viděl poprvé. To, co viděl, se mu evidentně líbilo. Nakonec se zeptal: "Máte chuť jet zítra na kontrolu?"
"Jakou kontrolu, pane?" Davidovy oči nenápadně přelétly stůl. Makian snědl biftek, ale hrášku a kaše se sotva dotkl. Zřejmě mu chyběl Hennesův elán k jídlu, kterému na talíři nezbylo vůbec nic.
"Jednou za měsíc prohlížíme všechny pozemky. Je to starý zvyk. Je třeba zkontrolovat, jestli někde neprasklo sklo, jestli zavlažovací zařízení a stroje jsou v pořádku, jestli někdo náhodou nepytlačil na úrodě. Při tom se hodí každý pár očí."
"Pojedu velmi rád, pane."
"Výborně. Hned jsem si to myslel." Makian se obrátil k Hennesovi, který sledoval jejich rozhovor s chladným výrazem v očích. "Ten hoch má styl. Možná z něho ještě uděláme farmáře jaksepatří. A Hennesi," Makian ztlumil hlas, takže David, který se mezitím od něho vzdálil, už neslyšel, co říká. Podle rychlého zastřeného pohledu, kterým se Makian podíval směrem ke Griswoldovu stolu, se ale dalo odhadnout, že si neodpustil pěkně štiplavou poznámku na jeho účet.
David zaslechl ve spánku něčí kroky a zareagoval ještě dříve, než se úplně probudil. Vyklouzl zpod přikrývky a skulil se přes okraj postele. V tlumeném fluorescenčním světle pronikajícím dovnitř oknem zahlédl něčí bílou patu. Na farmě se svítilo slabě i v noci, aby tma nebyla příliš hustá.
David čekal. Nejdříve zašustily přikrývky, které někdo marně prohledával, a pak se ozvalo zašeptání: "Hej, pozemšťane! Slyšíš! Kde ksakru -"
David se dotkl cizí nohy, ta se před ním okamžitě stáhla, pak následovalo ostré zasyčení.
Chvíli se nic nedělo. Potom se k němu sklonila hlava, v šeru jako kdyby ani neměla tvar. "Pozemšťane? Seš tady?"
"A kde asi jinde, Čáro?"
Drobný chlapík si rozčileně odfoukl a potom podrážděně zašeptal: "Proč jsi mě chytal za patu? Co kdybych zařval. To bych byl v pěkný bryndě. Potřebuju s tebou mluvit."
"Nikdo ti v tom nebrání," David se tiše zasmál a vylezl si zpátky na postel.
"Seš pěkně podezíravej," durdil se Čára.
"Nejspíš se chci dožít hodně let," odpověděl David.
"Jen aby nezůstalo jen u přání."
"Proč?"
"Kruci. Proč já blázen sem vůbec lezu. Když mě tu nachytají, dostanu padáka a v životě mě už nikdo nezaměstná. Dělám to jen proto, že tys mi taky píchnul. Co si to měl s tím všivákem Griswoldem?"
"Vůbec nic, jen jsme si přátelsky vyměnili názory při večeři."
"Tomu ty říkáš výměna názorů? Griswold byl vzteky bez sebe. Hennes na něho musel pořádně houknout, aby se zklidnil."
"A kvůli tomu jsi přišel, Čáro?"
"Nejen kvůli tomu. Po soumraku se slezli za garáží. Nevěděli, že je slyším, a já jsem jim to netroubil. Hennes pěkně sjel Griswolda, že si s tebou neměl nic začínat, když se Makian díval. Griswold jen vzteky blekotal, skoro mu nebylo rozumět. Znělo to asi jako, že z tebe nadělá fašírku. Na to Hennes řekl -" Čára se najednou zarazil. "Poslyš, nechceš mi náhodou namluvit, že Hennes je neviňátko, co za nic nemůže?"
"Vypadá to tak."
"A co ty jeho noční výlety?"
"Viděl jsi ho jen jednou."
"To úplně stačí. Hele, když za tím nic není, proč to přede mnou tutláš?"
"Není to moje věc, Čáro. Klidně mi ale věř, že nejde o nic nelegálního."
"Co tedy má proti tobě? Proč ti dejchá na krk?"
"Co tím myslíš?"
"Jakmile Griswold zmlkl, Hennes prohlásil, že mají dost času. Podle něho pojedeš zítra ven, a tak se určitě naskytne vhodná příležitost. Napadlo mě, že tě musím varovat, abys radši nikam nejezdil."
David se klidně zeptal: "O jaké příležitosti to Hennes mluvil?"
"To jsem právě neslyšel. Přešli o kus dál a já jsem se nemohl pohnout, aby mě neviděli. Můžeš si to ale klidně sám domyslet."
"Hm. A co kdybychom se pokusili přesně zjistit, co mají za lubem?"
Čára se k němu naklonil, jako kdyby měl David odpověď napsanou na čele. "A jak to chceš navlíct?"
"Jednoduše. Pojedu zítra ven a dám tak hochům možnost, aby mi to předvedli."
"To je šílenství," Čára se rozčilením zajíkl. "Sám venku proti nim nemáš šanci. Ještě ti asi nedošlo, že jsi na Marsu."
"Třeba mám sebevražedné sklony," odpověděl David netečně. "Počkáme a ono se uvidí." Poklepal Čáru po rameni, otočil se a znovu usnul.

6. Do písku!

Hlavní výbojky se zapnuly a farma ožila vzrušením před nadcházejícím kontrolním dnem. Prostor pod kupolí vyplňoval divoký pokřik a horečnatý spěch. Terénní vozy stály vyrovnané v řadách a jejich majitelé je kontrolovali.
Makian pobíhal sem a tam, všude zůstal jen okamžik. Hennes rovným, rozhodným hlasem rozděloval muže do skupin a přiděloval jim trasu na rozlehlých pozemcích. Když procházel kolem Davida, podíval se na něho a zastavil se.
"Williamsi, nerozmyslel jste si to?"
"Ani náhodou."
"Dobrá. Dostanete auto ze společného parku. Od téhle chvíle je vaše a vy za něj odpovídáte. Když ho vlastní vinou

poškodíte, oprava se vám strhne z platu. Je to jasné?"
"Naprosto."
"Zařadím vás do Griswoldovy skupiny. Vy dva se sice zrovna nemilujete, ale nikdo se nevyzná v terénu tak jako on. Zelenáče jako vy nemohu poslat s někým méně zkušeným. Jezdil jste někdy s tímhle autem?"
"S trochou praxe by to neměl být žádný problém."
"Vážně? No, budete mít příležitost se předvést." Hennes se už chystal odejít, když si najednou něčeho všiml. "Kam si myslíte, že jedete?" vyštěkl.
V tom okamžiku do místnosti vstoupil Čára. Byl oblečený do nové kombinézy a vysoké boty se mu leskly jako zrcadlo. Vlasy měl hladce sčesané dozadu, tváře vyholené a růžové. S přehnanou pomalostí prohlásil: "Na kontrolu farmy, Hennesi - pane Hennesi. Sice jste mě momentálně přidělil na práci do kuchyně, ale v řádu se říká, že mám pořád právo jet na obhlídku, a to ve svým starým autě."
Hennes pokrčil rameny. "Přít se s vámi nebudu. Zůstanete tady ještě týden, ale pamatujte si, že jestli sem ještě někdy strčíte nos, zašlápnu vás jako písečnou blechu."
Jakmile se Hennes k němu otočil zády, Čára mu výhružně ukázal pěst a pak se zeptal Davida: "Už sis někdy nasadil tuhle masku?"
"Ne, ale slyšel jsem o ní."
"To nestačí. Osobně jsem ti ji vybral a zkontroloval. Teď ti ukážu, jak se nasazuje. Palce tam nestrkej. Dívej se mi na ruce. Takhle je to správně. Přetáhni si ji přes hlavu a nezapomeň si zkontrolovat, že pásky vzadu nemáš zkřížené na krku, jinak tě začne bolet hlava. Vidíš něco?"
Horní část Davidova obličeje se protáhla v odpudivý plastický náhubek; dvě hadice od kyslíkového přístroje, které mu visely po stranách obličeje, pak dokonaly dílo zkázy.
"Můžeš dýchat?" zeptal se Čára.
David bezmocně lapal po vzduchu. Nakonec si masku strhnul. "Jak se pouští přívod kyslíku? Nemůžu ho najít."
Čára se rozesmál. "To máš za ten včerejšek. Nemusíš nic hledat, všechno je to automatika. Jakmile si masku nasadíš, zvýší se pod ní teplota a tlak a to stačí na spuštění přívodu. Stejným způsobem se kyslík zastaví, jakmile masku sundáš."
"Pak tahle ale musí být vadná."
"Nic jí není. Jen nesmíš zapomenout, že je nastavená na pětinu pozemského tlaku, proto se tady v místnosti nemůže spustit. Uvidíš, že venku v poušti bude v pořádku. A nemusíš mít strach, že se udusíš, i když je přívod jen pětinový, protože je to čistý kyslík. Jen se nezapomeň nadechovat nosem a vydechovat pusou. Jinak se ti zamlží průzory pro oči a nic neuvidíš."
Čára veledůležitě obcházel Davidovu vysokou rovnou postavu a vrtěl hlavou. "Můžeš mi říct, co to máš za boty? Vybereš si bílou a černou! Vypadáš jako pruhovaná popelnice." Pyšně se podíval na vlastní kombinaci světle zelené a rumělkově červené.
David odpověděl: "Na tom nesejde. Pojďme raději k autu. Vypadá to, že co nevidět vyrazíme."
"Správně. Hlavně to nepřeháněj. Dej si pozor na změnu gravitace. Je to docela slupka, když to člověk nečeká. A, pozemšťane -"
"Ano."
"Měj oči na stopkách. Však mi rozumíš."
"Díky za radu."
Vozy se řadily do skupin po devíti. Celkem jich bylo více než stovka. Jejich řidiči ještě na poslední chvíli kontrolovali pneumatiky. Všechna auta byla pomalovaná nejrůznějšími žertovnými obrázky. Auto, které David dostal přidělené, bylo poseté vzkazy od půltuctů předchozích majitelů, počínaje nápisem na zašpičatělé kapotě, který hlásal "Holky, pozor!", a konče varováním na nárazníku, že jezdec je rychlejší než tornádo.
David nastoupil do auta a zavřel dveře. Těsnily přímo perfektně, nenašla by se v nich jediná skulinka. Přímo nad hlavou měl umístěný filtr, vyrovnávající tlak vzduchu uvnitř auta a mimo něj. Čelní sklo nebylo úplně průzračné, tucty prašných bouří na něm zanechaly jemný film. David pohledem na ovládací panel zjistil, že není nijak složitý. Většina ovládacích prvků byla stejná jako u běžných aut. Těch pár neznámých tlačítek pochopí během jízdy.
Griswold se přihnal k jeho autu a zuřivě přitom gestikuloval. Otevřel dveře kabiny.
"Stáhni si přední štít, ty kreténe. Nejedem do žádný bouřky."
David se začal rozhlížet po příslušném tlačítku a objevil ho na řídicí páce. Přední sklo, které vypadalo, jako kdyby bylo zatavené do kovového rámu, se tiše zasunulo do drážky. Viditelnost se okamžitě zlepšila. Mělo mu hned dojít, že ve zdejší atmosféře se nemůže zdvihnout vítr, který by je obtěžoval. Navíc je na Marsu právě léto, takže jim nebude ani zima.
Někdo na něho zavolal: "Hej, pozemšťane!" Otočil se za hlasem. Čára na něj mával. I on patřil do Griswoldovy devítičlenné skupiny. David mu oplatil zamávání.
Část stěny kopule se vysunula vzhůru. Devět aut vjelo dovnitř. Stěna se za nimi znovu zavřela. Uběhlo několik minut, komora se vyprázdnila, připravená přijmout dalších devět aut.
David najednou těsně za hlavou uslyšel Griswoldův hlučný hlas. Když se otočil, všiml si malého reproduktoru, který byl umístěný na stropě nad ním. Malý otvor na konci řídicí páky pak sloužil jako mikrofon. "Skupino osm, hlaste se!"
Hlasy se ozývaly jeden za druhým. "Číslo jedna."
"Číslo dvě."
"Číslo tři." Po šestce nastala pauza. Jen pár vteřin. David řekl: "Číslo sedm." Ohlásil se osmý řidič. Jako poslední se ozval Čárův mečivý hlas. "Číslo devět připraveno k odjezdu."

Stěna kupole se znovu začala zdvihat, auta před Davidem se pomalu dala do pohybu. David sešlápl pedál a elektromotor se rozběhl. Najednou poskočil dopředu a narazil do auta před sebou. Prudce sundal nohu ze spojky, cítil chvění auta. Co nejopatrněji se posunul vpřed. Přepážka za jejich zády sjela dolů a zavřela je do malého tunelu.
Slyšel syčení přečerpávaného vzduchu. Srdce mu bušilo, ale ruce měl klidně položené na řídicí páce.
Kombinéza se mu začala lepit k tělu, unikající vzduch si hledal cestu mezerou mezi zakulaceným okrajem bot a stehnem. Na rukou a bradě ho začalo bodat, měl pocit, jako kdyby otékal. Několikrát za sebou polkl, aby ulevil rostoucí bolesti v uších. Po pěti minutách si uvědomil, že prudce oddechuje, protože mu chybí vzduch.
Ostatní si mezitím nasadili masky. Jakmile udělal totéž, ucítil, že mu kyslík volně proudí nosními dírkami. Zhluboka se nadechl a vydechl pusou. Ruce a nohy ho ještě brněly, ale bodavý pocit postupně slábl.
Stěna před ním se najednou začala vysouvat nahoru, v slabém slunečním světle se objevil rovný pás, pokrytý červeným pískem. Jakmile přepážka zmizela úplně, všech osm chlapů jako jeden vykřiklo: "Do písku-u-u-u!" Auta v první řadě se rozjela.
Tenhle tradiční farmářský pokřik ve zdejším řídkém vzduchu zněl tence a vysoko jako soprán.
David sešlápl pedál a pomalu přejel přes čáru, tvořící hranici mezi kupolí a pískem venku.
Vtom ucítil náraz!

Náhlá změna přitažlivosti se dala přirovnat pádu z výšky stovek metrů. Při jeho váze sto kilogramů jako kdyby nečekaně ztratil šedesát kilo. A celá ta tíha se mu usadila v žaludku. Snažil se držet volantu, zatímco nekonečně dlouho padal. Vybočil prudce stranou.
Okamžitě se ozval Griswoldův hlas, který nepřestal znít chraplavě, přestože v řídkém vzduchu se zvukové vlny špatně šíří. "Číslo sedm! Vrať se zpátky do řady!"
David měl plné ruce práce s řízením, se sebou samým, k tomu pořádně neviděl. Snažil se co nejvíce nadýchat kyslíku a nakonec to nejhorší překonal.
Všiml si, že se Čára znepokojeně dívá jeho směrem. Na okamžik se jednou rukou pustil volantu, zamával mu a pak už se soustředil na cestu.
Poušť před ním byla plochá a holá. Nenašel by se na ní ani jeden malý keř. Tahle oblast byla považována za mrtvou a opuštěnou tisíce nebo milióny let. Najednou ho napadlo, že to nemusí být pravda. Co když ji pokrývaly modrozelené mikroorganismy, než sem přišli pozemšťané a zničili je, aby získali půdu pro své farmy?
Za auty jedoucími vpředu se objevil slabý obláček prachu - vypadalo to jako zpomalená scéna z akčního filmu. Se stejnou pomalostí se pak znovu snášel k zemi.
Davidovo auto se jen ploužilo. Nepřestával zvyšovat rychlost, ale něco nebylo v pořádku. Ostatní auta seděla na cestě jako přišitá, zatímco on po ní poskakoval jako zajíc. Každá sebemenší í nerovnost či skalnatý výstupek ho vymrštily do vzduchu, až mu kola s kvílením naprázdno prokluzovala. Jakmile se znovu dotkla země, trhavě poskočil dopředu.
Zpomalil. Sotva ale znovu přidal rychlost, poskakování se ještě zhoršilo. Věděl, že za to může nízká přitažlivost, jenže ostatním nějak nevadila. Zajímalo ho, jak to dělají.
Cítil, že se venku ochladilo. Sice bylo léto, ale teplota se sotva vyšplhala nad nulu. Obloha nad ním měla nachovou barvu. Kromě trpasličího slunce na ní rozpoznal tři nebo čtyři další hvězdy. Vzduch byl příliš řídký, aby je zakryl, stejně tak se v něm ale světlo nemohlo rozptýlit způsobem, kterému Země vděčí za svou modrou oblohu.
Znovu se ozval Griswoldův hlas: "Jednička, čtyřka a sedmička zabočí vlevo. Dvojka, pětka a osmička se budou držet uprostřed. Trojka, šestka a devítka zabočí vpravo. Číslo dvě a tři přebírají velení v podskupině."
Auto číslo jedna, které řídil Griswold, zamířilo vlevo. David ho sledoval očima a všiml si při tom tmavé čáry na horizontu. Čtyřka bez váhání vyrazila za prvním autem. David ostře zabočil vlevo, aby nezůstal pozadu za nimi.
To, co následovalo, absolutně nečekal. Dostal tak rychle smyk, že si to ani nestačil uvědomit. Zoufale točil volantem po směru otáčení. Vypnul motor, cítil, jak se kola třou, zatímco auto rotovalo dokola. Poušť se mu míhala před očima, splývala mu v jednu červenou šmouhu.
Najednou zaslechl Čárův slabý hlas, jak na něho křičí z reproduktoru: "Šlápni na nouzovou brzdu. Je vpravo vedle pedálu."
David se ji marně pokoušel zmáčknout, nemohl nohou nic nahmatat. Tmavá čára na horizontu se objevila těsně před ním a pak zmizela. Najednou byla mnohem ostřejší i širší; a i když se mu jen mihla před očima, pochopil, o co jde. Před sebou měl dlouhý a rovný zlom. Na Měsíci byly podobné trhliny ještě četnější, ale v obou případech byly způsobeny milióny let trvajícím vysycháním planety. Jejich šířka dosahovala i třiceti metrů a zatím se nikomu nepodařilo změřit jejich hloubku.
"Hledej krátký růžový knoflík," řval Čára. "Dupej nohou po podlaze."
David ho poslechl. Najednou ucítil pod prsty nepatrný pohyb. Vzápětí se auto přestalo řítit dopředu a David ucítil zběsilý náraz brždění. V oblacích prachu nic neviděl a začal se dusit.
Položil se na volant a čekal. Auto zřetelně zpomalovalo. Nakonec zastavilo.
Narovnal se a chvíli jen tiše oddechoval. Sundal si masku a otřel ji zevnitř; do nosu a očí ho štípal chladný vzduch, než si ji stačil znovu nasadit. Šaty měl pokryté načervenalým prachem, jeho stopy měl i na bradě, cítil ho i na rtech. Stejně tak byl zaprášený celý vnitřek vozu.
Mezitím vedle něho zastavila zbývající dvě auta z jejich trojice. Z prvního vylezl Griswold, jehož zarostlou tvář nepředstavitelně hyzdila dýchací maska. Davidovi najednou došlo, proč jsou vousy a strniště tak populární mezi zdejšími zemědělskými dělníky. Chránily je proti ledovému, řídkému vzduchu.
Griswold vrčel jako pes, cenil při tom zažloutlé, zničené zuby: "Tuhle škodu krvavě zaplatíš. Hennes tě varoval."
David otevřel dveře a vystoupil. Zvenku auto vypadalo ještě hůř, pokud se to vůbec dalo poznat. Z roztrhaných

pneumatik trčely obrovité bodce, které nepochybně souvisely s onou nouzovou brzdou.
"Nedám nikomu ani cent, Griswolde. To auto není v pořádku."
"Na auto to nesvaluj. Co si sedáš za volant, když seš takovej trouba?"
Další auto s kvílením zastavilo za nimi a Griswold se otočil tím směrem.
Strniště jako by se mu naježilo. "Vypadni odsud, ty cvrčku. Táhni si po svých."
Čára vyskočil z auta. "Nejdřív chci ale vidět Williamsovo auto."
Čára na Marsu nevážil ani pětadvacet kilo, takže k Davidovu autu se přenesl jedním dlouhým skokem. Naklonil se nad kola. Po chvíli se znovu narovnal. "Kde jsou zátěže, Griswolde?"
"Jaké zátěže, Čáro?" zajímal se David.
Střízlík spustil jako kulomet: "Venku, kde je malá přitažlivost, se musí na každou nápravu přidat něco jako tlustá traverza. Kamaráde, ani ve snu by mě nenapadlo, že tohle někdo -"
David ho přerušil. Teď už chápal, proč na každém sebemenším hrbolku vyletěl do vzduchu jako míč, zatímco ostatní auta seděla na zemi jako přišitá. Otočil se ke Griswoldovi: "Věděl jsi o tom, že mi na autě chybí zátěže?"
"Co je mi po tom," zavrčel Griswold. "Nejsem tvoje chůva, abych ti kontroloval auto."
Mezitím se k nim sjela celá skupina. Vlasatí chlapi obstoupili jejich trojici, stáli tiše, napjatě, do ničeho se ale nemíchali.
Čára to nevydržel. "Ty zkamenělino, copak by nováčka napadlo -"
"Tiše, Čáro," zastavil ho David. "Tohle si vyřídím sám. Ptám se znovu, Griswolde. Věděl jsi o tom dopředu?"
"Dám ti dobrou radu, pozemšťane. V poušti se člověk musí postarat sám o sebe. Tady ti kvočnu nikdo dělat nebude."
"Výborně. Beru tě za slovo." David se podíval kolem sebe. Stál na samém kraji zlomu. Stačily tři metry a už by z něho byl nebožtík. "Dám ti stejnou šanci předvést, co je v tobě. Já si beru tvoje auto. Ty můžeš jet zpátky v mém, nebo si tady klidně zůstaň trčet."
"Ty drzá štěnice!" Griswold vymrštil ruku k boku. Vtom se z kroužku okolostojících mužů ozvalo skandování: "Zápas! Zápas!"
Zdejší způsob řešení sporů byl drsný, ale nedovoloval výhody, které by se braly jako nefér. Tuhle zásadu všichni chápali a dodržovali. Jedině vzájemná ostražitost mohla člověka zachránit před nožem v zádech nebo kulkou v břiše.
Griswold přelétl pohledem drsné tváře kolem sebe. "Vyřídíme to na farmě. Zpátky do práce."
"Klidně si to tam s tebou rozdám, teď mi ale uhni z cesty," řekl David.
Pomalu vykročil proti Griswoldovi, ten couvl dozadu. "Ty zelenáči. Copak se můžeš prát v masce? Co máš v tý svý hlavě?"
"Proč si ji tedy nesundáš?" zeptal se David. "Já udělám totéž. Uvidí se, jestli mě dokážeš férově zastavit."
"Pusťte se do sebe!" ozval se souhlasný pokřik ze skupiny. Čára vykřikl: "Začni, Griswolde, nebo mu jdi z cesty."
Přiskočil ke Griswoldovi a vytrhl mu pistoli z pouzdra na boku.
David zdvihl ruku k masce. "Můžeme?"
Čára zavolal: "Budu počítat do tří."
Muži rozčileně zahlučeli. Tváře měli napjaté očekáváním. Griswold se divoce rozhlédl kolem sebe.
Čára začal počítat: "Jedna -"
Jakmile dořekl tři, David si beze spěchu sundal masku a odložil ji i s připojenými kyslíkovými bombami stranou. Zůstal stát se zadrženým dechem v nedýchatelné atmosféře Marsu.

7. Čára odhaluje tajemství

Griswold se nehýbal, masku měl stále na obličeji. Mezi diváky se ozvalo výhružné zamručení.
David se pohyboval tak rychle, jak to bylo jen možné, v nízké gravitaci si musel přesně vyměřovat kroky. Neohrabaně se napřáhl, měl pocit, jako kdyby při tom musel překonávat odpor vody, a chytil Griswolda za rameno. Smýkl jím stranou, zároveň se vyhnul jeho kolenu. Druhou rukou ho chytil za bradu, nadzdvihl mu masku a s trhnutím mu ji stáhl.
Griswold po ní chňapl a současně zaryčel. Rychle se ale vzpamatoval a pevně sevřel rty, aby mu neunikl další vzduch. Jak se odtrhl od Davida, nepatrně zavrávoral. Začal kolem něho kroužit.
Od okamžiku, kdy se David naposledy nadechl kyslíku, uplynula téměř minuta. V plicích cítil tlak. Ze strany se k němu přibližoval Griswold s očima podlitýma krví. Pohyboval se pružně a dokonce i s jistou elegancí. Byl zvyklý na zdejší nízkou gravitaci a bez problémů ovládal svoje tělo. David si zachmuřeně uvědomil, že jemu tahle obratnost chybí. Stačí, aby udělal jeden rychlý, neuvážený pohyb, a rozplácne se na zemi jako žába.
Tlak na Davidových prsou se zvyšoval s každou vteřinou. David se snažil udržet odstup od Griswolda a zároveň sledoval, jak se Griswoldův obličej zkroucený do grimasy mučivě napíná. Musí mít lepší výdrž než Griswold. Má přece plíce atleta. Griswold příliš jí a pije, než aby byl v dobré kondici. Jeho oči si všimly hrany zlomu. Byl jen metr a půl od něho, příkrý sráz padal kolmo dolů. A právě k němu ho Griswold zatlačoval.
Zastavil se. Griswold musí zaútočit do deseti vteřin. Víc času mu nezbývá.
Griswold vyrazil do útoku.
David uskočil stranou, druhá rána mu dopadla na rameno. Využil její odstředivé síly a přidal ji k vlastnímu úderu pěstí, kterým se Griswoldovi strefil přesně do brady.
Griswold zavrávoral. Vydechl s mocným zafuněním, do plic se mu při tom dostala směs argonu, neonu a kysličníku uhličitého. Pomalu, hrozivě klesal k zemi. Z posledních sil se ještě pokusil zdvihnout, napůl se mu to podařilo, ale pak znovu začal padat, přitom klopýtl dopředu, jak se snažil udržet rovnováhu-
V Davidových uších se rozlehl zmatený pokřik. S chvějícíma se nohama, hluchý a slepý ke všemu kromě své dýchací masky, k ní zamířil. Přinutil své zmučené tělo, strádající nedostatkem kyslíku, aby se pohybovalo pomalu a důstojně. Připnul si kyslíkové bomby a nasadil si masku. Teprve potom se celý roztřesený nadechl, kyslík se mu do plic vlil, jako

kdyby se mu do scvrklého žaludku dostala ledová voda.
Celou minutu usilovně dýchal, vypracovaný hrudník se mu zvedal a klesal v mocných, rychlých záběrech. Teprve potom otevřel oči.
"Kde je Griswold?"
Semkli se kolem něho, Čára stál úplně vpředu. Zatvářil se překvapeně. "Tys to neviděl?"
"Srazil jsem ho k zemi." David se podíval kolem sebe. Griswolda nikde neviděl.
Čára ukázal prstem. "Spadl tamhle dolů."
"Cože?" David se pod maskou zamračil. "Takové vtipy si můžete nechat."
Začali vykřikovat jeden přes druhého: "To není vtip."
"Přepadl přes okraj."
"Zavinil si to sám."
"Ty ses jen bránil."
"Tak moment," řekl David. "Co se vlastně stalo? Přece jsem ho tam vážně neshodil?"
"Ani náhodou," volal Čára. "Ty za nic nemůžeš. Srazil jsi tu štěnici k zemi. Pokusil se vstát. Jenže znovu začal padat, a jak se snažil udržet rovnováhu, poskočil dopředu. Skoro neviděl, a tak si nevšiml, že je před ním trhlina. Snažili jsme se ho chytit, ale bylo už pozdě. Kdyby nemyslel jen na to, jak tě shodí dolů ze srázu, nemusel v něm sám skončit."
David si prohlížel muže. Ti se naopak dívali na něho.
Nakonec mu jeden z nich podal ruku a pevně ji stiskl. "Držel ses skvěle, patříš k nám."
Řekl ta slova bez jakéhokoli afektu, napětí ale okamžitě pominulo.
Čára nadšeně vykřikl a vyskočil skoro dva metry do výšky. Když se začal snášet dolů, nohy se mu komíhaly způsobem, jaký by v zemské gravitaci nedokázal napodobit ani ten nejlepší baletní mistr. Muži, kteří Davidovi předtím neřekli jinak než "Přivandrovalče," pokud ho vůbec nějak oslovovali, ho najednou plácali po zádech a opakovali mu, že chlap jako on Marsu ostudu rozhodně neudělá.
Čára zavolal: "Tak co, chlapi, dokončíme kontrolu? Nebo snad potřebujeme Griswolda, aby nám říkal, co máme dělat?"
Všichni sborem zakřičeli: "Ne!"
"Tak na co ještě čekáme?" Čára se skokem přenesl za volant.
"Pospěš si," křičeli na Davida. Ten nasedl do auta, které ještě před patnácti minutami patřilo Griswoldovi, a nastartoval ho.
Řídký vzduch ještě jednou prořízl hlasitý pokřik: "Do písku-u-u!"

Auta si radiotelefonem předávala zprávu. Informace letěla přes zemi nikoho, putovala od jednoho pásu skleníků ke druhému. Zatímco David projížděl sem a tam uličkami mezi skleněnými stěnami, zpráva o Griswoldovi si našla cestu do všech koutů farmy.
Osm mužů z původní Griswoldovy skupiny se znovu shromáždilo, když rudě zbarvené slunce začalo zapadat. Po stejné cestě, jakou přijeli časně ráno, se vydali zpátky na základnu. David tak zjistil, že se mezitím stal slavným.
Ten den se nevečeřelo jako obvykle, všichni se najedli ještě v poušti. Během půlhodiny se proto muži shromáždili před správní budovou a čekali, co se bude dít dál.
Nikdo nepochyboval, že Hennes a starý Makian už vědí o incidentu. Takzvané Hennesovo bratrstvo, což byli muži, které najímal Hennes, když se stal předákem, se nepochybně postaralo o to, aby se novinka posunula patřičným směrem. Všech se zmocnilo radostné očekávání.
Nedalo se o nich říct, že by Hennese nenáviděli. Byl schopný a nebyl to žádný ras. Nikdo ho ale neměl rád. Choval se studeně a povýšeně, na rozdíl od svých předchůdců se neuměl lehce bavit s podřízenými. Na Marsu, kde se nepěstovaly žádné společenské rozdíly, to znamenalo vážný nedostatek, který mu dělníci z farmy mohli těžko prominout. A pokud šlo o Griswolda, o tom by se sotva někdo odvážil tvrdit, že byl oblíbený.
Zkrátka a dobře na Makianově farmě se najednou děly věci, jaké tu nikdo nezažil za celé tři roky, a že tu byl rok pořádně dlouhý, rovnal se totiž třiadvaceti měsícům na Zemi.
Když se David objevil, ozval se dost silný jásot, všichni mu dělali uličku, aby mohl projít, a jen malá skupinka na jedné straně se tvářila nevrle a nepřátelsky.
Jásot musel být slyšet i uvnitř budovy, protože Makian, Hennes, Benson a několik dalších mužů vyšlo ven. David zůstal stát pod rampou vedoucí ke vchodu, zatímco Hennes se postavil na její okraj a díval se na něho dolů.
"Pane, přišel jsem vysvětlit dnešní incident," začal David.
Hennes prohlásil klidným hlasem: "Kvůli vám zemřel zkušený pracovník, kterého si farma vysoce cenila. Můžete svým vysvětlením na tom něco změnit?"
"To jistě ne, ale s mužem jménem Griswold jsem se utkal ve férovém boji."
Ze zástupu někdo vykřikl: "Griswold ho chtěl zabít. Čistě náhodou zapomněl, že k vybavení auta patří zátěže na kola."
Tu a tam se rozlehl pobavený smích nad sarkasticky míněnou větou.
Hennes zbledl. Ruku sevřel v pěst. "Kdo to řekl?"
Nastalo ticho a potom se vpředu ozval tichý, vystrašený hlásek: "Prosím, já, pane učiteli." Čára tam stál, ruce sepjaté a oči nesměle sklopené k zemi.
Znovu se ozval smích, tentokrát se ale proměnil v rykot.
Hennes se jen s námahou ovládl. Obrátil se k Davidovi: "Vznášíte obvinění, že vám někdo usiloval o život?"
"Ne, pane," odpověděl David. "Tvrdím pouze, že došlo k férovému zápasu za přítomnosti sedmi svědků. Muž, který přijme výzvu k zápasu, má právo v něm obstát co nejlépe. Nebo snad chcete zavádět nová pravidla?"
Ze zástupu se ozval souhlasný pokřik. Hennes se rozhlédl kolem sebe. "Nechali jste se oklamat a zmanipulovat, jednou

toho budete litovat," zakřičel na ně. "Teď se všichni vraťte do práce a nepochybujte, že si budu pamatovat vaše dnešní jednání. A pokud se týká vás, Williamsi, všechno ještě zvážíme. Váš případ není zdaleka uzavřen."
S prásknutím za sebou zavřel dveře. Ostatní ho po chvíli váhání následovali.

Příští den ráno si Benson zavolal Davida do laboratoře. Všichni dlouho do noci oslavovali a bylo vyloučené, aby se David oslavě vyhnul, nebo se z ní vytratil. Zrovna ve dveřích skláněl hlavu, aby se do ní neuhodil, když zívl na plné kolo.
Benson ho pozval dál. Byl oblečený do bílého pláště a vzduch v místnosti charakteristicky páchl po laboratorních krysách a křečcích. "Vypadáte ospale. Posaďte se."
"Díky," odpověděl David. "Musím přiznat, že jsem toho dneska moc nenaspal. Co pro vás mohu udělat?"
"Otázka spíš zní, co já mohu udělat pro vás, Williamsi. Dostal jste se do pěkného maléru. Zřejmě si neuvědomujete, jak to tady na Marsu chodí. Pan Makian má zákonné právo vás nechat zastřelit, pokud dojde k závěru, že v případě Griswolda šlo o úmyslnou vraždu."
"Jen tak bez soudu?"
"To ne. Pro Hennese ale bude hračka dát dohromady dvanáct chlapů, kteří mu odkývají, co on bude chtít."
"Myslíte si, že to ostatní jen tak nechají?"
"Mě o tom přesvědčovat nemusíte. Celý večer jsem to Hennesovi opakoval pořád dokola. Určitě vám neušlo, že s Hennesem zrovna nekamarádím. Na můj vkus se chová moc pánovitě; a prosazuje jen svoje nápady, například to svoje soukromé pátrání, o kterém jsem se vám zmínil při prvním setkání. A pan Makian mi dal zcela za pravdu. Musí samozřejmě Hennese nechat, aby jednal s dělníky, proto se včera do ničeho nemíchal, ale potom Hennesovi řekl na rovinu, že nemá v úmyslu jen tak sedět a dívat se, jak se mu rozpadá farma kvůli takovému darebákovi, jako byl Griswold. Hennes mu musel slíbit, že celou záležitost uzavře. Jenže člověk jako on zapomíná moc pomalu a není dobře ho mít za nepřítele."
"Zřejmě mi nezbyde než to risknout."
"To riziko ale můžeme snížit na minimum. Zeptal jsem se Makiana, jestli byste nemohl pracovat tady. Můžete mi být užitečný, i když nejste vědec. Můžete krmit zvířata a čistit klece. Mohl bych vás naučit, jak se jim dávají anestetika a injekce. Není to příliš, ale díky tomu se vyhnete Hennesoví a my na druhé straně zabráníme tomu, aby se na farmě rozložila morálka, což bychom si mohli sotva dovolit. Přijímáte nabídku?"
"Teď, když mě chlapi přijali mezi sebe?" zeptal se David naprosto vážně. "To bych se přece shodil."
Vědec se zamračil. "No tak, Williamsi. Přece byste nebral vážně, co vám říkají ti hlupáci. Jakýpak farmář! To je hotový nesmysl! Je to jen nabubřelé označení pro nevzdělané zemědělské dělníky. Jejich představa o společenském žebříčku je postavená na hlavu, na tu nesmíte dát. Podívejte se, když budete pracovat u mě, možná mi pomůžete vyřešit záhadné otravy; pomstíte i svou sestru. Kvůli tomu tady přece jste?"
"Tak dobře," souhlasil David.
"Výborně." Bensonův obličej se roztáhl do úlevného úsměvu. Čára opatrně strčil hlavu do dveří a zašeptal: "Hej!"
David zavřel klec a otočil se. "Nazdar, Čáro."
"Je tady Benson?"
"Není. Jel na celý den pryč."
"Fajn." Čára vstoupil dovnitř, šel opatrně, jako kdyby se bál, aby se i jen mimoděk nedotkl něčeho v laboratoři. "Co máš proti Bensonovi?"
"Kdo? Já? Nic. Je jen trochu -" Několikrát si poklepal na spánek. "Proč by jinak přijel na Mars, aby se tu piplal s krysama? Kromě toho nám pořád radí, jak máme sít a sklízet úrodu. Co ten může vědět o farmaření na Marsu? To tě nenaučí žádná škola na Zemi. A navíc se tváří, že je něco lepšího než my. Občas proto potřebuje trochu zpražit."
Podíval se na Davida. "Jen se na sebe koukni. Vystrojil tě jako bílou maškaru a děláš tu chůvu myším. Proč si to necháš líbit?"
"Je to jen na chvíli," odpověděl David.
"Hm." Čára se na chvíli zamyslel a potom mu neohrabaně podal ruku. "Vlastně jsem se přišel rozloučit."
David mu ji stiskl. "Odjíždíš?"
"Odkroutil jsem si měsíc. Mám zpátky papíry, můžu si najít práci někde jinde. Jsem rád, že jsme se setkali. Třeba to není naposledy. Moc bych nesázel na to, že zůstaneš pracovat pod Hennesem, až ti vyprší smlouva."
"Počkej." David nepouštěl Čárovu malou dlaň. "Určitě máš namířeno do Wingradu, je to tak?"
"Jasně."
"To se mi moc hodí. Na podobnou příležitost už čekám týden. Nemohu odjet z farmy, ale... mohl bych tě požádat o laskavost?"
"Že se ptáš? O co jde?"
"Je to trochu riskantní. Budeš se sem muset vrátit."
"To je v pohodě. Mně Hennes strach nenažene. Navíc ho dokážu oblafnout, můžeme se setkat, a on o tom vůbec nebude vědět. Nezapomeň, že já jsem na tuhle farmu přišel dávno před ním."
David zatlačil Čáru do křesla. Sedl si k němu na bobek a šeptem mu začal vysvětlovat: "Když přijedeš do Wingradu, půjdeš do knihovny, co stojí na rohu Hvězdné a Měsíční ulice. Potřebuju, abys mi odtud přivezl pár mikrofilmů a zařízení na jejich čtení. Všechno jsem ti sepsal v tomhle -"
Čárová ruka se vymrštila jako pařát a vytáhla Davidův pravý rukáv.
"Hej, co to děláš?" bránil se David.
"Chci se na něco podívat," supěl Čára. Natočil si Davidovu ruku dlaní vzhůru a zadýchaně pozoroval holé zápěstí.

David se nehýbal. Bez zájmu se díval na vlastní zápěstí. "Spokojený?"
"Asi jsem střelil vedle," zamumlal Čára.
"O co jde?" David lehce vytáhl ruku z Čárová sevření a ukázal mu i druhé zápěstí. "Co vlastně hledáš?"
"To víš sám moc dobře. Hned od začátku jsem věděl, že tě znám, jen jsem nevěděl odkud. Přitom to byla jasná věc. Kdo z pozemšťanů by dokázal strčit ani ne za měsíc zdejší chlapy do kapsy? Musels mě poslat do knihovny Akademie, aby mě to konečně koplo."
"O čem to mluvíš, Čáro?"
"Však ty dobře víš, Davide Starre," vítězoslavně vykřikl Čára.

8. Noční schůzka
David ho zarazil. "Tiše!" Čára ztlumil hlas. "Znám tě z videožurnálů. Kde máš ale znak? Slyšel jsem, že ho nosí všichni akademici."
"Odkud to víš? A kdo ti řekl, že ta knihovna patří Akademii?" Čára zčervenal. "Nejsem žádnej buran. Žil jsem ve městě. Mám dokonce i školy."
"Omlouvám se. Tak jsem to nemyslel. Ještě mi chceš pomoct?"
"Jedině když mi prozradíš, jak je to s tím znakem."
"Není to nic složitého. Jedná se o bezbarvé tetování, které na vzduchu podle mé vůle ztmavne."
"A jak to dokážeš?"
"Souvisí to s emocemi. Každému lidskému pocitu odpovídá hormonální vzorec v krvi. A tenhle vzorec pak funguje jako klíč k vytetovanému znaku. Já náhodou vím, o který pocit se jedná." David se nijak nenamáhal, a přesto se mu na vnitřní straně pravého zápěstí objevila skvrna, která postupně tmavla. Na okamžik se rozzářily zlaté tečky Velkého vozu a Orionu a potom se celý obraz znovu ztratil.
Čárová tvář se rozsvítila, ruce mu automaticky sklouzly dolů, chtěl se praštit do bot. David ho neomaleně chytil za paže. "Hej," bránil se Čára.
"Ticho, prosím. Tak pomůžeš mi?"
"Jasně. Vrátím se ještě dneska v noci, přivezu ti, co potřebuješ. Povím ti taky, kde se setkáme. To místo je blízko sekce číslo dvě -" Šeptem mu začal vysvětlovat cestu.
David přikývl. "Rozumím. Tady máš dopis."
Čára ho vzal a zastrčil ho za lem boty ve výšce boku. "Lepší boty mají zevnitř kapsu," vysvětlil mu. "Věděl jste to, pane Starre?"
"Ano. Já vím, farmáři nejsou žádná béčka. Mimochodem, pořád se jmenuju Williams. Ještě ti musím říct jednu věc. Tu obálku smějí otevřít lidé z Akademie. Pokud to zkusí někdo jiný, zraní se."
Čára se napřímil. "Na mě se můžeš spolehnout. Na světě je spousta lidí větších než já. Možná si myslíš, že to nevím, ale to není pravda. Stejně na tom ale nesejde, protože ani ten největší obr mi tu obálku nesebere. To by mě musel zabít. A jestli sis myslel, že bych se sám podíval dovnitř, tak to mě nenapadlo ani ve snu."
"Upřímně řečeno, snažím se uvažovat o všech možných eventualitách, tahle se mi ale nezdála moc pravděpodobná," odpověděl David.
Čára se usmál, v žertu naznačil výpad pěstí proti Davidově bradě a najednou byl pryč.
Benson se vrátil až těsně před večeří. Tvářil se sklesle a baculaté tváře měl splasklé.
"Jak se máte, Williamsi?" zeptal se apaticky.
David si právě domýval ruce ve speciálním čisticím roztoku, který se pro tyto účely používal na Marsu. Vytáhl je z vody a začal je sušit pod proudem teplého vzduchu. Použitá voda mezitím odtekla do nádrže, odkud se po vyčištění znovu vrátí do centrálního zásobníku. Voda na Marsu byla drahá a tak se recyklovala ve všech případech, kdy to jen bylo možné.
"Vypadáte unaveně," poznamenal David.
Benson za sebou pečlivě zavřel dveře a pak vyhrkl: "Včera zemřelo na otravu jídlem šest lidí. To je za jediný den rekord. Situace se zhoršuje a my tápeme ve tmě."
Zamračeně se podíval na řady klecí se zvířaty. "Jako obvykle. Žádné nechybí."
"Přesně tak," přitakal David.
"Bože, co mám dělat? Makian se mě každý den ptá, jestli jsem už na něco přišel. Zřejmě si myslí, že odpověď najdu ráno pod polštářem. Dneska jsem byl ve skladišti s obilím. Je tam moře pšenice, tisíce tun, jen čekají, až je pošleme na Zem. Odebral jsem sto vzorků. Padesát zrníček tady, padesát zrníček tamhle. Nevynechal jsem jediný kout u žádného kontejneru. Šel jsem do hloubky až sedmi metrů. A jaký to má všechno smysl? Za současných podmínek hledáme jedno otrávené zrnko z miliardy." Podrážděně strčil do kufříku, který si přinesl s sebou. "Myslíte si, že bude právě mezi těmito padesáti tisíci zrnky, které jsem odebral? Šance je jedna ku dvaceti tisícům!"
David se zeptal Bensona: "Říkal jste mi, že na zdejší farmě jste neměli jediný případ úmrtí, i když jíme pouze potraviny vyrobené na Marsu."
"Pokud je mi známo, tak ne."
"A na celé planetě?"
Benson se zamračil. "To nevím. Myslím si ale, že k ničemu nedošlo. Určitě bych se o tom jinak doslechl. Na druhé straně zdejší život není tak těsně propojený jako na Zemi. Když někdo na farmě zemře, jednoduše ho beze všech formalit pohřbí. Tady se nikdo na nic moc neptá." Najednou se ostře zeptal: "Proč vás to zajímá?"
"Napadlo mě, že kdyby se jednalo o místní bakterii, lidé z Marsu si na ni mohli zvyknout, mohli se proti ní stát imunní."
"Hm! Na laika to není tak špatná úvaha. Naopak, je to skvělá myšlenka. Budu o ní uvažovat." Natáhl ruku a poklepal

Davida po rameni. "Běžte se najíst. Vzorky dáme zvířatům až zítra."
Zatímco se David otočil ke dveřím, Benson otevřel kufřík a začal z něho vytahovat pečlivě popsané balíčky, z nichž by jeden mohl obsahovat ono veledůležité zrnko. Zítra všechny vzorky rozemelou. Každou malou hromádku pečlivě promíchají a pak pracně rozdělí na dvacet dílů, částí z nich nakrmí zvířata a zbytek použijí na testy.
Kdo ví, co bude zítra, David se v duchu pousmál. Nevěděl, kde bude zítra. Dokonce ani netušil, jestli ještě bude naživu.

Spící farma ukrytá pod kupolí se podobala obrovitému pravěkému zvířeti stočenému na podložce. Ztlumená světla se matně třpytila na pozadí temného obalu. V naprostém tichu bylo najednou slyšet temné bručení nehlučných atmosférických přístrojů, které stlačovaly zdejší atmosféru na úroveň pozemské a přidávaly do ní vlhkost spolu s kyslíkem, jež produkovaly rostliny v rozlehlých sklenících.
David rychle přebíhal ze stínu do stínu, leč jeho opatrnost byla z velké části zbytečná. Nikdo ho nesledoval. Jak se blížil ke komoře číslo 17, vypouklá stěna kupole se před ním rychle začala svažovat k zemi. Zavadil o ni vlasy.
Vnitřní dveře byly otevřené, a tak vešel dovnitř. Kapesní svítilnou přejížděl po stěnách, dokud neobjevil ovládací tlačítka. Nebyly na nich žádné nápisy, ale Čára mu vysvětlil, co má dělat. David zmáčkl žluté tlačítko, ozvalo se slabé cvaknutí a po chvíli uslyšel šumění vzduchu. Ten zvuk byl mnohem hlasitější, než když prvně jel na obhlídku farmy. Tenhle typ komory se používal pro přestup jen tří či čtyř osob, a proto se tlak vzduchu snížil mnohem rychleji.
Nasadil si masku a čekal, až syčení ustane. Nastalé ticho signalizovalo, že se tlak vyrovnal. Teprve potom stlačil červené tlačítko. Vnější stěna se vysunula a David vyšel ven.
Tentokrát se nemusel starat o řízení auta. Pouze si lehl na udusaný studený písek a čekal, až se mu přestane obracet žaludek. Jeho tělo si zvyklo na změnu gravitace ani ne za dvě minuty. Ještě pár podobných přechodů, pomyslel si David neradostně, a stane se z něho ostřílený mazák.
Vstal, otočil se, aby se zorientoval, a zůstal fascinovaně stát.
Poprvé v životě viděl marsovské nebe v noci. Hvězdy byly stejné jako na Zemi, uspořádané do známých souhvězdí. Přestože vzdálenost mezi Marsem a Zemí byla velká, nestačila ke změně relativní pozice vzdálených hvězd. Stejný závěr ale rozhodně neplatil o jejich jasnosti. Díky řidšímu vzduchu na Marsu zářily jako chladné brilianty. Pokud jde o měsíc, alespoň v té podobě, jak ho znali pozemšťané, nic takového David nenašel. Dva satelity Marsu, Fobos a Deimos, neměřily v průměru víc než pět až deset mil a byly pouhými shluky hmoty pohybujícími se volně prostorem. Přestože jejich vzdálenost od Marsu byla menší než Měsíce od Země, neměly charakteristický tvar disku, takže vypadaly jako dvě další hvězdy na nebi.
David po nich pátral na obloze, i když věděl, že by mohly být na odvrácené straně Marsu. Přitom nad západním obzorem objevil něco jiného. Žádný jiný předmět na obloze se tomu v jasnosti nemohl vyrovnat. Davidovi se až zatajil dech nad krásou planety zahalené do zelenomodrého oparu. Těsně vedle ní se nacházelo další těleso, mělo žlutou barvu, samo o sobě bylo dost výrazné, ale v sousedství takové záře vypadalo jako chudý příbuzný.
David nepotřeboval mapu, aby oba objekty poznal. Byly to Země s Měsícem, večernice Marsu.
Přinutil se od nich odtrhnout pohled a soustředil se na nízké skalnaté výběžky viditelné ve světle jeho kapesní svítilny. Vykročil na cestu. Čára mu řekl, aby se jich držel. Noc na Marsu byla tak chladná, že by David nepohrdl ani marsovským sluncem, vzdáleným sto třicet miliónů mil.
Ještě dříve než David rozpoznal v slabém měsíčním světle terénní vůz, uslyšel pravidelné předení motoru.
"Čáro?" zavolal. Střízlík se vyhrnul ven.
"Sakra práce!" vykřikl Čára. "Už jsem si začal myslet, že ses ztratil."
"Proč máš puštěný motor?"
"Abych tu nezmrz. Žádný strachy, tady nás nikdo neuslyší."
"Máš ty filmy?"
"Že se vůbec ptáš? Poslyš, nevím, co v tom dopise bylo, ale hned se kolem mě začalo točit nejmíň pět vědátorů. To bylo samý "Pane Jonesi sem", "Pane Jonesi tam". Já jim povídám, že se jmenuju Čára. A oni hned zas "Pane Čáro, kdybyste byl tak laskav". Abych to teda zkrátil." Čára začal vypočítávat položky na prstech. "Do večera mi připravili čtyři filmy, dvě čtečky, bednu velkou jako já sám, kterou jsem ale neotevřel, a jako půjčku - možná to mám chápat jako dar, co já vím - tenhle terénní vůz, abych to všechno vůbec pobral."
David se mlčky usmíval. S povděkem vklouzl do vyhřátého auta a rychle, protože noc nezadržitelně plynula, vložil filmy do obou aparátů. Kdyby se mohl dívat bez masky, všechno by se urychlilo a bylo by to i mnohem pohodlnější, jenže ani uvnitř auta se nemohl obejít bez dýchacího přístroje.
Terénní vůz se pomalu, trhaně posouval nocí, jeli téměř přesně stejnou cestou jako Griswoldova skupina v kontrolní den.
"Já tomu nerozumím," řekl Čára. Brumlal si pro sebe už celou čtvrthodinu a i teď musel větu dvakrát zopakovat nahlas, než Davida vytrhl z přemýšlení.
"Čemu nerozumíš?"
"Co máš v plánu? A kam vlastně jedeme? Mám právo to vědět, protože od nynějška se od tebe už nehnu, Sta-, Williamsi. Všechno jsem si to pěkně probral. Makian už měsíce bručí jako medvěd, nikdy předtím takovej nebyl. Ve stejnou dobu se tu objeví Hennes s tou svou vypečenou partou. A z našeho školáka Bensona je najednou veledůležitá osoba. Než tohle všechno začalo, byl to nýmand, a teď mu všichni zobou z ruky. A navrch k tomu všemu se tady objeví ty, kvůli komu se vědátoři div nepřerazí. Kdepak, za tímhle vězí něco velkýho, to já si nenechám ujít."
"Vážně?" zeptal se ho David. "Znáš mapy, které jsem si prohlížel?"
"No jasně. Jsou to starý mapy Marsu. Viděl jsem je nejmíň miliónkrát."
"A co vyšrafované oblasti? Víš, co znamenají?"

"To ví každej špunt. Říkají, že tam jsou jeskyně, já si ale myslím, že je to blbost. Jak může někdo tvrdit, že dvě míle pod zemí jsou díry, když je nikdo nikdy neviděl? Můžeš mi to vysvětlit?"
David se ani nepokoušel vykládat Čárovi o vědeckých principech seismografického měření. Místo toho se zeptal: "Slyšel jsi někdy o obyvatelích Marsu?"
"Samozřejmě. Co je to za otázku -" Najednou se ozvalo zaskřípění, jak Čárový drobné ruce křečovitě sevřely volant. "Ty myslíš opravdový Marťany? Ne lidi jako my. Marťany, co tady žili, ještě než jsme sem přišli."
Jeho pisklavý smích chřestivě zněl autem. Jakmile znovu dokázal popadnout dech (je dost těžké se zároveň smát i dýchat s nasazenou maskou), řekl: "Tys musel mluvit s tím pomatencem Bensonem." David se tvářil smrtelně vážně a nijak nereagoval na jeho hlučné veselí. "Proč by měl být pomatený?"
"Jednou jsme ho přistihli, jak si o nich čte nějakou knížku, a tos měl vidět, jak jsme si z něho utahovali. Matičko skákavá, ten si něco užil. Křičel na nás, že jsme banda ignorantů, našel jsem si ve slovníku, co to znamená, a řekl to ostatním. Chlapi chvíli mluvili o tom, že mu napráskají, a pár mu jich střihli, tím to ale zhaslo. Vickrát o Marťanech nemluvil, na to nemá dost kuráže. U tebe ho ale asi napadlo, že bys mu jako pozemšťan mohl sednout na lep."
"A co když to nejsou pohádky?"
"Blbost. Jsme tady už stovky let. A nikdo nikdy žádnýho Marťana neviděl."
"Možná žijí v jeskyních, dvě míle pod zemí."
"Ty taky nikdo neviděl. Nechceš mi náhodou říct, jak by se tam Marťani vůbec dostali? Prozkoumali jsme tady kdejakou a nikde nenarazili na schody nebo výtah."
"Víš to tak jistě? Já jsem jeden nedávno viděl."
"Cože?" Čára se na něho podíval přes rameno. "Děláš si ze mě legraci?"
"Nebylo to normální schodiště, ale díra. A byla přinejmenším dvě míle hluboká."
"Jo, ty myslíš zlom. Pff, to se můžeš uklidnit. Na Marsu jich najdeš spoustu."
"Správně. Právě proto studuju jejich detailní mapu. Jedna věc je na nich zajímavá, zatím si jí nikdo nevšiml, pokud tak mohu soudit podle literatury, kterou jsi mi přivezl. Jediná trhlina totiž neprotíná jeskyni."
"Co to dokazuje?"
"Je to naprosto logické. Když si postavíš vzduchotěsnou jeskyni, tak sotva stojíš o díru ve střeše. A je tu ještě jedna zvláštní náhoda. Všechny trhliny vedou těsně vedle jeskyní, nikdy se jich ale nedotknou, jako kdyby je Marťané používali jako přístupové cesty při stavbě."
Auto se náhle zastavilo. David seděl na zadním sedadle. Přesto viděl ve slabém světle projektorů, na jejichž vestavěné obrazovky si promítal obě mapy, že se Čára na něho mračí.
"Moment. U všech skákavejch komet. Kam to vlastně jedeme?"
"Ke zlomu. Asi dvě míle od místa, kde do něho spadl Griswold. Tak se dostaneme nejblíže k jeskyni, která leží pod Makianovými pozemky."
"A co uděláme, až tam přijedeme?"
"Pak slezu dolů," odpověděl David klidně.

9. Sestup
"To myslíš vážně?" zeptal se Čára.
"Naprosto," odpověděl David.
"Ty si fakt myslíš," pokusil se při tom usmát, "že Marťani existujou?"
"Uvěříš mi, když ti řeknu ano?"
"Ne," Čára se najednou rozhodl, "stejně na tom ale nesejde. Řekl jsem, že do toho půjdu s tebou, a moje slovo platí." Znovu zařadil rychlost.
Ze slabého ranního rozbřesku se začala vynořovat ponurá krajina. Blížili se ke zlomu. Měli za sebou už půlhodinové pomalé posouvání, kdy museli silnými reflektory prozkoumávat tmavý terén. Přesto, jak se vyjádřil Čára, dojeli k trhlině až moc rychle.
David vystoupil a zamířil k obrovitému zlomu. Světlo do něho ještě nestačilo proniknout, takže vypadal jako zlověstně černá díra v zemi, táhnoucí se do nekonečna na obě strany, zatímco jeho protilehlý okraj se ztrácel v bezbarvé šedi.
David si posvítil dolů, ale paprsek světla se brzy rozplynul v temnotě.
Čára se postavil za něho. "Víš určitě na beton, že tohle je to správný místo?"
David se rozhlédl kolem sebe. "Podle map je tohle nejkratší možný přístup k jeskyni. Jak daleko je to k nejbližšímu sektoru farmy?"
"Slabý dvě míle."
David pokýval hlavou. Dalo se předpokládat, že sem se nikdo nedostal, jedině snad velkou náhodou při kontrolním dnu.
"Nebudeme tady jen tak přešlapovat," prohlásil David.
"Jak se chceš dostat dolů?" zeptal se Čára.
David mezitím vytáhl z auta bednu, kterou mu Čára přivezl z města. Strhl krycí pásku, bednu otevřel a vyndal z ní její obsah. "Znáš tohle?" obrátil se na Čáru.
Ten zavrtěl hlavou. Chytil předmět mezi palec a ukazováček v rukavici a prohlížel si ho ze všech stran. Před sebou měl dva dlouhé provazy z lesklého hedvábí, spojené každé čtyři metry příčnou rozpěrkou.
"Vypadá to jako provazovej žebřík," prohlásil Čára nakonec. "Ano, je to žebřík, ale ne z provazů," odpověděl David. "Je vyrobený z taženého silikonu, je lehčí než hořčík, pevnější než ocel a odolný proti všem eventuálním teplotám na Marsu. Používá se hlavně na Měsíci, kde je přitažlivost velmi nízká a hory naopak hodně vysoké. Na Marsu vzhledem k

plochému povrchu těžko najde uplatnění. Byla to opravdu náhoda, že se jim podařilo mi jeden exemplář obstarat."
"Na co ti bude?" Čára jel rukou po žebříku, dokud se nezastavil u kovového konce.
"Pozor," varoval ho David. "Bezpečnostní pojistka musí být zapnutá, jinak se člověk může vážně zranit."
Opatrně mu vzal žebřík z ruky, uchopil kovovou kouli do dlaní a oběma rukama otočil v protisměru. Ozvalo se ostré cvaknutí. Když ale sundal ruce z koule, vypadala úplně stejně jako předtím. "Teď ti něco předvedu." David zamířil ke kraji zlomu. Pod nohama jim postupně zmizel písek, až nakonec zbyla jen holá skála, vyčnívající nad sráz. David se sklonil a bez velké námahy přitlačil kovový konec žebříku ke kameni, který měl za rozbřesku slabě červenou barvu. Žebřík zůstal natočený v neobvyklém úhlu. "Zdvihni ho," požádal Čáru.
Čára se na něho podíval, pak se ale mlčky podřídil. Uchopil žebřík za kovový konec, ten se ale nepohnul ani o píď. Čára se na chvíli zatvářil překvapeně, pak vší silou trhl. Žebřík zůstal na svém místě.
Rozzlobeně se zeptal: "Co je to za čáry?" David se usmál. "V případě, že je odjištěná bezpečnostní pojistka, můžeš tlakem na kovový konec aktivovat silové pole o délce asi třicet centimetrů. To se zařízne přímo do skály. Jeho opačný konec se naopak roztáhne do šířky zhruba dvou metrů, takže vznikne takové téčko. Okraje pole nejsou ostré, a proto kulatý uzávěr neuvolníš žádným vikláním ze strany na stranu. Musel bys skálu rozbít, aby se ti podařilo kouli odtrhnout."
"A jak to děláš normálně?"
David přejížděl rukou po žebříku dlouhém třicet metrů, až na druhém konci objevil stejnou kovovou kouli. Zakroutil jí a přitiskl ke kameni. Koule zůstala držet, zatímco první po patnácti vteřinách odpadla.
"Aktivací jednoho konce žebříku," vysvětloval Čárovi, "se druhý automaticky vypne. Můžeš to udělat i tak, že nastavíš pojistku na aktivovaném konci," sklonil se, aby mu to předvedl. "V tom případě se daný konec deaktivuje," zdvihl ho, "zatímco na druhý to nemá žádný vliv."
Čára si sedl na bobek. Ve skále zůstal jen nepatrný řez, dlouhý asi metr a půl. Byl tak tenký, že se mu do něho nevešel ani konec nehtu.
"Mám zásobu vody a jídla na týden," pokračoval David. "Kyslík mi nevydrží víc jak dva dny, ale přesto počkáš týden. Když se do té doby nevrátím, předáš tenhle dopis Akademické radě."
"Tak moment. Přece mi nechceš namluvit, že Marťani nejsou jen v pohádkách -"
"Nejde jen o ně. Může se mi přihodit ledacos. Třeba spadnu. Nebo mi přestane fungovat žebřík. Nebo co když ho upevním zrovna do trhliny. Zkrátka může se mi stát cokoli. Tak uděláš, co po tobě chci?"
Cárá vypadal zklamaně. "Co je to za spravedlnost? Já tady mám sedět na zadku, zatímco ty budeš nasazovat kůži?"
"Tomu se přece říká týmová práce. To snad víš."
David se postavil na samý okraj srázu. Slunce se pomalu vynořovalo nad horizontem, obloha přecházela z černé barvy v nachovou. Samotný zlom pořád ale vypadal jako temná propast. V řídké atmosféře Marsu se světlo nešířilo příliš dobře, a tak slunce muselo stát přímo nad ním, aby se tma na chvíli rozplynula.
David beze spěchu shodil konec žebříku do propasti. Provazy se švihnutím dopadly na skálu, ale neozval se při tom žádný hluk. Žebřík pevně visel za kovový konec připevněný ke kamennému převisu. Jen z hloubky třiceti metrů byl slyšet dutý úder, jak opačný konec jednou či dvakrát udeřil do kamene.
David se trhnutím ještě přesvědčil, že všechno je v pořádku. Pak se rukama chytil za první příčku a přehoupl se přes okraj. Zdálo se mu, že je lehký jako pírko, zatímco se snášel dolů poloviční rychlostí, jakou by padal na Zemi. Ten pocit ale neměl dlouhého trvání. Vážil totiž téměř tolik jako na Zemi. Mohly za to dvě kyslíkové bomby. Vzal si na farmě ty největší, jaké tam našel. Hlava mu ještě vykukovala nad propastí. Čára se na něho díval s očima otevřenýma dokořán.
David mu nakázal: "Teď pojedeš pryč. Vrátíš se do města a odevzdáš tam filmy se čtecím zařízením. Necháš mi tady jen skútr."
"Rozumím," odpověděl Čára. K vybavení každého pouštního auta patřil pro případ nouze čtyřkolový skútr. Dalo se s ním ujet padesát mil. Byl nepohodlný, nechránil jezdce proti zimě, a co bylo ještě horší, ani proti prašné bouři. Pořád to ale bylo lepší než někde trčet v poušti a čekat, až vás někdo objeví.
David Starr se podíval pod sebe. V propasti byla taková tma, že ani nedohlédl na konec žebříku, jeho provazy ztratily lesk a získaly matně šedivou barvu. David otočený tváří ke skále namáhavě zdolával příčku po příčce. Jakmile jich napočítal osmdesát, shýbl se pro volný konec žebříku, aby ho přitáhl k sobě. Přitom se musel paží zavěsit za příčku, aby měl obě ruce volné.
Jakmile chytil spodní kovový konec, vyklonil se vpravo a připevnil ho ke skále. Pak za něj prudce zatáhl, aby si zkontroloval, že pevně drží. Švihem přeskočil na část žebříku, který visel na nové kotvě. Druhou rukou se přitom nepouštěl svého starého místa, čekal, až kovový konec samočinně odpadne. V tom okamžiku trhl žebříkem do strany, aby se vyhnul letící kouli. Zhoupl se jako kyvadlo, zatímco konec, který byl ještě před třiceti vteřinami upevněný na převisu, klesl nejméně šedesát metrů pod povrch Marsu. David otočil hlavu vzhůru. Nachové slunce tvořilo široký pás, věděl ale, že s každou příčkou se pás bude zužovat.
Sestupoval dolů, na každé osmdesáté příčce se zastavil a přesunul původní kotvu, jednou vpravo a podruhé vlevo, aby zachoval přímý směr pohybu.
Po šesti hodinách se David zastavil, protože se potřeboval najíst a pořádně napít vody z láhve. Zapřel se nohama o příčky a dopřál tak trochu oddechu namáhaným pažím, větší pohodlí si ale nemohl dopřát. Během sestupu nenarazil na jediný výstupek, na který by si mohl stoupnout a chvíli si odpočinout. Totéž platilo i o úseku pod ním, přinejmenším o vzdálenosti, kam dosáhl paprsek jeho kapesní svítilny.
Bylo to špatné ještě z jednoho důvodu. Na zpáteční cestě, pokud k tomu vůbec dojde, ho čeká vyčerpávající, zdlouhavý výstup vzhůru, kdy se bude muset snažit zakotvit konec co nejvýše nad sebou. Na Měsíci to nebylo nic obtížného. Jenže tady je gravitace víc než dvojnásobná, takže výstup mu bude trvat mnohem déle než sestup. A ten

sám už byl, uvědomil si David pochmurně, dost pomalý. Zatím se nedostal dál než míli pod povrch.
Pod ním panovala tma, zatímco úzký proužek nebe nad hlavou se projasňoval. David se rozhodl počkat. Jeho hodinky nařízené na pozemský čas ukazovaly něco po jedenácté. Tenhle údaj se dal využít i na Marsu, kde doba rotace byla jen o půl hodiny delší než na Zemi. Slunce se musí brzy objevit přímo nad ním.
Bez emocí uvažoval o skutečnosti, že mapy jeskyní na Marsu v nejlepším případě představují hrabou aproximaci hodnot vibračních vln vyslaných pod povrch planety. Povolená odchylka ale v jeho případě mohla znamenat, že je na míle vzdálený od skutečného vchodu do jeskyně.
Možná ani žádné vchody neexistují. Může jít o čistě přírodní jev jen s tím rozdílem, že zdejší jeskyně jsou v porovnání s pozemskými široké i stovky mil.
David čekal, podřimoval, volně zavěšený nad prázdnotou, obklopovaly ho tma a ticho. Pohyboval zkřehlými prsty, které ani rukavice neochránily před štiplavým mrazem.
Při lezení se pohybem zahřál, ale při čekání neměl možnost bránit se pronikání chladu.
V okamžiku, kdy se David rozhodl, že musí lézt dál, aby neumrzl, se objevil první slabý paprsek. Podíval se vzhůru. Matně žluté světlo pomalu pronikalo do propasti. Nakonec se nad převisem, v tenkém pruhu oblohy, která zůstala v jeho zorném poli, objevilo slunce. Po deseti minutách světlo dosáhlo maximální jasnosti, až byl dobře vidět i žhnoucí kotouč. Přestože se Davidovi zdál malý, zabíral celou čtvrtinu otvoru propasti. David věděl, že do půlhodiny se světlo ztratí a na dalších čtyřiadvacet hodin ho vystřídá tma.
Rychle se rozhlížel kolem sebe, snažil se přitom co nejvíce zhoupnout do stran. Na stěně nenašel jediné hladké místo, byla celá rozrytá zářezy směřujícími kolmo dolů. Vypadalo to, jako kdyby někdo vzal zubatý nůž a vyřízl jím do země díru. Protější stěna se k němu už přiblížila, ale i tak bude muset sestoupit ještě jednu nebo dvě míle, než se jí bude moct dotknout.
Ani to ale nic neznamenalo. Vůbec nic!
V tom okamžiku si David všiml temné skvrny. Prudce zadržel dech. Všude kolem něho byla spousta černých skvrn, každý skalní výběžek vrhal tmavý stín. Jenže tahle měla pravidelný pravoúhlý tvar. Její pravé úhly se alespoň na první pohled zdály naprosto přesné. Tohle nebyl přírodní útvar. Vypadal jako dveře zasazené do skály.
David rychle svinul spodní konec žebříku a přesunul ho směrem ke skvrně, snažil se přitom jeho konec zakotvit co nejdál od sebe. Pak zachytil druhý, uvolněný konec a posunul ho dál dopředu. Přemisťoval se s maximální možnou rychlostí a jen horečnatě doufal, že se ke skvrně dostane dřív, než zajde slunce, stejně tak se modlil, aby skvrna nebyla jen iluzí.
Slunce mezitím přešlo přes trhlinu ke stěně, na níž visel. Skála před ním ztratila žlutočervenou barvu a znovu začala šednout. Na protilehlou stranu ale ještě pořád dopadalo dost světla, aby viděl. Od skvrny ho dělilo třicet metrů a každým posunutím žebříku se k ní přiblížil o metr.
Sluneční paprsky slábly a zkracovaly se. Právě dorazil ke skvrně, když nastal soumrak. Prsty v rukavici objel její okraj. Byl naprosto hladký. Nenahmatal žádný zlom, ani prasklinu. Něco takového mohla vytvořit jedině inteligentní bytost.
Teď už nepotřeboval sluneční světlo. Postačí mu kapesní svítilna. Švihem přesunul žebřík do prohlubně, jeho kovový konec přitom narazil do kamene. Pod ním byla vodorovná římsa!
Trvalo mu jen pár minut, aby se na ni spustil. Po více než šesti hodinách znovu stál na něčem pevném. Našel neaktivovaný konec žebříku a připevnil ho na skálu ve výšce pasu. Pak žebřík stáhl dolů, nastavil bezpečnostní pojistku a vytáhl kotvu. Poprvé po více než šesti hodinách byly oba konce žebříku volné.
David si ho omotal kolem sebe a pak se rozhlédl kolem. Prohlubeň ve stěně byla tři metry vysoká a dva široká. Rozhodl se, že prozkoumá, jak je hluboká. Na cestu si svítil kapesní svítilnou. Najednou zůstal stát před hladkou, kamennou stěnou.
Tuhle desku musel vytvořit někdo inteligentní. O tom nebylo pochyb. Jenže pro něho to znamenalo, že nemůže pokračovat v pátrání.
Najednou ucítil bolestivý tlak v uších a on se prudce otočil. Napadlo ho jediné možné vysvětlení. Tlak vzduchu kolem něho se zvyšuje. Ani ho nepřekvapilo, když se podíval směrem, odkud přišel, a uviděl na tom místě kamennou desku. Zasunula se do vchodu bez jediného zvuku.
Srdce mu prudce bušilo. Nepochyboval o tom, že je v přechodové komoře. Pomalu si sundal masku a volně se nadechl. Ucítil, jak mu plíce omývá teplý vzduch.
Postavil se k vnitřní stěně komory a čekal, až ta se odsune.
Nemýlil se. Skutečně se tak stalo, jenže těsně předtím David ucítil, jak se mu paže tisknou k tělu, jako kdyby ho někdo omotával lasem. Překvapeně vykřikl, ale to už měl svázané i nohy.
Stěna se odsunula stranou a cesta do jeskyně byla volná, jenže David Starr nemohl pohnout rukou ani nohou.

10. Zrozeni Tuláka po hvězdách

David čekal. Nemělo smysl mluvit do prázdného prostoru. Nebylo těžké si domyslet, že bytosti, které vybudovaly podobnou jeskyni a uměly ho spoutat takovým nemateriálním způsobem, ještě neřekly své poslední slovo.
Cítil, jak se nohama přestává dotýkat země, něco ho nadnášelo a přesouvalo do vodorovné polohy. Chtěl nadzdvihnout hlavu, ale nedokázal pohnout ani s ní. Tentokrát tlak ale nebyl tak silný, dal by se přirovnat ke spoutání sametovými stužkami.
Hladce plul prostorem. Měl pocit, jako kdyby se nořil do teplé, voňavé vody, v níž mohl zároveň dýchat. Jakmile v ní zmizela i jeho hlava, přepadl ho bezesný spánek.
David Starr otevřel oči, netušil, kolik času uplynulo, zato ale vnímal život vedle sebe. Přitom by nedokázal popsat, jakým konkrétním způsobem to poznal. Ze všeho nejdříve si uvědomil teplo. Jako kdyby se ocitl v horkém letním dni na

Zemi. Pak tady bylo tlumené červené světlo, které ho obklopovalo. V jeho odlescích sotva rozeznal stěny malé místnosti. Nikde se nic nehýbalo; nebyl tu žádný život.
A přesto tu někde nablízku pulsovala silná inteligence. David o tom byl skálopevně přesvědčený, i když svůj pocit nedokázal vysvětlit.
Zkusmo pohnul rukou, najednou ji mohl zdvihnout bez jakékoli překážky. Užasle se napřímil, zjistil přitom, že sedí na nějakém poddajném materiálu. To bylo všechno, co o něm v příšeří dokázal říct.
Náhle se ozvaly hlasy. "Bytost vnímá své okolí..." Poslední část věty zanikla ve spleti nesmyslných zvuků. David nedokázal určit, odkud hlas vlastně zní, jako kdyby přicházel ze všech stran a zároveň z žádné.
Pak uslyšel další hlas. Zněl jinak, i když rozdíl byl nepatrný. Byl tišší, hladší, jako kdyby patřil ženě. "Cítíš se dobře, bytosti?"
David odpověděl: "Nevidím tě."
První hlas (David si ho označil jako mužský) prohlásil: "Měl jsem pravdu..." Následovala nová změť zvuků. "Neumí vidět vědomí."
Ta poslední věta zněla rozmazaně, ale Davidovi připadalo, že slyšel právě tohle.
"Dokážu vidět hmotu," odpověděl, "potřebuju k tomu ale víc světla."
Nastalo ticho, jako kdyby se oba hlasy o něčem dohadovaly. Najednou David ucítil, že něco drží v ruce. Byla to jeho kapesní svítilna.
"Souvisí to nějak," zeptal se mužský hlas, "s tvou schopností vidět?"
"Prosím? Jistě. Hned vám to předvedu." David rozsvítil svítilnu a kuželem světla bleskurychle prozkoumal místnost. Byla naprosto liduprázdná. Dále zjistil, že leží na průhledném materiálu a že se vznáší asi metr nad podlahou.
"Měla jsem pravdu," ozval se rozrušený ženský hlas. "Zrak bytosti se aktivuje krátkovlnným zářením."
"Většina záření přístroje je ale v infračerveném pásmu. Správný byl tedy můj závěr," protestoval druhý hlas. Světlo se mezitím zjasňovalo, přecházelo z oranžové do žluté, až nakonec bylo bílé.
"Můžete taky snížit teplotu v místnosti?" zeptal se David.
"Nastavili jsme ji ale přesně podle teploty tvého těla."
"I tak se nebudu zlobit, když ji snížíte."
Kvůli tomuto problému se nepřeli, naopak vzájemně spolupracovali. Davida ovanul chladivý větřík a přinesl mu úlevu i osvěžení. Počkal, až snížili teplotu na dvacet stupňů Celsia, a pak je zastavil.
David uvažoval nahlas: "Zřejmě komunikujete přímo s mým vědomím. Proto mám pocit, že mluvíte mezinárodní angličtinou."
Mužský hlas na to odpověděl: "Poslední věta je nesrozumitelná, pokud jde ale o formu komunikace, tak to je naprostá samozřejmost."
David přikývl. Tím se vysvětlily občasné zvukové šumy. Jakmile užil slovo, pro které neměl ve vědomí odpovídající obraz, došlo k rušení. Mohlo by se to nazvat mentální statickou elektřinou.
Ženský hlas mu vysvětlil: "K naší rané historii se vztahují legendy, podle nichž vědomí bylo uzavřené v každém jedinci a vzájemná komunikace probíhala pomocí symbolů pro oči a uši. Tvoje otázka jako by naznačovala, že právě tak komunikuje vaše rasa. Mám pravdu, bytosti?" David přitakal a pak se zeptal: "Jak dlouho už jsem tady?" Mužský hlas odpověděl: "Ani ne jedno otočení planety. Omlouváme se za všechny obtíže, které jsme ti způsobili, ale ještě nikdy jsme neměli příležitost studovat nové bytosti z povrchu v živém stavu. Zachránili jsme jich už několik, jednu dokonce nedávno, žádná z nich však nebyla funkční a získané množství informací tím bylo nutně limitováno."
David přemýšlel, jestli tím posledním v řadě byl právě Griswold. Opatrně se zeptal: "Už jste hotovi s mým zkoumáním?"
Ženský hlas rychle odpověděl: "Bojíš se. Myslíš si, že bychom
mohli být takoví barbaři a zasáhli do tvých životních funkcí jen proto, abychom získali informace. Jak odporná myšlenka!"
"Omlouvám se, pokud jsem vás urazil. Na vině je má neznalost vašich metod."
Mužský hlas řekl: "Všechno potřebné víme. Dokážeme analyzovat kteroukoli molekulu v tvém těle, aniž bychom s tebou museli být ve fyzickém kontaktu. Naše psychomechanismy jsou pro tento účel dostačující."
"Co je to za mechanismy?"
"Jsi obeznámený s transformacemi hmoty a vědomí?"
"Obávám se, že ne."
Nastala pauza a teprve potom mužský hlas řekl odměřeně: "Prozkoumal jsem tvé vědomí. Obávám se, soudě podle jeho stavby, že tvé chápání vědeckých principů je nedostatečné pro to, abys mohl porozumět mému vysvětlení."
David pochopil lekci a jen řekl: "Omlouvám se."
Mužský hlas mluvil dál. "Rád bych ti položil několik otázek."
"Prosím, pane."
"Co znamená to poslední slovo?"
"Je to jen vyjádření zdvořilé úcty."
Nastala přestávka. "Rozumím. Proměňujete své komunikační symboly podle osoby, kterou oslovujete. Podivný zvyk. Na to jsem se ale nechtěl zeptat. Řekni mi, bytosti, proč vysíláš tak obrovské množství tepla? Jsi snad nemocný?"
"Na tom není nic neobvyklého. Mrtvá těla, která jste zkoumali, měla stejnou teplotu jako okolní prostředí. Naproti tomu fungující tělo udržuje stálou teplotu na hladině, která nám nejlépe vyhovuje."
"V tom případě nepocházíš z této planety. Odkud jsi?"
"Dřív než odpovím na tvou otázku, rád bych věděl, jaký je váš přístup k bytostem, které stejně jako já pocházejí z jiné planety."

"Mohu tě ujistit, že ty a tobě podobné bytosti jste nám lhostejní kromě toho faktu, že vzbuzujete naši zvědavost. Ve tvém vědomí čtu, že tě znepokojují naše motivy, že se obáváš našeho nepřátelství. Takové myšlenky vymaž."
"Jedné věci nerozumím. Proč mi kladeš otázky, když si můžeš přímo číst v mém vědomí?"
"Protože bez přímé komunikace mohu zjistit jen tvoje pocity a obecné postoje. Kromě toho, jak bys mi jinak rozuměl? Přesné informace lze získat jedině tehdy, když komunikace zahrnuje i volní stránku. Pokud to přispěje k uvolnění tvé mysli, mohu tě ujistit, že máme všechny důvody ti věřit, že patříš k rase, která nevznikla na této planetě. Za prvé, stavba tvých tkání se absolutně liší od složení všech živých organismů, které kdy existovaly na povrchu tohoto světa. A za druhé, tvoje tělesná teplota rovněž ukazuje na to, že pocházíš z jiného světa, mnohem teplejšího."
"Je to tak. Mým domovem je Země."
"Poslednímu slovu nerozumím."
"Tak se jmenuje planeta, která leží o jeden řád blíž ke Slunci než vaše."
"Už rozumím. To je nadmíru zajímavé. V době, kdy se naše rasa uchýlila do jeskyní, což bylo před půl miliónem oběhů, jsme věděli, že na vaší planetě existuje život, i když se pravděpodobně nejednalo o jeho inteligentní formu. Nebo se mýlím?"
"To sotva," odpověděl David. Od okamžiku, kdy Marťané opustili povrch své planety, uplynul milión pozemských let.
"To je velice zajímavé. O tom musím okamžitě informovat centrální vědomí. Pojďme - - -."
"Dovol mi zůstat, - - -. Ráda bych ještě komunikovala s touto bytostí."
"Jak si přeješ."

Ženský hlas ho vyzval: "Povez mi o svém světě." David se volně rozhovořil. Cítil příjemnou, téměř rozkošnou malátnost. Zapomněl na podezíravost, najednou neviděl důvod, proč by neměl mluvit otevřeně. Tyhle bytosti byly laskavé a přátelské. Doslova překypoval informacemi.
Jakmile se stáhla z jeho vědomí, zarazil se. Rozzlobeně se zeptal: "O čem jsem to mluvil?"
"Nijak jsem ti neublížila," ujišťoval ho ženský hlas. "Jen jsem potlačila psychické zábrany v tvém vědomí. Je to nezákonné a v přítomnosti - - - bych se to neodvážila udělat. Jenže když já jsem tak zvědavá. Věděla jsem, že tvá nedůvěra je uložená příliš hluboko a že bez mé malé pomoci se neuvolníš. Nikdy vám neublížíme, pokud nenarušíte naše soukromí."
"To už se ale přece stalo. Nemám pravdu?" zeptal se David. "Zabrali jsme celou vaši planetu."
"Neustále mě zkoušíš. Nedůvěřuješ mi. Povrch planety nás nezajímá. Tohle je náš domov. Stejně ale," z jejího hlasu jako kdyby najednou zazněla touha, "to musí být docela krása cestovat z jednoho světa do druhého. Víme, že ve vesmíru existuje spousta planet a sluncí. Když si jen pomyslím, že tohle všechno je vaše dědictví... Připadá mi to fantastické a jsem hrozně ráda, že jsme zaznamenali tvůj nemotorný sestup a mohli tak pro tebe včas vytvořit vchod."
"Cože!" David se neudržel a vykřikl, i když věděl, že zvukové vlny vytvořené hlasivkami se nemohou odrazit v jeho vědomí. "Ty jsi vyrobila ten vchod?"
"Sama bych to nezvládla. - - - mi pomáhal. Díky tomu jsme získali šanci tě prostudovat."
"Jak jste to ale dokázali?"
"Prosím? Museli jsme si to přát."
"Tomu nerozumím."
"Nic na tom není. Můžeš si to přece přečíst v mém vědomí. Promiň, já jsem zapomněla, že to neumíš. Mohla bych ti to vysvětlit asi tak, že přechodem na život v jeskyních jsme museli zničit desetitisíce krychlových mílí hmoty, abychom si vytvořili odpovídající prostor. Protože jsme hmotu neměli kam uložit, tak jsme ji proměnili v energii a - - - -."
"Počkej! Nerozumím ti."
"V tom případě ti mohu jen říct, že uloženou energie dokážeme aktivovat svým vědomím."
"Pokud jste všechnu hmotu, která kdysi vyplňovala tyhle obrovité jeskyně, proměnili v energii, pak -"
"Pak je jí nesmírně mnoho. To je pravda. Žijeme z ní už půl miliónu oběhů planety a je vypočítáno, že nám vystačí na dalších dvacet miliónů. Ještě předtím, než jsme sestoupili pod povrch, jsme prostudovali vztah mezi vědomím a hmotou, a do dnešní doby se nám podařilo dospět k takové hloubce poznání, že jsme zcela opustili hmotnou stránku existence. Jsme bytosti složené jen z vědomí a energie, nikdy neumřeme, ani se už nikdy nenarodíme. Jsem tady s tebou, jenže ty si nedokážeš uvědomit mou přítomnost jinak než skrz své vědomí."
"Vaši lidé by se snadno mohli stát dědici celého vesmíru."
"Myslíš si, že bychom chtěli zápasit o ovládnutí vesmíru s nedokonalými materiálními bytostmi, ke kterým patříš i ty? Že bychom bojovali o své místo mezi hvězdami? To je hloupá myšlenka. Celý vesmír je tady s námi. Vystačíme si sami o sobě."
David mlčel. Pak si pomalu sáhl rukou na hlavu, najednou měl pocit, jako kdyby jeho vědomí pohladily neobyčejně jemné úponky. Něco takového v životě neprožil, z tak důvěrného dotyku se mu až zatajil dech.
"Promiň ještě jednou," omlouvala se. "Když ty jsi ale tak zajímavá bytost. V tvé mysli čtu, že tví lidé jsou v nebezpečí a že nás podezíráš, že jsme toho příčinou. Ujišťuju tě, že to není pravda."
Řekla to tak prostě, že jí David musel uvěřit.
"Tvůj společník mluvil o tom, že chemické složení mých tkání se ani v nejmenším nepodobá formám života na Marsu. Mohu vědět, o jaký rozdíl se jedná?"
"Tvoje jsou tvořeny dusíkatými sloučeninami."
"Říkáme jim proteiny," vysvětlil David.
"Tomu slovu nerozumím."
"A z čeho se skládá vaše tkáň?"

"Z - - -. Je naprosto odlišná. Prakticky neobsahuje žádný dusík."
"V tom případě mi nemůžeš nabídnout žádné jídlo, je to tak?"
"Bojím se, že máš pravdu. - - - říká, že jakákoli organická látka z naší planety by pro vás byla prudce jedovatá. Jednoduché sloučeniny odpovídající vaší formě života bychom už dokázali vytvořit, ovšem složité dusíkaté látky, tvořící podstatu vaší tkáně, jsou bez velmi zevrubného studia zatím mimo naše možnosti. Máš hlad, bytosti?" Z její myšlenky zcela nepochybně zaznínal soucit a zájem. (David ji nepřestal považovat za hlas.) "Prozatím mám dostatek vlastního jídla." Ženský hlas řekl: "Nelíbí se mi tě oslovovat pouhým slovem bytost. Jak se jmenuješ?" Najednou, jako kdyby dostala strach, že jí neporozumí, dodala: "Jak tě identifikují lidé tvé rasy?"
"Říkají mi David Starr."
"Dokážu z toho jen usoudit, že tvé jméno nějak souvisí s hvězdami. Říkají ti tak, protože cestuješ vesmírem?"
"Ne. Spousta našich lidí cestuje vesmírem. Slovo Starr už dneska nic konkrétního neznamená. Jedná se o pouhý soubor zvuků, sloužící k mé identifikaci. Je to stejné jako u vás. Já také nerozumím vašim jménům, protože jim chybí odpovídající obraz ve vědomí."
"To je škoda. Měl bys mít jméno, které by vyjadřovalo, že jsi cestovatel, že se touláš z jednoho konce vesmíru na druhý. Kdybych byla bytost jako ty, řekla bych, že se k tobě hodí jméno Tulák po hvězdách."
V tom okamžiku ze rtů živé bytosti, kterou David nikdy neuvidí v její skutečné formě, poprvé zaznělo jméno, pod nímž se nakonec proslaví po celé galaxii.

11. Prachová bouře

V Davidově hlavě se ozval hlubší, pomalejší hlas. Pravil slavnostně: "Vítám tě, bytosti. Je to dobré jméno, které ti - - - právě vymyslela."
"Uvolním ti místo,- - - - - -," řekl ženský hlas.
David podle ztráty jemného dotyku ve vědomí okamžitě poznal, že ženský hlas s ním přerušil kontakt. Obezřetně se otočil, znovu podlehl nutkání zjistit směr, odkud hlasy zaznívají, stejně tak se přistihl, jak se z nezkušenosti znovu pokouší interpretovat starým, neadekvátním způsobem něco, s čím se až doposud nesetkal. Přece nemohl slyšet hlasy, když byly jen v jeho vědomí.
Bytost s hlubokým hlasem přesně vyjádřila jeho zmatek. "Jsi rozrušený, protože tvůj smyslový aparát mě nedokáže vidět. Nechci tě vyvádět z míry. Mohl bych na sebe přijmout zevnějšek tvého typu, bude to ale jen nedokonalá napodobenina. Spokojíš se s ní?"
David se díval, jak se před ním objevuje záře. Měla modrozelenou barvu, byla vysoká asi dva metry a široká třicet centimetrů.
Pronesl klidným hlasem: "Takhle mi to naprosto vyhovuje."
Hluboký hlas prohlásil: "Dobrá. A nyní mi dovol, abych ti vysvětlil, kdo jsem. Jsem Správce - - - - - -. Byla mi předána zpráva o chycení živého představitele nové formy života z povrchu. Vstoupím teď do tvého vědomí."
David slyšel funkci nově příchozího jen jako změť zvuků, neušlo mu ale, s jakou důstojností a vážností to bylo proneseno. Nicméně řekl rozhodně: "Dal bych přednost tomu, abyste zůstal mimo mé vědomí."
"Tvá rezervovanost," pravil hluboký hlas, "je zcela pochopitelná a chvályhodná. Měl jsem hned na začátku zdůraznit, že má inspekce se výhradně a to velmi opatrně dotkne vnějších periferií. Tvá integrita nebude ani v nejmenším narušena."
David zcela zbytečně napjal svaly. Dlouhé minuty se nic nedělo. Necítil dokonce ani lehounký dotyk, s jakým jeho vědomí prozkoumávala držitelka ženského hlasu. Tenhle inspektor byl mnohem zkušenější. A přesto si uvědomoval, i když nechápal, jak je to možné, jak někdo jemně otevírá pomyslné dveře do jednotlivých místností v jeho vědomí a pak je znovu zavírá, aniž mu tím způsoboval bolest nebo ho rušil.
"Děkuji," řekl hluboký hlas. "V krátké době tě dopravíme zpátky na povrch."
"Co jste objevil v mém vědomí?" zeptal se ho David vyzývavě.
"Stačí to na to, abych litoval tvou rasu. My s vnitřním životem jsme kdysi byli jako vy, takže je nám to do jisté míry srozumitelné. Dostali jste se do nerovnováhy s vesmírem. Tvá zvídavá mysl se snaží pochopit věci, zahalené do šera, aniž by ti byla známa jejich skutečná, hlubší podstata, která by ti pomohla odhalit realitu. Ve svém marném pátrání po stínech, které tě obklopují, se dostaneš až na samotný kraj galaxie. Jak jsem řekl, - - - ti dala výstižné jméno. Patříš mezi skutečné hvězdné tuláky.
A přitom, jaký má smysl toulat se? Skutečné vítězství se ukrývá uvnitř. Materiální vesmír nikdy nepochopíš, pokud se od něho nejdříve neodpoutáš, jako jsme to udělali my. Obrátili jsme se od hvězd do sebe samých. Ustoupili jsme do jeskyní našeho světa a opustili svá těla. Neznáme smrt, kromě případů, kdy mysl zatouží po odpočinku, stejně tak neznáme zrození, kromě případů, kdy je třeba nahradit zmizelou mysl."
"Ještě si nevystačíte úplně sami," opáčil David. "Ještě jste nezapomněli, co je to zvědavost. Bytost, která se mnou předtím hovořila, se zajímala o Zemi."
"- - - se narodila teprve nedávno. Od jejího narození se planeta neotočila ani stokrát. Její kontrola myšlenkových pochodů je zatím nedokonalá. Jakmile dozraje, bude umět jako my stvořit nejrůznější vzory, do nichž lze vplést historii Země. Jen málo z nich by bylo srozumitelných pro tebe, avšak naše úvahy o vašem vlastním světě mohou být nekonečné a každá myšlenka je stejně fascinující a stimulující jako ta, která náhodou odráží realitu. - - - to časem pochopí."
"Proč se tedy namáháte a zkoumáte mé vědomí?"
"Chtěl jsem si potvrdit, že jsem se nemýlil ve svém předpokladu. Že vaše rasa má schopnost rozvoje. Pokud se nestane nic mimořádného, za milión oběhů naší planety - což je v životě galaxie pouhý okamžik - byste mohli dospět k vnitřnímu

životu. To by bylo dobré. Má rasa by už nikdy nebyla sama a naše spojení by nám přineslo vzájemný užitek."
"Mluvíte ale o určitých podmínkách," poznamenal David opatrně.
"Vaše rasa projevuje jisté tendence, které se u nás nikdy nevyskytly. Podle tvého vědomí je zřejmé, že někteří lidé se protiví všeobecnému blahu."
"Jistě tím míníte zločinnost a války, na druhé straně jste si ale musel v mém vědomí přečíst, že většina z nás bojuje s protispolečenskými tendencemi, a i když dosahujeme úspěchů jen velmi pomalu, pohyb tím směrem je nesporný."
"Nic z toho mi neušlo. Pochopil jsem i mnohem víc. Ty sám jsi horlivý zastánce ostatních. Máš pevnou a zdravou mysl, u níž bych docela rád viděl, kdyby se proměnila v naši formu. Rád bych ti pomáhal v tvém úsilí."
"Jak?" zajímal se David.
"Tvé vědomí je znovu plné nedůvěry. Zbav se jí. Nikdy nezasáhnu přímo do činnosti vás lidí, to mi můžeš věřit. Podobný zásah by byl nepochopitelný pro vás a nedůstojný pro mne. Místo toho mi dovol, abych se zmínil o tvých dvou nejzranitelnějších místech.
Tím, že jsi složený z nestálých látek, jako bytost nemáš dlouhé trvání. Za několik oběhů planety se rozložíš a rozpustíš. To ale není všechno, pokud jsi vystavený jednomu z tisíce možných stresů, zemřeš dříve, než nastane první varianta. Za druhé, myslíš si, že je nejlepší, když pracuješ v tajnosti, jenže nedávno jiná bytost odhalila tvou skutečnou identitu, i když jsi předstíral, že jsi někdo jiný. Mám pravdu?"
"Ano. Jenže jak to chcete změnit?"
Hluboký hlas odpověděl: "Už se stalo, máš to v ruce."
David ucítil měkký dotyk na dlani. Než si uvědomil, že něco drží, málem to upustil. Svíral lehounký proužek nějaké látky. Vlastně jaké?
Hluboký hlas nevzrušeně odpověděl na jeho nevyslovenou otázku: "Není to gáza ani skelné vlákno, není to ani umělá hmota nebo kov. Je to látka, jejíž složení se rozchází s tím, jak tvoje vědomí chápe hmotu. Je to - - -. Polož si ji na oči."
David ho poslechl a látka jako kdyby najednou ožila, začala se natahovat, jemně kopírovala každý záhyb na jeho čele, očích a nosu; přitom mu nijak nepřekážela, mohl volně dýchat i mrkat očima. "Co se to se mnou děje?"
Ani nedokončil otázku, když se před ním objevilo zrcadlo, materializovalo se tak tiše a rychle jako myšlenka sama. Viděl v něm svůj obraz, i když jen rozmazaně. Od vysokých bot do pasu až po široké klopy kombinézy jeho tělo zahaloval mlhavý opar, neustále se proměňoval, jako kdyby to byl slabý kouř, který se vznášel vzduchem, ale nikdy nezmizel. Část od horního rtu až po temeno hlavy se naopak ztrácela v oslnivě zářivém světle. David se na sebe upřeně díval, zrcadlo po chvíli znovu zmizelo, proměnilo se opět v čistou energii, z níž se předtím s takovou rychlostí vynořilo. David se užasle zeptal: "Takhle mě uvidí i ostatní?"
"Ano, pokud disponují stejným senzorickým vybavením jako ty."
"Já vidím naprosto skvěle. To znamená, že světelné paprsky musí procházet skrz. Jak je ale možné, že se znovu neodrazí? Jak je možné, že mi není vidět obličej?"
"Paprsky se odrážejí, jenže pod změněným úhlem, v důsledku toho se tvá tvář promění tak, jak jsi to viděl v zrcadle. Abych ti to řádně vysvětlil, musel bych užít pojmy, které tvé vědomí neumí zpracovat."
"A pokud jde o tělo?" Davidovy ruce se pomalu pohybovaly nad kouřem, který ho obklopoval. Nic přitom necítil.
Hluboký hlas znovu zareagoval na jeho nevyřčenou otázku. "Nic necítíš. To, co považuješ za kouř, je ve skutečnosti bariéra rezistentní vůči krátkovlnnému záření. Tento štít nepropustí materiální předměty o rozměrech větších než molekula."
"Dá se tedy říct, že je to osobní silový štít?"
"Velmi zjednodušeně."
David nevěřícně zvolal: "To je přece nemožné! Bylo přece s naprostou jistotou dokázáno, že žádný přenosný přístroj neumí vytvořit dostatečně silné pole, které by člověka ochránilo před zářením a setrvačností hmoty."
"To platí pouze s odvoláním na úroveň vědeckého poznání, ke kterému jste zatím dospěli. Tento štít, který tě chrání, není ale založený na silovém zdroji. Funguje na principu přístroje, který uchovává energii a k jejíž kumulaci je dostatečná chvilková expozice sluncem, jako je to naše. Daná energie je pak uvolňována pomocí duševního příkazu. Protože tvé vědomí nedisponuje podobnou schopností, nastavili jsme mechanismus podle charakteristik tvého vědomí tak, aby energie mohla být uvolňována automaticky. Nyní si masku sejmi."
David zdvihl ruku k očím a ta se pod vlivem jeho vůle znovu proměnila v kousek gázy, který svíral v dlani.
Hluboký hlas promluvil naposledy: "Nastal čas, abys nás opustil, Tuláku po hvězdách."
David Starr ztratil vědomí jako mávnutím pírka.
Se stejnou lehkostí ho pak znovu nabyl. Nepociťoval ani sebemenší mezeru ve vědomí. Ani na okamžik nezaváhal, kde je, nenapadlo ho klást si žádnou podobnou otázku.
S naprostou jistotou věděl, že znovu stojí na povrchu Marsu; že má nasazenou kyslíkovou masku; že je otočený zády k místu, kde upevnil svůj žebřík a odkud začal sestup dolů; že vlevo od něho je mezi skalami ukrytý skútr, který mu tady nechal Čára.
Dokonce věděl přesně, jakým způsobem se ocitl zpátky na povrchu planety. Nemělo to nic společného s pamětí, tuhle informaci mu Marťané záměrně vložili do vědomí, pravděpodobně si neodpustili možnost, jak v něm ještě jednou vzbudit ohromení nad vlastní schopností proměny hmoty a energie. Dopravili ho na povrch tunelem. Přes působení gravitace se v něm pohyboval téměř raketovou rychlostí. Skálu před ním proměňovali v energii, a jakmile překonal dané místo, opět ji proměnili v hmotu. Tak to pokračovalo, dokud znovu nestál na povrchu.
V paměti mu zůstala slova, která na vlastní uši nikdy neslyšel, byla vyslovená jeho ženskou společnicí z jeskyně a zněla velmi prostě: "Nemáš se čeho bát, Tuláku po hvězdách!"
Vykročil dopředu. Velmi brzy si uvědomil, že už ho neobklopuje pozemské teplo, jaké pro něho vytvořili v jeskyni. Díky

tomuto kontrastu cítil chlad mnohem intenzivněji, stejně tak vítr foukal s prudkostí, jakou na Marsu ještě nezažil.
Slunce na východě stálo nízko nad obzorem, ve stejném místě, jako když začal sestupovat do trhliny. Neznal způsob, jak zjistit přesně, kolik času mezitím uběhlo, byl si ale jistý, že tohle mohl být maximálně třetí úsvit.
Obloha nevypadala jako obvykle. Zdála se modřejší a slunce naopak červenější. David se zamračil, na chvíli se zamyslel, pak ale pokrčil rameny. Začal si zvykat na místní krajinu, tím to bylo. Připadala mu najednou mnohem známější a ze zvyku ji začal hodnotit pozemskými měřítky.
Místo toho udělá lépe, když nebude ztrácet čas a vrátí se hned na farmu. Skútr se terénnímu vozu nemohl rovnat rychlostí, ani pohodlností. Čím méně času na něm stráví, tím lépe.
Zvolil si mezi skalními útvary cíl a najednou si připadal jako starý ostřílený mazák. Byl to jediný způsob, jak se orientovat v poušti, kudy nevedly žádné cesty. Tak jste si například vybrali skálu, co vypadala jako vodní meloun na klobouku, a postupovali jejím směrem, dokud jste se nedostali na úroveň jiné, která připomínala kosmickou loď se dvěma tryskovými motory, pak pokračovali mezi ní a další, která se podobala krabici, z níž vyčuhoval komín. Byla to neumělá metoda, zato jste k ní nepotřebovali žádné jiné pomůcky než dobrou paměť a představivost, a ty farmářským dělníkům rozhodně nechyběly.
David se držel trasy, kterou mu Čára poradil jako nejrychlejší, zároveň mu tolik nehrozilo, že by se na ní ztratil, což by se mohlo stát, kdyby si vybral méně nápadné skalní útvary. Skútr se kodrcal po cestě, na každé vyvýšenině divoce nadskočil a při zabočení se za ním zdvihl oblak prachu. David seděl na skútru, paty měl pevně zapřené v otvorech, které sloužily k tomu účelu, a oběma rukama svíral kovová řídítka. Nebál se jet na plný plyn. I kdyby se skútr náhodou převrátil, nic se mu díky nízké gravitaci nemohlo stát.
Zastavit ho přinutilo něco docela jiného: v ústech měl podivnou pachuť, na bradě a směrem dolů ke klíčním kostem cítil podivné bodání. Mezi zuby mu skřípal písek. David se rozmrzele ohlédl dozadu, uviděl prašný vír, který se točil jako zdivočelá střela. Zdálo se mu divné, že se k němu přibližuje a obklopuje ho ze všech stran.
"Galaxie skákavá!" Poznání, k němuž došel v tom okamžiku, mu ledovou, dusivou rukou sevřelo srdce a dech.
David zpomalil a zamířil ke skalnímu převisu, kde nebyl žádný prach, který by se mohl zvířit. Zastavil a čekal, až se vzduch pročistí. Nic takového se ale nedělo. Jazykem si přejel po vnitřní straně úst, měl ji čím dál drsnější jemným pískem. Když se znovu podíval na načervenalé slunce a modrou oblohu, bylo mu už jasné, co se děje. Díky prachu ve vzduchu se světlo mohlo víc rozptýlit, slunce ztratilo svůj namodralý odstín a ten se naopak přesunul na oblohu.
David měl čím dál tím vysušenější rty, svědivým pocitem se ohlašovala i další místa na těle.
Věděl s naprostou jistotou, co se děje. S divokým odhodláním se naklonil nad řídítka a řítil se vpřed, nevšímal si skal, štěrku nebo prachu.
Prach!
Prach!
Dokonce i pozemšťané dobře věděli, co to je prachová bouře, která jen názvem připomínala pozemské písečné bouře. V celé sluneční soustavě se jí žádná bouře nevyrovnala svou smrtící silou. V historii Marsu se ještě nikomu nepodařilo ji přežít, pokud ho jako teď Davida zastihla nechráněného venku, bez terénního auta a na míle vzdáleného od nejbližší farmy. Stávalo se, že se muži svíjeli v smrtelné agónii pouhých patnáct metrů od základny, neschopní překonat i tuhle vzdálenost, zatímco jejich druhové ukrytí uvnitř se neodvážili nebo jim nemohli přijít na pomoc, pokud jim chyběl speciálně upravený terénní vůz.
David Starr věděl, že od této bolestivé smrti ho dělí už jen minuty. Prach mu nemilosrdně pronikal pod masku. Oči mu začaly slzet.

12. Zbývající střípek mozaiky

O podstatě marsovských prachových bouří se toho příliš mnoho neví. Podobně jako u našeho Měsíce je povrch planety pokrytý jemným prachem. Mars má na rozdíl od Měsíce atmosféru a díky tomu se prach může zvířit. Obvykle to ale neznamená žádné vážné potíže. Atmosféra je řídká a větry nikdy nevanou příliš dlouho.
Někdy, a to ze zcela neznámých důvodů, pravděpodobně to však souvisí s deštěm elektronů z vesmíru, se prach elektricky nabije a jeho částice začnou být od sebe vzájemně odpuzovány. Bez ohledu na úplné bezvětří pak mají dostatečnou kinetickou energii. Sebemenším krokem se zdvihne oblak prachu, který místo aby se po chvíli usadil, se naopak vznáší vzduchem.
A jakmile se k tomu ještě přidá vítr, máme co do činění s plně rozvinutou formou prachové bouře. Prach není nikdy tak hustý, aby úplně zakryl výhled; tím není nebezpečný. Jeho smrtící účinek souvisí se schopností proniknout vším. Prachové částečky jsou tak jemné, že se dostanou všude. Neochrání vás oděv, stejně marné je pokoušet se ukrýt za kamennou překážkou. Ani maska s širokým okrajem, který těsně přiléhá k obličeji, nezabrání jednotlivým částicím, aby pod ni pronikly.
Jakmile bouře propukne naplno, člověk do dvou minut začne pociťovat nesnesitelné svědění, do pěti minut fakticky oslepne a do patnácti minut zemře. V případě mírné formy bouře, kdy si lidé ani nevšimli, že se do ní dostali, jim nechráněná pokožka zrudla tak, že se mluví o prachových popáleninách.
David Starr tohle všechno věděl. Navíc mu neušlo, že jeho kůže začíná rudnout. Marně se pokoušel si odkašlat, zbavit se prachu, který mu uvízl v krku. Rty pevně svíral k sobě a vzduch propouštěl ven jen tím nejmenším možným otvorem. Nic to ale nepomáhalo. Prach mu nezadržitelně pronikal do úst. Skútr sebou nepravidelně trhal, jeho motor byl vystaven stejnému útoku jako David.
Davidovi tak naběhly oči, že se proměnily v tenké škvíry. Slzy, které mu z nich tekly proudem, se hromadily ve spodní části masky a díky nim se mu zamlžily průzory, i když stejně nic neviděl.
Tyhle mikroskopické prachové částečky nedokázalo nic zastavit, jedině hermeticky těsné švy kupole nebo terénního

auta. Nic jiného.
Opravdu nic jiného?
Snažil se ignorovat nesnesitelné svědění a ochromující kašel a horečnatě přemýšlel o Marťanech. Věděli, že se schyluje k bouři? Mohli to vědět? Byli by ho dopravili na povrch, i kdyby to bývali věděli? Přece si dokázali v jeho mysli přečíst, že má k dispozici jedině skútr. Mohli ho přece snadno přenést až k farmě, nebo i dovnitř kupole.
Museli vědět, že se blíží prachová bouře. Vzpomněl si, jak bytost s hlubokým hlasem najednou prohlásila, že je nejvyšší čas vrátit se zpátky, jako kdyby pospíchala, aby Davida bouře neminula.
Jak má ale pak rozumět ženskému vzkazu? Neslyšel ji mluvit, takže tu větu mu musela vložit do paměti během cesty na povrch. Ta věta zněla: "Ničeho se neboj, Tuláku po hvězdách."
Jakmile dospěl k tomuto bodu, věděl už, co má dělat. Jednou rukou tápal v kapse a druhou si začal sundávat masku. Jeho nos a oči tak ztratily i poslední nedokonalou ochranu a okamžitě dostaly zásah prachem, který ho začal pálit a řezat.
Měl nezadržitelnou chuť si kýchnout, ale přemohl se. V opačném případě by se mu do plic dostala spousta prachu. A to by se mu mohlo stát osudným.
Místo toho vytáhl z kapsy proužek gázy a přiložil si ji na obličej, počkal, až mu zakryje oči a nos, a teprve potom si znovu nasadil masku.
Konečně mohl kýchnout. Sice si tím dopřál pořádnou dávku atmosférických plynů, nebyl v nich ale žádný prach.
Konečně mohl usilovně dýchat, dopřával si velké doušky kyslíku, který hned znovu vyfukoval, aby se zbavil prachu v ústech; tenhle postup střídal s hlubokým vdechováním, aby měl tělo dostatečně okysličené.
Slzy mu postupně vyplavily prach z očí, a protože žádný jiný se mu do nich už nedostal, začal se mu vracet i zrak. Jeho končetiny a tělo byly zahalené do kouřového oparu silového pole, zatímco jeho obličej se ztrácel v jasné záři.
Molekuly vzduchu prošly ochranným polem bez sebemenšího problému, ale prachové částice, i když byly nesmírně malé, jím už nedokázaly proniknout. David to viděl na vlastní oči. Jakmile se částice dotkla štítu, ten ji zabrzdil, energie uvolněná nárazem se proměnila ve světlo, a tak v každém místě, kde došlo k pokusu o průnik, vyskočila slabá jiskra. Davidovo tělo doslova sršelo jiskrami, objevovaly se v těsném sledu jedna za druhou. Zářil jasněji než červené slunce na obloze, zahalené matným závojem prachu, zatímco půda pod jeho nohama zůstávala v pološeru.
David si rukama smetal prach ze šatů. Zvířený prach byl tak jemný, že by ho neviděl, i kdyby mu ve výhledu nebránil ochranný silový štít. Díky němu se ale prach nemohl znovu usadit na látce. Po chvilce úsilí se ho David téměř zbavil.
Nerozhodně se podíval na skútr, přesto se ho pokusil nastartovat. Z motoru se ozvalo krátké zaskřípění a pak nastalo ticho. Nic jiného nemohl čekat. Tohle nebyl terénní vůz, který měl motor chráněný proti pronikání prachových částic. Dál bude muset jít pěšky. Nebyla to ale žádná katastrofa. Základna byla odsud asi dvě míle a kyslíku měl víc než dost. Bomby měl nově naplněné. O to se postarali Marťané, než ho poslali zpátky na povrch.
Přemýšlel o tom, co se stalo. Určitě věděli, že se blíží bouře. Možná ji dokonce pomohli rozpoutat. Bylo by divné, kdyby se svou dlouhověkou znalostí místního počasí a vyspělou vědou už dávno neodhalili příčiny a mechanismus prachových bouří. Věděli, že ho posílají do bouře s perfektní ochranou v kapse. Nevarovali ho, co ho čeká, ani mu neprozradili způsob obrany. Dávalo to smysl. Člověk, kterému darovali přenosné silové pole, by na to měl přijít sám. V opačném případě si dar nezasloužil. David se zašklebil, dokonce sebou trhl, jakmile udělal první krok a šaty se dotkly jeho spálené pokožky. Marťané chladnokrevně riskovali jeho život, přesto jim to nemohl vyčítat. Sice se nakonec zachránil, ale těžko se tím může chlubit. Mělo ho to napadnout mnohem dřív.
Díky silovému poli, které ho obklopovalo, se mu snadno šlo. Měl jím totiž pokryté i podrážky bot, takže se vlastně nedotýkal terénu. Mezi povrchem a jeho botami byla vyplněná mezera široká asi půl centimetru. Ta se vyznačovala elastičností, takže to vypadalo, jako kdyby měl k botám připevněné ocelové pružiny. V kombinaci s nízkou gravitací se mohl rychle přemisťovat obrovitými houpavými kroky.
Pospíchal. Toužil po jediné věci - po horké koupeli.

Ve chvíli, kdy David dorazil k jedné z přechodových komor, nejhorší část bouře už odezněla a jeho silový štít jen občas zajiskřil. Mohl si bez obav sundat gázu z obličeje.
Když se před ním otevřely vnitřní dveře komory, muži, kteří byli právě ve službě, na něho zůstali nevěřícně zírat a pak se s jásotem sběhli kolem něho.
"Galaxie skákavá, to je Williams!"
"Kde jsi byl, chlapče?"
"Co se stalo?"
Nad všemi těmi zmatenými výkřiky a otázkami se najednou ozvalo: "Jak jsi mohl přežít prachovou bouři?"
Otázka projela vzduchem a po ní se rozhostilo ticho.
Pak někdo řekl: "Podívej se na jeho obličej. Vypadá jako oloupané rajče."
Bylo to přehnané tvrzení, na druhé straně v něm ale bylo dost pravdy, aby to na všechny kolem udělalo dojem. Ruce mužů se vymrštily a uchopily ho za límec, který si předtím pevně přitáhl ke krku, aby se alespoň trochu chránil proti venkovní zimě. Dostrkali ho k sedadlu a pak zavolali Hennese.
Ten dorazil během deseti minut, seskočil ze skútru a zamířil k Davidovi, na tváři se mu mísila rozmrzelost se vztekem. Žádné viditelné známky úlevy, že se mu jeden ze zaměstnanců šťastně vrátil, se u něho nedaly pozorovat.
Místo toho vyštěkl: "Co má tohle všechno znamenat, Williamsi?"
David zdvihl hlavu a beze strachu odpověděl: "Ztratil jsem se."
"To je mi věc. Zmizíte si na dva dny a prý že jste se ztratil. Jak jste to dokázal?"
"Chtěl jsem se projít a dostal jsem se moc daleko."

"Tak vy jste potřeboval trochu svěžího vzduchu, a proto jste se procházel dvě noci. To si myslíte, že vám uvěřím?"
"Ztratilo se nějaké auto?"
Jeden z okolostojících mužů se rychle vložil do rozhovoru, zatímco Hennes byl stále rudější v obličeji. "Dostal pořádně zabrat, pane Hennesi. Byl venku v prachové bouři."
"Nedělejte ze mě hlupáka," odsekl Hennes. "Kdyby se dostal do bouře, tak by tady už neseděl."
"To je pravda," souhlasil dělník, "podívejte se ale na něho." Hennes si prohlédl Davida. Krk a části ramen měl jako opařené, toho si musel všimnout každý. "Byl jste v bouři?"
"Ano," odpověděl mu David. "Jak jste to mohl přežít?"
"Byl tam muž," řekl David. "Muž zahalený kouřem a světlem. Prach se ho ani nedotkl. Řekl, že se jmenuje Tulák po hvězdách." Muži k němu přistoupili blíž. Hennes se rozzuřeně otočil, masitou tvář měl celou zkřivenou. "Vypadněte odsud!" zařval. "Vraťte se do práce. A ty, Jonniteli, sem okamžitě přivez vůz." Uplynula ještě další hodina, než si David mohl dopřát horkou koupel, po níž tak toužil. Hennes přikázal, že nikdo nesmí vstoupit do jeho kanceláře. Přecházel po ní sem a tam, chvílemi se nečekaně zastavil uprostřed chůze a zuřivě se vrhal na Davida: "Co je to za tuláka? Kde jsi ho potkal? Co říkal? Co udělal? K čemu je ten kouř a světlo?"
David jen lehce vrtěl hlavou a opakoval: "Šel jsem se projít. Ztratil jsem se. Muž, který řekl, že se jmenuje Tulák po hvězdách, mě dovedl zpátky."
Hennes se nakonec vzdal. Na řadu přišel doktor. David se dočkal horké koupele. Pak mu tělo natřeli krémy a dali mu injekce s potřebnými hormony. Nevyhul se ani dávce sonoritu. Ještě než vytáhli jehlu z kůže, už spal.
Když se probudil, zjistil, že leží pod čistými, chladivými prostěradly v nemocničním pokoji. Zarudlá kůže mu mezitím znatelně vybledla. Věděl, že se na něho znovu vrhnou a že nemá jinou možnost, než jejich útoky ještě nějakou dobu odrážet.
Věděl už, co vězí za oněmi záhadnými otravami potravin. Znal téměř celou odpověď. Chyběly mu pouze jeden nebo dva dílky, aby byla mozaika celá, a samozřejmě potřeboval i solidní důkaz.
Za jeho hlavou se ozvaly čísi lehké kroky, Davidovo tělo se napjalo. Copak mu nedopřejí více času? Byl to ale jen Benson, kdo se objevil v jeho zorném poli. Boubelaté rty měl našpulené, řídké vlasy rozcuchané a tvářil se hrozně ustaraně. V ruce držel něco, co vypadalo jako stará předpotopní puška.
"Williamsi, spíte?" zeptal se.
"Sám přece vidíte, že ne," odpověděl David.
Benson si hřbetem ruky otřel zpocené čelo. "Nevědí, že jsem tady. Myslím si, že by se jim to nelíbilo."
"Proč?"
"Protože Hennes si myslí, že jste zapletený do těch otrav. Neustále nám to s Makianem opakuje. Tvrdí, že jste opustil farmu a nemáte pro to žádné rozumné vysvětlení, kromě těch svých neuvěřitelných báchorek. Obávám se, že přes veškerou svou snahu vám nedokážu pomoct."
"Mám to chápat tak, že nevěříte Hennesovu tvrzení?"
Benson se k němu těsně naklonil, David ucítil jeho teplý dech na tváři. "V žádném případě," zašeptal. "Nevěřím mu proto, že si myslím, že mluvíte pravdu. Proto jsem za vámi přišel. Musíte mi povědět o tom záhadném muži, který, jak tvrdíte, byl zahalený do kouře a světla. Jste si jistý, Williamsi, že jste neměl halucinace?"
"Opravdu jsem ho viděl," odpověděl David.
"Jak víte, že se jednalo o lidskou bytost? Mluvil anglicky?"
"Nemluvil vůbec, vypadal ale jako člověk." David upřel pohled na Bensona. "Vy si myslíte, že to byl Marťan?"
"Ach," Benson se křečovitě usmál, "vy jste nezapomněl na mou teorii. Ano, myslím si, že to byl Marťan. Snažte se přemýšlet! Ti zločinci se chystají vylézt z děr a za takové situaci může být jakákoli informace životně důležitá. Máme tak málo času."
"Co se děje?" David se znepokojeně opřel o loket. "Samozřejmě nemůžete vědět, co se stalo mezitím, co jste byl pryč. Nestydím se, Williamsi, říct, že jsme všichni zoufalí." Zdvihl předmět, který vypadal jako puška, a zeptal se hořce: "Víte, k čemu je tohle?"
"Viděl jsem vás s tím už předtím."
"To je harpuna na odebírání vzorků; sám jsem si ji vymyslel. Vozím ji s sebou do skladů ve městě. Mohu z ní vystřelit malou dutou střelu, která je zavěšená na ocelové struně, například do kontejneru s obilím. Po určité době od vystřelení se na přední straně střely objeví otvor, dost velký na to, aby se dovnitř dostalo obilí. Pak se otvor znovu uzavře. Přitáhnu střelu k sobě a vzorek z ní vysypu. Změnou doby potřebnou k otevření mohu odebírat vzorky z různých vrstev."
"Vymyslel jste to skvěle, proč ji ale máte teď s sebou?"
"Protože si říkám, jestli jí cestou od vás nemám rovnou hodit do drtiče odpadků. Byla to má jediná zbraň proti těm travičům. Vůbec mi nepomohla a naděje do budoucna je minimální."
"Co se stalo?" David ho pevně stiskl za rameno. Benson bolestí až zamžikal. "Členové syndikátu dostali nový dopis. Sice pořád nevíme, o koho se jedná, už je ale jasné, že jeho autoři stojí za těmi otravami. Jednoznačně to vyplývá z dopisu."
"Co se v něm konkrétně píše?
Benson pokrčil rameny. "Je zbytečné mluvit o detailech. Podstatné je to, že se máme úplně vzdát, jinak hrozí, že počet případů otrav potravin se řádově zvýší o tisíc. Nepochybuju, že to jsou schopni udělat. A jestli k tomu skutečně dojde, pak na Zemi, na Marsu, v celém systému vypukne panika."
Vstal. "Řekl jsem Makianovi s Hennesem, že vám věřím a že jsem přesvědčený, že Tulák představuje klíč k celé záhadě, jenže jsem je nepřesvědčil. Hennes mě dokonce podezírá, že jsem spolčený s vámi." Zdálo se, že ho jeho problémy

úplně pohltily -
"Kolik času nám zbývá, Bensone?" zeptal se David.
"Dva dny. Ne, vlastně už jen šestatřicet hodin."
Pouhých třicet šest hodin!
David si bude muset pospíšit. Hodně pospíšit. Možná to ale ještě stihne. Benson mu totiž nevědomky poskytl poslední střípek mozaiky.

13. Rada zasahuje
Benson zůstal u Davida ještě asi deset minut. Nic, co mu David řekl, nepotvrdilo jeho teorii o souvislosti mezi Marťany a otravami, pročež ještě víc znervózněl.
"Nemohu si dovolit, aby mě tu Hennes našel. I tak jsme se -neshodli."
"A co Makian? Ten je přece na naší straně."
"Vlastně nevím. Stojí tváří v tvář hrozbě, že pozítří zkrachuje. Nemyslím si, že by měl ještě dost kuráže postavit se proti Hennesovi. Raději půjdu. Jestli si na něco vzpomenete, na cokoli, dejte mi vědět."
Podal mu ruku. David ji krátce stiskl a Benson vyšel z místnosti.
David se posadil na lůžku. Jeho vlastní napětí narůstalo od okamžiku, kdy se probudil. Šaty měl přehozené přes židli na opačné straně pokoje. Boty stály přímo u postele. Pokud tady byl Benson, neodvážil se je prozkoumat, dokonce ani podívat se jejich směrem.
Možná, pomyslel si zachmuřeně, se jich vůbec nedotkli. Farmářské boty představovaly nedotknutelný osobní majetek. Vykradení jejich vnitřní kapsy a krádež auta v pustině patřily k neodpustitelným zločinům. Ani po smrti se farmářský dělník nerozloučil se svými holínkami, byl pochovaný s nimi, přičemž vnitřní kapsa zůstala nedotčená.
David zastrčil ruku do jedné, pak i do druhé kapsy, jeho prsty ale nahmataly jen prázdnotu. V jedné míval kapesník a ve druhé pár starých mincí. S tím, že mu prošacují oblečení, počítal. Teď se ukáže, jak daleko v případě bot porušili nepsanou hranici. Zatajil dech a zasunul ruku hlouběji. Jemná kůže mu sahala už k podpažd', a jak se snažil dosáhnout prsty až do špičky boty, celá se zvrásnila. Jakmile nahmatal měkkou gázu, zaplavila ho nefalšovaná radost.
Schoval ji tam před koupelí, udělal to z obecné opatrnosti, vůbec ho nenapadlo, že dostane uspávači injekci. Jen čistě náhodou neprohledali i špičky bot. Bude si muset dávat větší pozor. Uložil masku do vnitřní kapsy a zapnul ji. Zdvihl boty do výšky. Zatímco spal, vyleštili mu je, což ukazovalo na něčí dobrý skutek a instinktivní úctu farmářů k botám, ať už patřily komukoli.
I šaty mu dali do pořádku. Umělé vlákno, z něhož byly vyrobené, se lesklo jako nové. Všechny kapsy byly pochopitelně prázdné, ale věci z nich byly ledabyle navršené pod židlí. Roztřídil si je. Nezdálo se, že by mu něco chybělo. Našel mezi nimi dokonce i kapesník a mince z bot.
Oblékl si spodní prádlo, ponožky, natáhl si kombinézu a nakonec boty. Právě si zapínal přezku na pásku, když do místnosti vstoupil muž s hnědým plnovousem.
David se na něho podíval a chladně se ho zeptal: "Co chceš, Zukisi?"
Ten mu odpověděl otázkou: "Kam se hrneš, zemáku?" Malé oči se mu divoce leskly, jejich výraz připomněl Davidovi den, kdy se do nich prvně podíval. Vybavilo se mu Hennesovo auto před pracovním úřadem, okamžik, kdy se do něho chystal nasednout, a zarostlý, nasupený obličej chlapa, který okamžitě stiskl kohoutek, aniž dal Davidovi vůbec šanci začít se bránit. "Na to tvoje svolení nepotřebuju," řekl David.
"To se moc pleteš, panáčku, protože se odtud nehneš ani na krok. Hennes to nařídil." Zukis se postavil do dveří. Po obou stranách povoleného opasku se mu nápadně pohupovaly blastery.
Zukis čekal. Po chvíli se v jeho umaštěném plnovousu objevila mezera a za ní zažloutlé zuby. "Tak co, už ti došlo, kdo je tady pánem, ty pozemská třasořitko?"
"To se ještě uvidí," odpověděl David. "Před chvílí mě tady někdo navštívil. Jak je to možné? Jak mě to hlídáš?"
"Zavři zobák," zavrčel Zukis.
"Nebo tě snad podplatili, aby ses chvíli díval jinam? Hennesovi by se to asi moc nelíbilo."
Zukisův plivanec jen těsně minul Davidovu botu.
David se ho zeptal: "Chceš si to se mnou rozdat?"
"Dej si bacha, nebo nedostaneš nic k jídlu," varoval ho Zukis.
Zamkl za sebou. Po několika minutách se znovu ozvalo zarachocení v zámku. Ve dveřích se objevil Zukis s podnosem. Na talíři nesl žlutou kaši a nějaké zelené listy.
"To je salát," prohlásil Zukis. "Ani si ho nezasloužíš."
Svým špinavým palcem přidržoval kraj podnosu, zatímco hranu měl opřenou o zápěstí, a díky tomu mu pod podnosem vůbec nebyla vidět ruka.
David se napřímil, pak se překulil na bok a skrčenýma nohama se odrazil od matrace. Zukis to nečekal a polekaně se otočil, jenže David už letěl vzduchem.
Prudce vrazil do Zukise, jednou rukou mu vytrhl podnos a druhou mu zasadil ránu do brady.
Zukis chraplavě vykřikl a svalil se na zem. David mu stoupl nohou na ruku, kterou předtím schovával pod podnosem. Výkřik se vzápětí proměnil v rykot a Zukisovy pohmožděné prsty okamžitě pustily nataženou pistoli. David popadl Zukise za nezraněnou ruku, kterou se natahoval pro druhý blaster. Nemilosrdným trhnutím mu ji vytáhl k hrudníku a podvlékl pod krkem. Pak zatlačil.
"Tiše," varoval ho, "nebo ti vykloubím ruku v rameni."
Zukis se podřídil, jen koulel očima a supěl. "Co chceš?"
"Proč jsi schovával zbraň pod podnosem?"

"Kvůli sebeobraně. Co kdybys na mě skočil?"
"Proč jsi s podnosem neposlal někoho jiného a sám ho nekryl?"
"To mě nenapadlo," zakňučel Zukis.
David přitlačil o trochu víc a Zukis bolestí zkroutil tvář. "Co kdybys raději vyklopil pravdu?"
"Já - já jsem tě měl zabít."
"A co bys řekl Makianovi?"
"Že jsem tě přistihl při útěku."
"Na to jsi přišel sám?"
"Ne, to Hermes. Já jen plním příkazy."
David uvolnil sevření. Zdvihl blaster ze země a druhý vytáhl Zukisovi z pouzdra. "Vstaň."
Zukis se překulil na bok. Vyhekl bolestí, jakmile se musel opřít o pohmožděnou pravou ruku a téměř vykloubené levé rameno.
"Co chceš udělat? Přece mě nezabiješ, když nemám zbraň?"
"Myslíš?" zeptal se ho David.
Vtom se ozval třetí úsečný hlas a přikázal mu: "Odhoď blastery, Williamsi."
David se rychle otočil. Ve dveřích stál Hennes a mířil na něho. Za ním byl vidět Makian, obličej měl celý zešedlý a rozrytý vráskami. David si neomylně přečetl v Hennesových očích, co se předák chystá udělat, jestli se mu nepodřídí.
David upustil na podlahu obě pistole, které předtím sebral Zukisovi.
"Odkopni je stranou," nařídil mu Hennes.
David to udělal.
"A teď chci vědět, co se tady dělo."
David mu odpověděl: "Sám to moc dobře víte. Zukis se mě na váš příkaz pokusil zabít, jenže já zrovna neměl náladu jen tak sedět a dívat se na to."
Zukis zamumlal: "To není pravda, pane Hennesi. Lže. Nesl jsem mu jídlo, když po mně skočil. V ruce jsem držel podnos a nemohl jsem se bránit."
"Buď zticha," řekl Hennes opovržlivě. "Promluvíme si o tom později. Teď okamžitě přineseš dva páry pout."
Zukis se odšoural.
"Je to opravdu nutné, Hennesi?" zeptal se Makian smířlivě.
"Tenhle chlap je nebezpečný podvodník, pane Makiane. Vzpomínáte si, jak jsem ho sem přivezl, protože se zdálo, že něco ví o otravách?"
"Jistě."
"Tvrdil nám, že se jeho mladší sestra otrávila marmeládou z Marsu. Tak jsem si to ověřil. Podobných nahlášených případů nebylo zas tak mnoho. Bylo jich míň než dvě stě padesát. Byla hračka je všechny prověřit. Žádný případ se netýkal dvanáctileté dívky, která by měla bratra ve věku Williamse."
Makian se zděšeně zeptal: "Jak dlouho to víte, Hennesi?"
"Přišel jsem na to brzy po tom, co sem přišel. Nechal jsem si to ale pro sebe, protože jsem chtěl zjistit, co má za lubem. Nařídil jsem Griswoldovi, aby ho -"
"Aby se mě pokusil zabít," přerušil ho David.
"To tvrdíš ty, jenže ve skutečnosti to bylo naopak, Griswold doplatil na to, že se před tebou neměl dost na pozoru."
Hennes se znovu obrátil k Makianovi. "Díky tomu, že se mu podařilo obalamutit měkkotu Bensona, se dostal do laboratoře. A tak přesně věděl, jak postupuje naše pátrání po otravách. Nakonec odtud před třemi dny zmizel a tají důvod. Víte proč? Podával totiž hlášení svým chlebodárcům - těm, kteří stojí za celou záležitostí. To není jen shoda náhod, že ultimátum dorazilo právě v době jeho nepřítomnosti."
"A kde vy jste byl?" zeptal se ho David nečekaně. "Nevěřím, že jste mě po Griswoldově smrti přestal sledovat. Když jste věděl, že jsem zmizel, abych - jak říkáte - podal hlášení, proč jste za mnou neposlal své muže?"
Hennes se zatvářil překvapeně, snažil se získat čas na odpověď. David mezitím ale pokračoval dál. "Pane Makiane, napadlo mě, že Hennes nebyl na základně ani tu noc, co jsem odešel, ani příští den a noc. Tak kde jste byl, Hennesi?"
Hennes. zamířil k němu, ústa měl zkřivená. David sevřel ruku v pěst a kryl si jí obličej. Nevěřil, že by se ho Hennes odvážil zabít, ale pro všechny případy byl připravený použít ochranný štít. Makian nervózně položil Hennesovi ruku na rameno. "Tohle je práce pro porotu."
"Jakou porotu?" zeptal se David rychle.
"To se včas dozvíš," odsekl mu Hennes.
Mezitím se vrátil Zukis s pouty. Byla vyrobena z plastického materiálu, který měl schopnost se ohnout do jakéhokoli tvaru a v něm zůstat. Taková pouta byla nesrovnatelně silnější než provazy nebo želízka.
"Natáhni ruce," přikázal mu Hennes.
David ho mlčky poslechl. Zukis mu se škodolibou radostí omotal pás dvakrát kolem zápěstí, utáhl ho přitom tak těsně, že se mu zarýval až do masa. Teprve potom uvolnil pojistku, čímž se molekuly přeskupily do dané pozice a celý materiál ztvrdl. Uvolněnou energií se pouta zahřála natolik, že byla teplá na dotyk. Stejným postupem pak byly znehybněny i Davidovy kotníky.
David se posadil na lůžko. V pěsti nepřestával držet proužek gázy. Makianova poznámka o porotě dokazovala, že nezůstane příliš dlouho spoutaný. V mezidobí nenamítal nic proti tomu, když se celá záležitost bude dál vyvíjet.
Znovu se zeptal: "Proč chcete svolat porotu?"
Odpověď už ale nedostal. Venku se ozval křik a pak se do místnosti vřítila postava a volala: "Williamsi!"
Byl to Čára osobně, hrnul se dovnitř jako velká voda, i když v jeho případě by o moc vysokou vlnu nešlo. Ničeho

kolem si nevšímal, jen Davida sedícího na posteli. Mluvil rychle jako kulomet, sotva přitom popadal dech. "Nevěděl jsem, že jsi prošel prachovou bouří. Řekli mi to až tady. U všech škvařících se komet, tobě ale muselo bejt horko. Jak jsi to mohl přežít? Já - já -"
Vtom si všiml Davidových pout a hněvivě se obořil na ostatní: "Kdo se u všech galaxií odvážil svázat tohohle hocha?"
Hennes se mezitím vzpamatoval. Jednou rukou popadl Čáru za límec kombinézy a zdvihl ho do vzduchu. "Varoval jsem tě, že tě rozmáčknu jako štěnici, jestli se tu ještě někdy ukážeš."
"Okamžitě mě pusť, ty prasečí hubo!" zaječel Čára. "Jsem tu se zvláštním pověřením. Dávám ti vteřinu a půl a pak se budeš zodpovídat Akademické radě."
"Pro Marsovy rány, Hennesi, pusťte ho," řekl Makian.
Hennes postavil Čáru na zem. "Vypadni odsud."
"Až naprší a uschne. Jsem oficiální zaměstnanec Rady. Přijel jsem s doktorem Silversem. Můžete se ho zeptat."
Kývnutím hlavy ukázal na vysokého, hubeného muže, který stál ve vchodu. Jeho jméno se k němu přesně hodilo. Vlasy měl bílé jako stříbro a k tomu knírek stejného odstínu.
"Jestli dovolíte," ozval se doktor Silvers, "Rád bych se ujal slova. Ústřední vláda v Metropoli vyhlásila stav nouze, všechny farmy na Marsu s okamžitou platností přecházejí pod kontrolu Akademie. Já jsem byl pověřen řízením Makianovy farmy."
"Věděl jsem, že k tomu dojde," zamumlal Makian nešťastně.
"Sundejte tomu muži pouta," nařídil doktor.
Hennes se ozval: "Ten muž je nebezpečný."
"Je to na mou plnou zodpovědnost."
Čára vyskočil a posměšně srazil podpatky k sobě. "Hennesi, konec zábavy, splňte příkaz."
Hennes vzteky zbělel, neřekl ale ani slovo.
Od příjezdu doktora Silverse uplynuly tři hodiny. Nyní seděl v Makianově soukromé místnosti. Jeho společníky byli Makian s Hennesem.
"Chci vidět všechny záznamy o produkci farmy za posledních šest měsíců," začal doktor. "Dále si potřebuju promluvit s doktorem Bensonem, zda se mu nepodařilo nějak pokročit ohledně řešení problému otrávených potravin. Máme šest týdnů na to, abychom dosáhli průlomu v dané záležitosti. Ani o den více."
"Šest týdnů!" vybuchl Hennes. "Chtěl jste snad říct jeden den."
"Nikoli. Veškerý export potravin z Marsu se zastaví na šest týdnů. A je naší povinností využít této poslední šance."
"Všemohoucí vesmír," řekl Hennes. "Na Zemi vypukne hladomor."
"Do šesti týdnů nic takového nehrozí," odpověděl doktor. "Zavedením přídělového systému zásoby potravin na tu dobu vystačí."
"A co panika a rabování?" zeptal se Hennes.
"To je bohužel," prohlásil doktor zachmuřeně, "ta nepříjemná stránka skutečnosti."
"Zničíte farmářské syndikáty," zaúpěl Makian.
"K tomu by došlo i tak. Teď bych rád mluvil s doktorem Bensonem. Zítra přesně v poledne se my čtyři setkáme na poradě. Zítřejší půlnocí, pokud nedojde k nějakému průlomu tady na Marsu nebo v ústředních laboratořích na Měsíci, vstoupí embargo v platnost. Zároveň budou zahájeny přípravy na svolání celoplanetární konference za účasti členů různých syndikátů."
"Proč?" zajímal se Hennes.
"Protože existuje důvodné podezření, že ať už stojí za tímto šíleným zločinem kdokoli, musí být v těsném kontaktu s farmami. Vědí toho o farmách příliš mnoho, než aby stopa ukazovala jinam."
"A co bude s Williamsem?"
"Vyslechl jsem ho. Trvá na své výpovědi, která je, což musím uznat, velmi podivná. Nechal jsem ho odvézt do města, kde bude dál vyslýchán, třeba i pod hypnózou, bude-li to nutné."
Světlo nade dveřmi se rozsvítilo.
Doktor požádal Makiana: "Otevřete, prosím."
Makian mu vyhověl, i když přestal být majitelem jedné z největších farem na Marsu, a tím pádem jedním z nejbohatších a nejmocnějších mužů v Sluneční soustavě.
Čára vstoupil do dveří. Vyzývavě se podíval na Hennese a řekl: "Eskorta s Williamsem právě vyrazila na cestu."
"Výborně," odpověděl doktor a pevně sevřel tenké rty.
Míli za základnou terénní auto zastavilo. Z něho vystoupil David Starr s nasazenou kyslíkovou maskou. Zamával řidiči, který se ještě vyklonil ven a řekl: "Nezapomeň, komora číslo sedm! Bude tam čekat náš člověk a provede tě zpátky."
David se usmál a přikývl. Díval se, jak auto pokračuje v cestě do města. Pak se otočil a zamířil pěšky ke kupoli farmy.
Muži z Rady s ním spolupracovali. Zařídili, aby všichni viděli, že odjíždí pryč, stejně tak mu pomohou se tajně vrátit, ale nikdo z nich, dokonce ani doktor Silvers, neznal pravý důvod jeho žádosti.
Kamínky mozaiky měl sice už poskládané dohromady, pořád mu ale chyběl důkaz.

14. "Jsem Tulák po hvězdách!"

Hennes vstoupil do své ložnice, mozek přitom měl zatemněný únavou i vztekem. Vyčerpání mělo jednoduchou příčinu. Byly téměř tři hodiny ráno. Poslední dvě noci toho zrovna moc nenaspal a posledních šest měsíců žil v neustálém napětí. Přesto považoval za nutné zúčastnit se jednání doktora Silverse s Bensonem.
Doktorovi se to příliš nezamlouvalo, a to byl jeden z mnoha důvodů, proč jím lomcoval vztek. Ten starý pitomec! Přižene se sem z města a myslí si, že za den a noc rozlouskne problém, na kterém si už celé měsíce lámou zuby vědci na

Zemi i na Marsu. Stejnou měrou měl Hennes vztek na Makiana, že změkl jako holínky dobře napuštěné olejem a klaní se jako lokaj před tím bělovlasým idiotem. Koho by to kdy napadlo! Před dvaceti roky se o Makianovi vyprávěly legendy, nikdo se mu nemohl rovnat, byl pevný jako skála a jeho farma šlapala jako hodinky.
Pak tu byl ještě Benson, který mu zmařil plán zbavit se nejrychlejším a nejsnadnějším způsobem toho šťouravého zelenáče Williamse. A navrch dva tupci, Griswold se Zukisem, co nedokázali provést nezbytné kroky, kterými by se dala eliminovat Makianova slabost a Bensonova přecitlivělost.
Hennes chvíli uvažoval o tom, že si vezme Soporit na spaní. Potřeboval se pořádně vyspat, aby měl zítra dostatek energie, a ze samého vzteku by nemusel usnout.
Pak ale zavrtěl hlavou. Nevezme si ho. Nemohl riskovat, že bude omámený silným sedativem. Co kdyby v noci došlo k rozhodujícímu obratu ve vývoji událostí?
Dospěl k určitému kompromisu se sebou samým, to znamená, že stiskl spínač, kterým se uzamykají dveře. Dokonce do nich strčil, aby se přesvědčil, že se elektromagnetický okruh opravdu sepnul. Vchody do soukromých příbytků na farmě, kde žili jen muži a kde se nepěstovalo přehnané soukromí, se zamykaly jen zřídkakdy, takže se stávalo, že izolace zpuchřela a dráty se rozpojily, aniž by si toho někdo všiml. On sám od okamžiku, kdy tady začal pracovat, dveře ani jednou nezamkl, pokud ho tedy paměť neklame.
Spínač fungoval. Dveře se ani nepohnuly, když je chtěl odsunout. Tak to by bylo.
Hennes si zhluboka vzdychl, posadil se na postel a stáhl si boty, nejdřív jednu a pak druhou. Promnul si prsty chodidel, znovu si vzdychl a potom zůstal nevěřícně zírat. Všechno se odehrálo tak rychle, že si ani neuvědomil, že se z postele vymrštil jako střela.
V očích měl naprosté zděšení. Tohle přece nemohla být pravda. Znamenalo by to, že si Williams tu svou slabomyslnou báchorku nevymyslel. Znamenalo by to také, že Bensonovy směšné povídačky o Marťanech nejsou tak úplně -
Ne, odmítal tomu uvěřit. To už bylo logičtější, že si jeho unavený mozek z něho ztropil žert.
Jenže jeho temný pokoj ozařovalo studené modrobílé světlo. Nebylo ostré, přesto v něm rozeznal postel, stěny, židli, prádelník, dokonce boty, stály přesně tam, kde je postavil. Kromě toho ale také viděl neznámou mužskou postavu, jejíž hlava byla zakrytá září, takže nemohl rozpoznat žádné rysy, jako kdyby mužova tvář byla zahalená kouřem.
Ucítil, že se zády opírá o zeď. Vůbec si nepamatoval, že by ustoupil ke stěně.
Strašidlo promluvilo, jeho hlas zněl dutě, dunivě, jako kdyby je doprovázela ozvěna.
"Jsem Tulák po hvězdách!"
Hennes se napřímil. Překonal první šok a přinutil se ke klidu. Vyrovnaným hlasem se zeptal: "Co chceš?"
Postava se nehýbala, mlčela. Hennes se přistihl, že nespouští pohled z toho zjevení.
Předák čekal, hrudník se mu mocně zdvíhal, jenže ta věc zahalená kouřem a světlem se pořád nehýbala. Mohl by to být robot, který touhle jednoduchou větou ohlašoval svou identitu. Hennes na okamžik uvažoval o této možnosti, pak ji ale zavrhl. Stál vedle prádelníku a sebevětší zázrak mu nemohl zabránit v tom, aby si to uvědomil. Pomalu pohnul rukou. Ve světle, které monstrum vyzařovalo, se jeho pohyb nedal utajit, jenže příšera mu nevěnovala žádnou pozornost.
Hennes se jako by jen tak lehce opřel o komodu. Robot, Marťan, člověk, ať už je to kdokoli, pomyslel si Hennes, nemůže znát tajemství jeho prádelníku. Vetřelec se sice ukryl v místnosti a čekal na něho, pokoj ale neprohledával. Pokud by to udělal, musel by to být opravdový profesionál, protože Hennesův cvičený zrak neodhalil sebemenší změnu; jediná věc nestála na nesprávném místě, všechno bylo tak jako obvykle, kromě samotného vetřelce.
Prstem ruky nahmatal malou západku ve dřevě. Byl to docela obyčejný mechanismus, jaký znali v širokém okolí. Jeho princip byl stejně starodávný jako prádelníky samy, které si majitelé farem přiváželi v pionýrských začátcích, kdy tu ještě nevládl zákon. Ovšem tradice umírá jen velmi pozvolna. Malá zástrčka se pod tlakem nehtu nepatrně posunula, ze stěny vypadl malý panel. Hennes už byl přichystaný a rukou prudce sevřel blaster, který měl ve schránce ukrytý. Uchopil pistoli a zamířil přesně na střed, ale jeho protivník zůstal nehybně stát.
Hennese zaplavila nová sebedůvěra. Robot, Marťan, člověk, žádný předmět, prostě nic nedokázalo odolat blasteru. Byla to malá zbraň a její střela byla takřka směšně malá. Ve srovnání s ní se kulky zastaralých pušek z dávno minulých časů podobaly spíš balvanům. Miniaturní střely blasteru však měly smrtící účinek. Jakmile se střela jednou dala do pohybu, jakákoli překážka, která se jí postavila do cesty, spustila miniaturní atomovou spoušť, která proměnila nepatrné množství hmoty v energii. Uvolněná energie pak předmět, který střelu zastavil, ať už to byl kámen, kov, nebo lidská tkáň, pohltila, a jediný nepatrný zvuk, který se přitom ozval, připomínal cvrnknutí prstu do gumy.
Hennes se zeptal hrozivým tónem, jenž se vyrovnal nebezpečnému blasteru, který držel v ruce: "Kdo jsi? Co chceš?"
Monstrum znovu promluvilo a pomalu opakovalo: "Jsem Tulák po hvězdách!"
V Hennesových sešpulených rtech se zračila chladná krutost. Bez zaváhání zmáčkl spoušť.
Z hlavně vyletěla střela a zamířila přímo k bytosti zahalené v kouři. Jakmile se k ní ale dostala, zastavila se. Zarazila se ještě předtím, než se vůbec dotkla těla. Silový štít pak pohltil veškerou pohybovou energii střely a proměnil ji ve světelný záblesk. Jeho intenzita byla neuvěřitelná. Při proměně energie totiž chyběla jakákoli hmota, která by světelný výbuch zastínila. Účinek se dal přirovnat ke zrození nového slunce o velikosti špendlíkové hlavičky, které se odehrálo ve zlomku vteřiny.
Hennes divoce vykřikl, rukama si zakryl oči, jako kdyby je chtěl ochránit před fyzickou ránou. Bylo ale příliš pozdě. Uplynuly minuty, než se přes bodavou bolest znovu odvážil oči otevřít, nic ale neviděl. Ať je měl otevřené, nebo zavřené, na sítnici mu zůstávala černá skvrna s rudým kruhem. Nemohl proto vidět, že se Tulák rozeběhl k jeho botám a mrštnými prsty prozkoumal obsah jejich vnitřních kapes. Stejně tak neviděl, že vypnul elektromagnetický obvod dveří a vyklouzl ven jen okamžik předtím, než se k Hennesovi začali sbíhat lidé a zmateně pokřikovat.
Hennes si stále ještě zakrýval oči, když je uslyšel. Zakřičel: "Chyťte ho! Dělejte! Je tady v místnosti. Pusťte se do něho, vy líná bando."

"Nikdo tady není," odpověděl mu sbor hlasů a někdo k tomu ještě dodal: "Vypadá to, že tu někdo střílel z blasteru."
Pevný, autoritativní hlas se zeptal: "Co se děje, Hennesi?" Patřil doktoru Silversovi.
"Je tady vetřelec," odpověděl Hennes, třásl se při tom rozrušením i rozhořčením. "Copak ho nikdo nevidíte? Co se to s vámi děje? Jste snad -" Neodvážil se vyslovit to slovo. Jeho mrkající oči zalité slzami znovu začaly pomalu vnímat světlo. Nemohl proto říct "slepí".
"O jakém vetřelci to mluvíte? Můžete ho popsat?" zeptal se Silvers.
Hennesovi ale nezbylo než zavrtět hlavou. Co jim mohl říct? Copak jim mohl vyprávět o nočním přízraku zahaleném do kouře, který uměl mluvit a dokázal odolat i blasteru, takže střela předčasně vybuchla a způsobila škodu jen samotnému střelci?
Doktor James Silvers se zamyšlený vrátil do pokoje. Rozruch, který ho vytáhl z pokoje dříve, než si stačil lehnout, bezcílné pobíhání mužů i fakt, že Hennes místo vysvětlení držel jazyk za zuby, to všechno pro něho neznamenalo víc než řadu nepatrných bodnutí špendlíkem. Jeho oči se upíraly k nadcházejícímu dni.
Nevěřil ve vítězství, ani v účinnost jakéhokoli embarga. Pokud skutečně zastaví dovoz potravin, pár lidí na Zemi zjistí pravý důvod nebo, což bude horší, si vytvoří vlastní teorii. Následky takového kroku mohou být mnohem hrozivější než jakákoli masová otrava z jídla.
Z mladého Davida Starra vyzařovala důvěra, jenže jeho dosavadní kroky nevyvolávaly stejný pocit i u doktora. Starrova historka o vesmírném tulákovi byla tak nepravděpodobná, že u mužů jako Hennes vzbudila jen nedůvěru a jeho samotného málem připravila o život. Ten mladíček měl velké štěstí, že sem dorazil právě včas. Vlastně mu ani nevysvětlil, proč si takovou historku vymyslel. Pouze mu vyložil svůj plán, podle něhož předstíral, že odjíždí do města, aby se mohl tajně vrátit na farmu. Když Silvers obdržel první Starrův dopis, který přinesl ten střízlík, co o sobě legračně tvrdil, že se jmenuje Čára, spojil se s ústředím na Zemi. Odtud pak dostal příkaz, že se má bezvýhradně řídit pokyny Davida Starra.
Přitom je to takový holobrádek -
Doktor se zarazil. Něco tady nehrálo. Dveře od jeho pokoje byly pootevřené přesně tak, jak je nechal, v místnosti se ale nesvítilo. Byl si jistý, že před odchodem nezhasl. Pamatoval si, že mu světlo dopadalo za záda, když pospíchal chodbou ke schodišti.
Zhasl snad někdo jiný v návalu podivné šetrnosti? To se mu zdálo velmi nepravděpodobné.
V pokoji bylo naprosté ticho. Vytáhl blaster z pouzdra, otevřel dveře dokořán a rozhodným krokem zamířil rovnou k vypínači.
Někdo mu dlaní zakryl ústa.
Snažil se vykroutit ze sevření, ale marně. Hlas, který mu zazněl v uchu, se mu zdál povědomý.
"Klid, doktore. Jen jsem nechtěl, abyste mě prozradil svým překvapeným výkřikem."
Cizí ruka zmizela. Doktor se zeptal: "Starre, jste to vy?"
"Ano. Zavřete, prosím, dveře. Napadlo mě, že váš pokoj bude nejlepší úkryt, zatímco budou prohledávat farmu. Kromě toho s vámi stejně potřebuju mluvit. Řekl vám Hermes, co se mu stalo?"
"Vlastně ne. Jste do toho nějak zapletený?"
Ve tmě nebylo vidět, že se David usmívá. "Svým způsobem ano. Hennese navštívil vesmírný tulák. Díky zmatku, který vypukl, se mi nepozorovaně, alespoň tak doufám, podařilo dostat do vaší místnosti."
Hlas starého vědce se nečekaně zvýšil: "Co jste to říkal? Nemám náladu na podobné žertíky."
"Já nežertuju. Tulák po hvězdách opravdu existuje."
"To je naprostý nesmysl. Tou historkou jste neoslnil ani Hennese. Mám právo dovědět se pravdu."
"Teď na něho ale zapůsobila, o tom jsem přesvědčený. A pokud jde o pravdu, budete ji znát celou ještě dřív, než skončí zítřejší den. Mezitím mi musíte věřit. Vesmírný tulák, jak jsem už řekl, opravdu existuje, a je to naše velká naděje. Naše partie, kterou jsme rozehráli, stojí takříkajíc na vratkých nohou. Sice vím, kdo vězí za otravami, jenže to samo o sobě nemusí přinést žádný užitek. Nejedná se totiž o jednoho nebo dva zločince, kteří by si chtěli přijít podobným vydíráním na hezkých pár miliónů, ale o dobře organizovanou skupinu, která má v úmyslu získat kontrolu nad celou naší sluneční soustavou. Jsem si jistý, že nám nepomůže, ani když se nám podaří odhalit jejich vůdce. Pokud nezjistíme, jak jejich systém funguje, nedokážeme jejich spiknutí definitivně učinit přítrž."
"Odhalte vůdce," řekl doktor Silvers zachmuřeně, "a Rada se už postará o všechny nezbytné detaily."
"V tomto případě všechno ale závisí na rychlosti," poznamenal David stejně chmurně. "Musíme mít naprosto jasno do čtyřiadvaceti hodin. Vítězství po tomto bodě by nezabránilo smrtí miliónů lidí na Zemi." Doktor se zeptal: "Jaký máte tedy plán?"
"Vím, kdo a jak infikuje potraviny. Aby travič nemohl všechno popřít, musím získat hmatatelný důkaz. A ten do zítřka obstarám. Dále, k tomu, abychom zjistili od traviče všechny nezbytné informace, musíme rozložit jeho morálku. To bude úkol pro Tuláka. Mimochodem, už na tom začal pracovat."
"Už ho sem zas pletete. Jste jím přímo posedlý. Pokud opravdu existuje, pokud se nejedná o váš žert, jehož obětí jsem se stal i já, kdo to je? A jak můžete vědět, že vás nepodvede?"
"V tomto ohledu vám nemohu prozradit jediný detail. Vím ale, že stojí na straně lidstva. Důvěřuju mu stejně jako sobě samému a plně se za něho zaručuju. Máte, doktore Silversi, jen dvě možnosti, buď uděláte to, o co vás požádám, nebo budu pokračovat bez vás. Hraje se příliš o mnoho, než abyste mě zastavil."
Z jeho hlasu zaznívalo nepochybné odhodlání. Doktor ve tmě neviděl, jak se David tváří, nebylo to ale ani nutné. "Co mám tedy udělat?"
"Zítra v poledne se setkáte s Makianem, Hennesem a Bensonem. Vezmete si Čáru jako osobního strážce. Je malý, ale rychlý a neví, co je to strach. Správní budovu necháte hlídat svými muži a radil bych vám, abyste je pro všechny

případy dobře vyzbrojil. A teď si zapamatujte, že mezi dvanácti patnácti a třiceti nikdo nesmí stát u zadního vchodu, ani ho pozorovat. Na tu dobu za něj přebírám osobní zodpovědnost. A hlavně si pamatujte, že nesmíte dát najevo překvapení, ať se potom bude dít cokoli."
"Vy tam také budete?"
"Ne. Není to zapotřebí."
"A co se tedy stane?"
"Přijde Tulák po hvězdách. Ví totéž, co já, jenže jeho obvinění bude mít na zločince mnohem ničivější účinek."
Doktor Silvers cítil, že jeho skepsi vytlačuje vzrůstající naděje. "Myslíte si tedy, že dosáhneme úspěchu?"
Rozhostilo se dlouhé ticho. Nakonec David řekl: "Co vám na to mám říct? Mohu v to jen doufat."
Nastalo ještě delší ticho. Pak doktor ucítil nepatrný závan větru, jako kdyby se otevřely dveře. Natáhl ruku k vypínači. Pokoj zalilo světlo, kromě něho v něm ale nikdo nebyl.

15. Tulák zasahuje

David Starr pracoval tak rychle, jak se jen odvážil. Z noci zbýval jen malý kousek. Rozrušení a napětí pomalu ustoupily, zatímco naprosté vyčerpání, které si celé hodiny nepřiznával, se naopak začalo projevovat.
Paprsek Davidovy kapesní svítilny přebíhal z místa na místo. Upřímně doufal, že to, co hledá, nebude zamčené. V tom případě by musel použít sílu, jenže právě teď ani v nejmenším nestál o to, aby na sebe poutal pozornost. Nenašel sejf, ani nic jiného, co by se mu podobalo. To bylo dobře i špatně zároveň. K hledané věci se dostane bez překážky, na druhé straně ale může být ukrytá úplně někde jinde.
Pečlivá příprava, s jakou si obstaral klíč od této místnosti, by tak přišla nazmar. Jinak se ovšem Hennes z šoku hned tak nevzpamatuje, aby mu všechno došlo.
David se usmál. V prvním okamžiku byl téměř stejně překvapený jako Hennes. Bylo to prvně od setkání s Marťany v jeskyni, kdy promluvil s maskou přes obličej. Nepamatoval si, že jeho hlas tak zní. Možná ho ve skutečnosti ani neslyšel. Možná se Marťané postarali o to, aby stejně jako oni komunikoval přímo myšlenkami.
Tady na povrchu ho zvuk vlastního hlasu doslova omráčil. Nebyl připravený na jeho prázdnotu a dunící hloubku. Hned se ale dokázal vzpamatovat a uvědomit si důvod proměny. Silový štít nepochybně zpomalil prostupující molekuly vzduchu, a to se samozřejmě projevilo na zvukových vlnách.
Davidovi to nijak nevadilo. Naopak, takový hlas mu mohl jedině pomoct.
Štít se výborně osvědčil proti blasteru. Následující miniatomový výbuch střely se ovšem nedal plně eliminovat, takže ho viděl zcela jasně. Ve srovnání s Hennesem měl ale na něho minimální účinek.
Zatímco jeho unavený mozek uvažoval o těchto věcech, David metodicky prohledával police a skříňky.
Světelný paprsek se na okamžik zastavil. David zasunul ruku za přístroje a vytáhl ven malý kovový předmět. Jak jím otáčel dokola, slabě si na něho svítil. Posouval malý knoflík do různé polohy a sledoval, co se děje.
Srdce mu prudce tlouklo.
Našel opravdový důkaz. Ukázalo se, že jeho spekulace byly naprosto správné a úplné, i když se opíraly jen o čistou logiku. Teď se logika proměnila v něco, co je složené z molekul a na co si lze sáhnout.
Zasunul předmět do vnitřní kapsy bot, přidal ho k masce od Marťanů a ke klíčům, které si nedávno opatřil z Hennesových bot. Zamkl dveře a vyšel ven. Kupole nad ním začínala šednout. Zanedlouho se rozsvítí hlavní výbojky a oficiálně tak začne nový den. Poslední den pro traviče nebo pro zemskou civilizaci v její dnešní podobě.
Mezitím se ještě může chvíli vyspat.
Makianova farma odpočívala v nehybném tichu. Jen hrstce dělníků by mohlo dojít, o co tu ve skutečnosti jde. Že je to ale něco důležitého, to bylo jasné všem. Několik lidí si začalo šuškat, že Makianovi přišli na velké finanční nesrovnalosti, tomu ale nikdo nevěřil. Kvůli tomu by sem přece neposílali armádu.
Vojáci s ostře řezanými obličeji ze všech stran obstoupili správní budovu a v rukou třímali blastery s opakovacím mechanismem. Na střeše budovy stály dva kanóny. Plocha před budovou byla liduprázdná. Všichni dělníci kromě těch, kteří museli zajistit chod nezbytných zařízení, byli posláni na ubytovny. Ona malá hrstka pak dostala příkaz nevzdalovat se z pracoviště.
Přesně ve 12.15 dva muži, kteří hlídali zadní vchod budovy, opustili svou pozici a rozešli se opačným směrem. Za patnáct minut se znovu vrátili do stráže. Jeden z dělostřelců na střeše později tvrdil, že v té pauze někdo vešel do budovy. Přiznal ale, že postavu zahlédl jen na okamžik, navíc její popis nedával příliš smysl, protože podle střelce ta osoba jako by hořela.
Nikdo mu tehdy nevěřil.
Doktor Silvers byl naprosto zmatený. Nebyl si jistý vůbec ničím. Sotva tušil, jak má zahájit schůzi. Podíval se na čtyři muže, kteří seděli kolem stolu.
Makian vypadal, jako kdyby nespal už týden. Pravděpodobně to tak i bylo. Zatím nepromluvil jediné slovo. Silverse napadlo, jestli vůbec vnímá své okolí.
Hennes si nasadil tmavé brýle. Když si je na chvíli sundal, oči měl podlité krví a rozzlobené. Něco si mumlal pro sebe.
Benson působil tichým, neštastným dojmem. Doktor Silvers s ním předchozí noc hovořil několik hodin. Nedalo se pochybovat o tom, že Benson vnímá neúspěch svého pátrání jako osobní pohanu a že ho to velmi rmoutí. Tvrdil, že Marťané, opravdoví Marťané jsou původci oněch otrav, Silvers ho ale sotva mohl brát vážně.
Čára byl jediný šťastný člověk mezi přítomnými. Chápal jen zlomek z celé krize. Opíral se zády o židli, evidentně spokojený, že sedí u jednoho stolu s tak důležitými osobami, a plně si vychutnával danou situaci.
U stolu stála ještě jedna židle, Silvers ji nechal přinést. Byla prázdná. Nikdo to ale ani slovem nekomentoval.
Doktor Silvers se snažil konverzovat, pronášel nepodstatné poznámky, jen aby zakryl vlastní nejistotu. Čekal stejně

jako ta prázdná židle.
Ve dvanáct hodin šestnáct minut zdvihl hlavu a pomalu vstal. Nikdo nepromluvil. Čára odstrčil židli a ta se s rámusem převrhla. Hennes prudce otočil hlavu, rukama se pevně chytil hrany stolu, klouby prstů mu zbělely. Benson se ohlédl a vykvikl. Jen Makian se tvářil, jako kdyby se ho to netýkalo. Zvedl sice oči, ale to, co viděl, prostě přiřadil k dalším nepochopitelným věcem ve světě, který se pro něho stal příliš velký a cizí.
Postava ve dveřích řekla: "Jsem Tulák po hvězdách!"
Místnost byla jasně osvětlená, a proto zář kolem jeho hlavy vypadala tlumeněji, a kouř, do něhož byla zahalená jeho postava, nepůsobil tak výrazně, jako když ho uviděl Hennes.
Tulák vstoupil dovnitř. Všichni kolem stolu se automaticky odsunuli stranou, takže jediná prázdná židle zůstala trčet o samotě.
Tulák se posadil, obličej mu překrývalo světlo. Ruce zahalené kouřem si položil na stůl, ve skutečnosti se ho ale nedotýkal. Mezi jeho dlaněmi a stolem zůstala nepatrná mezera.
"Jsem tu proto, abych si promluvil se zločinci," pravil Tulák.
Lepkavé ticho nakonec přerušil Hennes. Zeptal se hlasem, z něhož čišela jedovatost: "Nebyl by přesnější výraz lupič?"
Rukou se dotkl černých brýlí, ale nesundal si je. Prsty se mu zřetelně třásly.
Tulák mu odpověděl monotónním proudem pomalých, dutě znějících slov. "Ano, vzal jsem vám klíče z kapsy vašich bot. Tady je vracím."
Klíče se kovově zaleskly, jak je Tulák poslal přes stůl k Hennesovi. Ten se jich ani nedotkl.
Tulák pokračoval dál: "Dopustil jsem se loupeže jen proto, abych zabránil mnohem horšímu zločinu. Takového se například dopustil spolehlivý předák, který pod záminkou, že pátrá po travičích, opakovaně trávil noci ve Wingradu."
Čárův drobný obličej se svraštil škodolibou radostí: "Slyšíš, Hennesi, konečně došlo i na tebe."
Hennes ale nevnímal nic jiného než přízrak sedící proti němu. "Já na tom žádný zločin nevidím."
"A to nemluvím o jeho poslední cestě na asteroidy," dodal Tulák.
"Co bych tam pohledával?"
"Pročpak všechna ultimáta přišla právě odtud?"
"Chcete mě snad obvinit z otrav? Něco takového odmítám. To byste musel předložil důkaz. Nemyslete si, že mi tou svou maškarádou naženete strach, takže se přiznám k něčemu, co jsem neudělal."
"Kde jste byl dvě noci před posledním ultimátem?"
"To není vaše věc. Nemáte právo mi klást otázky."
"Odpovím tedy místo vás. Centrum rozsáhlé skupiny travičů se nachází na asteroidech, kde se shromáždily zbytky pirátů. Vlastní mozek bandy je ovšem tady na Makianových pozemcích."
V tom okamžiku se Makian vrávoravě postavil a otevřel ústa.
Tulák mu rozhodným mávnutím ruky naznačil, aby mlčel, a pokračoval dál: "Vy, Hennesi, fungujete jako spojka."
Hennes si tentokrát sundal brýle. Jeho kulatý, lesklý obličej s očima podlitýma krví se proměnil v tvrdou masku.
"Nudíte mě svými řečmi. Tohle jednání, pokud jsem to dobře pochopil, se mělo týkat způsobu, jak se vypořádat se zločinci. Klidně si tady pohazujte svými nesmyslnými obviněními, já ale u toho nehodlám být."
Doktor Silvers se naklonil přes Čáru k Hennesovi a chytil ho za zápěstí. "Zůstaňte, prosím. Nejdříve je třeba vyslechnout tvrzení, abychom se mohli rozhodnout, zda to jsou dostačující důkazy." Hennes odstrčil doktorovu ruku a vstal.
Čára pronesl tiše: "Zkus se jen pohnout, Hennesi, a s potěšením se budu dívat na tvůj poslední krok."
"Čára mluví pravdu," souhlasil doktor. "Venku jsou ozbrojení muži a mají příkaz nikoho odsud bez mého souhlasu nepustit."
Hennes zaťal ruku v pěst, pak sevření znovu povolil. "Dobrá, ale nebudu se ani slovem podílet na téhle nezákonné maškarádě. Vy všichni jste svědky toho, že jsem tu držen proti své vůli." Posadil se a ruce si zkřížil na prsou.
Tulák se znovu ujal slova: "Hennes je pouhým prostředníkem. Je to příliš velký padouch na to, aby mohl být skutečným zločincem."
Benson prohlásil tiše: "To nedává smysl."
"Jen zdánlivě. Vraťme se ale k otravám. O pachateli vám hodně poví jeho vlastní zločin. Za prvé, doposud zemřelo poměrně malé množství lidí. Přitom masovými otravami by se dalo přímo dosáhnout cíle. Tak proč ztrácet čas vyhrožováním a riskovat, že vás během šesti měsíců odhalí? Co z toho plyne? Svědčí to o tom, že vůdce svým způsobem váhá zabíjet. To absolutně neodpovídá Hennesově povaze. Většinu svých informací jsem získal od Williamse, který tu mezi námi není. Ten mi také řekl, že od jeho příjezdu na farmu se ho Hennes několikrát pokusil zabít."
Hennes zapomněl na svoje předsevzetí a zakřičel: "To je lež!" Tulák bez povšimnutí pokračoval dál: "Jinými slovy, pokud jde o zabíjení, Hennes žádnými výčitkami svědomí netrpí. My musíme hledat někoho s mírnější povahou. Proč ale takový člověk chce vraždit lidi, které nikdy neviděl a kteří mu nic špatného neudělali? Třebaže byl otráven jen nepatrný zlomek zemské populace, jedná se o několik stovek obětí. Padesát z nich byly děti. Lze tušit, že touha po bohatství a moci je silnější než jeho mírnost. Co se skrývá za takovým nutkáním? Možná jsou to životní nezdary, které ho dohnaly k patologické nenávisti k celému lidstvu, k touze ukázat všem, kteří jím pohrdali, co všechno dokáže. Hledáme člověka trpícího silným komplexem méněcennosti. A kde takového najdeme?"
Všichni přítomní nespouštěli oči z Tuláka. Náznak zájmu se dokonce objevil i na Makianově tváři. Benson se zamyšleně mračil a Čára se přestal šklebit.
Tulák pokračoval: "Nejdůležitější stopou jsou události po Williamsově příjezdu na farmu. Okamžitě ho začali podezírat z toho, že je špión. Jeho příběh o otrávené sestře snadno odhalili jako smyšlenku. Hennes, jak jsem už řekl, chtěl

Williamse bez váhání odstranit. Vůdce se ale díky svému mírnějšímu založení rozhodl pro jiný postup. Snažil se nebezpečného Williamse neutralizovat tím, že se tvářil jako jeho přítel a naopak dával najevo neshody s Hennesem.
Dovolte, abych shrnul fakta. Co víme o vůdci celé bandy travičů? Víme, že je to člověk, který ještě neztratil svědomí, který předstíral své přátelství vůči Williamsovi a nepřátelství vůči Hennesovi. Dále že je to člověk s komplexem méněcennosti, který se u něho vyvinul z pocitu neúspěchu v životě, protože byl jiný než ostatní, nevyrovnal se jim ani výškou -"
Vtom se někdo prudce pohnul. Odstrčil židli stranou a ustoupil od stolu, v ruce držel blaster. Benson vyskočil a zakřičel: "U všech galaxií. To sedí na Čáru!"
Doktor Silvers bezmocně zvolal: "Ale - ale já jsem ho měl sem přivést jako svého strážce. Je ozbrojený."
Čára zůstal stát, blaster připravený k výstřelu a svýma malýma ostrýma očima klouzal z jednoho na druhého.

16. Vyřešení záhady

Čára vysokým, ale pevným hlasem řekl: "Jen ne tak zhurta. Ten popis se na mě možná hodí, tím ale veškerá podobnost končí."
Všichni se na něho dívali. Nikdo nepromluvil.
Čára najednou vyhodil blaster do vzduchu, chytil ho za ústí a roztočenou pistoli poslal přes stůl k Tulákovi. "Povídám, že to nejsem já, a tady je na důkaz má zbraň."
Tulák ji uchopil rukou zahalenou do kouře.
"Totéž mohu potvrdit i já," prohlásil Tulák a poslal blaster zpátky k Čárovi.
Ten ho rychle chytil, strčil do pouzdra a znovu si sedl. "Je čas pokračovat dál."
"Nemůže to být Čára, protože proti tomu mluví spousta důvodů. Za prvé, nepřátelství mezi Čárou a Hennesem vzniklo dávno předtím, než se tady objevil Williams."
Doktor Silvers na to namítl: "Pokud daný vůdce předstíral opozici vůči Hennesovi, nemuselo to být jen kvůli Williamsovi. Mohlo jít o dlouhodobou záležitost."
Tulák na to odpověděl: "Vaše úvaha zní logicky, na celou věc je ale třeba se dívat z tohoto úhlu. Každý vůdce bandy rozhoduje o její taktice. Tenhle ale zároveň musel odradit od zabíjení partu těch nejotrlejších darebáků, jaké kdy sluneční soustava poznala. Existuje jediný způsob, jak to může dokázat. Musí všechno zorganizovat tak, aby bez něho nemohli pokračovat. A jak se to dá provést? Tím, že kontroluje dodávky jedu a způsob jeho aplikace. Něco takového by Čára nemohl udělat."
"Jak to můžete vědět?" naléhal na něho doktor.
"Čárovi chybí potřebný výcvik, aby dokázal vyvinout a produkovat prudce jedovatou látku, které se žádná jiná nevyrovná. Čára nikdy nepracoval v laboratoři, nemá botanické ani bakteriologické znalosti. Kromě toho neměl přístup do skladišť ve Wingradu. Tohle všechno ale sedí v Bensonově případě."
Agronoma to viditelně vyvedlo z míry: "Co to má znamenat? Zkoušíte mě snad jako Čáru?"
"Jeho jsem nijak nezkoušel," odpověděl Tulák, "protože jsem ho z ničeho neobvinil. To ale neplatí o vás, Bensone. Vy jste totiž oním mozkem a vůdcem celé bandy."
"Vy jste zešílel."
"Naprosto ne. Williams vás podezíral a řekl mi o tom."
"Neměl žádný důvod. Nic jsem před ním netajil."
"Byl jste až moc upřímný. Byla chyba tvrdit, že jed souvisí s místními bakteriemi, které se usazují na plodinách. Jako agronom jste musel vědět, že je to naprostý nesmysl. Život na Marsu nemá bílkovinnou podstatu, takže se může živit zemskými rostlinami asi tak jako my kamením. Vědomě jste lhal, a tím se všechno kolem vás stalo podezřelé. To pak vedlo Williamse k úvaze, jestli jste si náhodou z bakterií nepřipravil extrakt. Musel by být jedovatý. Nemyslíte?"
Benson rozčileně vykřikl: "A jak bych ho asi rozšiřoval? Můžete mi říct?"
"Měl jste přístup k Makianovým zásilkám. A po prvních několika otravách jste získal přístup do přepravišť ve městě. Popsal jste Williamsovi, jak pečlivě odebíráte vzorky z různých kontejnerů a dokonce i z různých vrstev. Popsal jste mu harpunu, kterou jste si pro ty účely sám zkonstruoval."
"Co je na tom všem špatného?"
"Hodně věcí. Včera v noci jsem Hennesovi vzal klíče. Potřeboval jsem se dostat do jediného místa na farmě, které je neustále zamčené - tedy do vaší laboratoře. A tam jsem objevil tohle." Vytáhl malý kovový předmět a ukázal ho na světle.
Doktor Silvers se zeptal: "Co je to?"
"Tím Benson odebírá vzorky. Nasazuje se to na konec harpuny. Dívejte se, jak to funguje."
Tulák připevnil malou kuličku na konec tyče. "Jakmile kouli vystřelíte, otevře se v ní bezpečnostní západka. Vidíte?"
Ozvalo se slabé zabzučení. Po pěti vteřinách ustalo a přední část dávkovače se doširoka rozevřela, zůstala otevřená vteřinu a pak se znovu zavřela.
"Na tomhle není přece nic podezřelého!" vykřikl Benson.
"Správně," poznamenal Tulák stroze. "Hádal jste se s Hennesem kvůli Williamsovi celé dny. Nedokázal jste ho jen tak nechat zabít. Nakonec jste přišel za Williamsem, když ležel v nemocničním pokoji, a přinesl jste harpunu s sebou. Chtěl jste si vyzkoušet, jestli ho pohled na ni nevyprovokuje k reakci, kterou by se prozradil. Nestalo se nic, jenže Hennes stejně odmítl dál čekat. Poslal Zukise, aby Williamse zabil."
"Co je ale špatného na mém přístroji?" chtěl vědět Benson.
"Hned vám to předvedu. Doktore Silversi, buďte tak laskav a sledujte otvor ze své strany."
Doktor se naklonil nad stůl, aby lépe viděl. Čára znovu vytáhl blaster a střídavě hlídal Bensona s Hennesem. Makian si

stoupl, tváře měl celé zrudlé.
Když se přední část odebírače vzorků znovu otevřela, díky upozornění si všimli, že se přitom vysunul i kovový plátek a pod ním se objevila nepatrná prohlubenina, která se matně zaleskla.
"Teď už víte, jak to funguje," řekl Tulák. "Při odběru vzorku se zároveň pár zrnek obilí, kousek ovoce, list salátu dostanou do kontaktu s touhle bezbarvou gumou, a tím i s jedovatým extraktem. Protože se jedná o typ jedu, který následné zpracování nezničí, může se nakonec objevit v bochníku chleba, ve sklence džemu nebo dětské výživě. Je to ďábelsky chytrý trik."
Benson bušil pěstí do stolu: "To je lež, špinavá lež."
"Čáro, dejte mu roubík," požádal ho Tulák. "Postavte se vedle něho a nedovolte mu, aby se pohnul."
"To nemůžete," protestoval doktor Silvers. "Obvinil jste toho muže, má tedy právo se bránit."
"Na to není čas. Kromě toho vám rychle předložím důkaz, který přesvědčí i vás."
Čára použil svůj kapesník. Benson se nejdříve vzpíral, jakmile ale ucítil na spánku jeho blaster, přestal se hýbat a jen se tiše potil.
"Jeden pohyb a bude z toho otřes mozku," varoval ho Čára.
Tulák vstal. "Všichni jste podezírali Čáru, nebo jste se tak alespoň tvářili, jakmile jsem se jen zmínil o člověku s komplexem méněcennosti, a to proto, že je malý. Přitom existuje mnoho jiných způsobů malosti. Čára si svou výšku vynahrazuje řvavostí a hlasitým prosazováním vlastních názorů. Díky tomu ho zdejší chlapi respektují. Naproti tomu se Benson tady cítil přezíraný, vysmívali se mu, že je "vědátor", ignorovali ho jako slabocha, a to všechno si dovolily osoby, které on sám považuje za podřadné. Nutnost reagovat na to vraždami v té nejzbabělejší formě představuje mnohem horší projev malosti.
Jenže Benson je duševně nemocný. Donutit ho k přiznání bude těžké, možná i zcela nemožné. Zato Hennes se dobře hodí jako zdroj informací o budoucích záměrech bandy. Může nám říct, kde přesně na asteroidech najdeme jejich další kumpány. Může nám i říct, kde je ukrytá dávka jedu, která má být použita o dnešní půlnoci. Může nám říct spoustu věcí."
Hennes se pohrdavě zašklebil: "Nemám vám co říct a taky vám nic neřeknu. Jestli nás teď s Bensonem zastřelíte, věci půjdou dál, jako kdybychom byli naživu. Tak si to zkuste a uvidíte."
"Když vám zaručím osobní bezpečnost, promluvíte?" zeptal se Tulák.
"Na tu vaši záruku bych moc nevsázel. Zůstanu raději u své verze. Jsem nevinný. Jestli nás zabijete, ničeho tím nedosáhnete."
"Uvědomujete si, že když nepromluvíte, že milióny mužů, žen a dětí zemřou?"
Hennes pokrčil rameny.
"Jak tedy chcete," prohlásil Tulák. "Jed, který Benson vyvinul, má zajímavé účinky. Jakmile se dostane do žaludku, okamžitě se vstřebá do krve, paralyzuje nervy ovládající hrudní svaly a oběť tak nemůže dýchat. Dalších pět minut se mučivě dusí, než nastane konec. Takový je průběh, pokud je jeď aplikován do žaludku."
Zatímco Tulák mluvil, vytáhl z kapsy malou skleněnou kuličku. Nastavil harpunu tak, aby se objevil gumový proužek, a přejížděl jím po skleněném povrchu tak dlouho, až se na něm objevila lepkavá stopa.
"Pokud ovšem budete mít jed v ústech, nastane malá změna.
Vstřebávání bude probíhat mnohem pomaleji a rovněž účinek se bude projevovat postupně. Makiane," zvolal nečekaně, "tenhle muž vás zradil, zneužil vaši farmu k organizování otrav lidí a ke zničení syndikátu farmářů. Chyťte ho za ruce a nasaďte mu pouta."
Tulák mu je hodil přes stůl.
Makian zařval, vložil do křiku všechen dlouho zadržovaný vztek a vrhl se na Hennese. Nenávist mu na chvíli vlila do žil sílu mladíka, proti kterému Hennes neměl šanci.
Když Makian znovu poodstoupil, Hennes byl připoutaný k židli, paže bolestivě stočené za zády a na zápěstích nasazená pouta.
Makian řekl mezi sípavými nadechnutími: "Až kápnete božskou, rád si to s vámi vlastnoručně vyřídím."
Tulák obešel stůl a pomalu se blížil k Hennesovi, otrávenou skleněnou kuličku držel opatrně mezi dvěma prsty. Hennes sebou trhl. Benson na druhém konci stolu se zoufale kroutil, Čára ho ale usměrnil kopnutím.
Tulák chytil Hennesův spodní ret a odtáhl ho, až mu byly vidět zuby. Hennes se snažil uhnout hlavou, jenže Tulák pevně stiskl prsty a Hennes zastřeně vykřikl.
Tulák mu do vzniklé mezery vsunul kuličku.
"Asi tak za deset minut se vstřebá dostatečné množství jedu a jeho účinek se začne zřetelně projevovat. Pokud se do té doby rozhodnete promluvit, vyjmeme vám kuličku a dovolíme vám vypláchnout si ústa. V opačném případě začne jed pomalu působit. Postupně budete čím dál tím obtížněji dýchat a nakonec asi za hodinu zemřete velmi pomalým udušením. A svou smrtí nic nedokážete, protože praktická ukázka bude velmi inspirativní pro Bensona, který přijde na řadu po vás."
Hennesovi stékaly po spáncích pramínky potu. Z hrdla se mu ozývaly dusivé zvuky.
Tulák po hvězdách trpělivě čekal.
Hennes vykřikl: "Všechno vám řeknu. Jen mi ji vyndejte! Okamžitě!"
Jeho slova byla zkreslená tím, jak měl zkřivenou pusu, ale jejich smysl byl dostatečně zřetelný, stejně jako hrůza, která mu čišela z každé vrásky na obličeji.
"Výborně! Doktore, bude lepší, když si budete dělat poznámky."

Uplynuly tři dny, než se doktor Silvers znovu setkal s Davidem Starrem. Během té doby toho moc nenaspal, byl

unavený, ale ani vyčerpání by mu nezabránilo, aby ho srdečně přivítal. Čára, který se od Silverse nehnul ani na krok, rovněž dal hlasitě najevo svou radost.
"Vyšlo to," řekl Silvers. "Určitě jste o tom slyšel. Zapůsobilo to přímo skvěle."
"Já vím," usmál se David. "Hvězdný tulák mi o tom řekl."
"V tom případě jste se s ním musel od té doby setkat."
"Jen krátce, jednou nebo dvakrát."
"Zmizel téměř okamžitě. Zmínil jsem se o něm ve své zprávě. Musel jsem, to je samozřejmé. Přesto jsem si připadal tak trochu jako hlupák. Ještě štěstí, že jsem mohl použít Čáru s Makianem jako svědky."
"A mě," dodal David.
"To jistě. Dobře že je po všem. Našli jsme ukrytý jed a pročesali asteroidy. Dva tucty mužů dostanou doživotí a Bensonova práce nakonec ještě přinese užitek. Jeho výzkum živých organismů na Marsu byl svým způsobem revoluční. Jeho pokus otrávit Zemi, aby se vzdala, možná vyústí v novou řadu antibiotik. Kdyby se ten nebožák soustředil na vědecký věhlas, mohl skončit jako velmi uznávaný člověk. Díky Hennesovu doznání se nám ho podařilo včas zastavit."
"To doznání bylo pečlivě naplánované," řekl David. "Tulák na něm pracoval od předešlé noci."
"Pochybuju, že by někdo dokázal vzdorovat nebezpečí otravy jako v případě Hennese. Mimochodem, co by se stalo, kdyby byl Hennes doopravdy nevinný? Tulák hodně riskoval."
"Ne zas tolik. S žádným jedem se nehrálo. Benson to věděl. Myslíte si, že by ve své laboratoři nechal harpunu potřísněnou jedem, aby ho kdokoli mohl usvědčit? Nebo že by ukrýval jed na místě, kde by ho někdo mohl náhodou objevit?"
"Ale co ta otrávená kulička?"
"To byla obyčejná bezbarvá želatina. Benson by to snadno prokoukl. Proto se z něho tulák nepokoušel vypáčit doznání. Proto mu nechal nasadit roubík, aby nemohl Hennese varovat. Ten na to taky mohl přijít, kdyby nebyl býval zaslepený panickou hrůzou."
"Ještě, že jsem to netušil," řekl doktor Silvers upřímně.
Ještě když se s omluvami loučil, že si půjde lehnout, nepřestával si mnout bradu.
David se obrátil na Čáru.
"A co ty budeš dělat?"
"Doktor Silvers mi nabídl trvalou práci u nich. Ale asi to nevezmu."
"Proč?"
"Na to je snadná odpověď, pane Starre. Hádám, že se přidám k vám, ať už máte namířeno kamkoli."
"Já se vracím na Zem."
Přestože byli jen sami dva, Čára se opatrně podíval přes rameno, než pokračoval dál. "Já to tipuju na spoustu míst, Tuláku po hvězdách."
"Cože?"
"Jen se tak netvař. Pochopil jsem to, jakmile ses tady objevil s celou tou parádou světla a kouře. Proto jsem ani nebral vážně to obvinění." Čára měl pusu roztaženou od ucha k uchu.
"Víš vůbec, co říkáš?"
"Jasně. Do obličeje jsem ti sice neviděl, ani oblečení se nedalo moc poznat, boty, postava a výška ale odpovídaly."
"To je čistá shoda náhod."
"To sotva. Vzor na botách jsem neviděl, zato barvy seděly. Nikdo kromě tebe by si v životě nevybral černobílou kombinaci."
David Starr zaklonil hlavu dozadu a rozesmál se. "Vyhrál jsi. Opravdu se ke mně chceš přidat?"
"Bude mi ctí," odpověděl Čára.
David mu podal ruku, oba si jí potřásli.
"Jen spolu, ať nás to zanese kamkoli," řekl David.

ISAAC ASIMOV
DAVID STARR - TULÁK PO HVĚZDÁCH
Řada Lucky Starr, sv. 1

Z anglického originálu David Starr, Space Ranger, vydaného nakladatelstvím Bantam Books, New York 1993, přeložila Hana Volejníková. Obálku s použitím kresby P. Bauera navrhl M. Sládek. Vydal jako svou tisící šestistou třicátou první publikaci IŽ, s. r. o., Václavské nám. 36, Praha 1, roku 1999. Odpovědný redaktor Viktor Janiš. Vytiskl FINIDR, spol. s r. o., Lipová, Český Těšín. Vydání první.
Doporučená cena 61,80 + 3,10 DPH = 64,90 Kč

Isaac Asimov, jeden z velmistrů zlatého věku science fiction, je kromě takových románů jako Konec věčnosti. Ani sami bohové nebo cyklu Nadace autorem i šesti příběhů o Lucky Starrovi, které vycházejí v češtině poprvé.

Když se na Zemi začnou šířit prudké otravy, Akademie věd - nevládní, ale velice vlivná organizace - zpozorní.
Nelze totiž vysledovat původce ani vypátrat pachatele.
Jisté je jen jedno - kontaminované potraviny pocházejí z Marsu.
Podaří se Lucky Starrovi zajistit přímo na místě neznámé pachatele, kteří vydírají marsovské farmářské syndikáty?

1. David Starr - Tulák po hvězdách
2. Lucky Starr a piráti z asteroidů
3. Lucky Starr a oceány Venuše
4. Lucky Starr a velké slunce Merkuru
5. Lucky Starr a měsíce Jupiterovy
6. Lucky Starr a prstence Saturnu

ISBN 80-240-0630-8